



Børnerådet

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
EU-formandskabssekretariatet

29. juni 2012
/sgh

**Vedr. Europa-Kommissionens forslag til generel forordning om
databeskyttelse**

Forslaget udgør en klar styrkelse af børns rettigheder, der endvidere som forordning vil gælde umiddelbart i alle medlemslande. På tværs af landegrænserne etablerer forslaget dermed en høj og ensartet beskyttelse af børn, når der behandles personoplysninger.

Børnerådet hilser på denne baggrund forslaget velkomment.

Med venlig hilsen

Lisbeth Zornig Andersen
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
Sekretariatschef

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Att.: Christian Wiese
Slotsholmsgade 10
1216 København K

29. juni 2012

Kommissionens forslag til generel forordning om databeskyttelse

Dansk Erhverv takker for det fremsendte materiale som vi har følgende bemærkninger til:

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv er enig med EU Kommissionen i, at den hastige digitale udvikling medfører, at det gældende databeskyttelsesdirektiv fra 1995 må anses for at være forældet og at der derfor er behov for en revision af lovgivningen på europæisk plan, der medfører at forbrugerne fortsat kan have tillid til at anvende digitale tjenester. Dansk Erhverv er i den forbindelse stor tilhænger af, at harmoniseringen af reglerne øges. Dansk Erhverv bifalder derfor, at lovforslaget fremsættes som en forordning. I forlængelse heraf, er det ligeledes positivt, at der lægges op til en ensretning af tilsynsystemet for derved at forhindre en forum shopping blandt virksomhederne. Der har været en tendens til, at virksomheder placerede sig i de lande, hvor de nationale tilsynsmyndigheder anlagde en lidt blidere tilgang til databeskyttelse. Dansk Erhverv er tilhænger af, at tilgangen til databeskyttelse og de dermed forbundne sanktioner ved overtrædelse af reglerne er ens inden for hele EU.

På negativ siden skal det dog allerede nu bemærkes, at det i forordningen forslåede bødeniveau forekommer alt for højt.

Det ansættelsesretlige område

Der er en række elementer i forslaget, som udgør store indgreb i den danske arbejdsretlige tradition. Dansk Erhverv skal f.s.v.a. de ansættelsesretlige bemærkninger henvise til Dansk Arbejdsgiverforenings (DA) høringssvar, som vi tilslutter os.

Specifikke bemærkninger

For overskuelighedens skyld følger de specifikke bemærkninger overskrifterne i Justitsministeriets grund og nærhedsnotat.

SVP/KBT
svp@danskerhverv.dk

Side 1/5

-

Vores ref.: SAG-2012-02260

-

301024

2.2 Generelle bestemmelser (forordningens kapitel I)

Dansk Erhverv mener, at personoplysningerne som behandles af EU's institutioner bør være omfattet af forordningen, men har ellers ingen bemærkninger til afsnittet.

Betingelser for samtykke

Dansk Erhverv noterer, at der i artikel nr. 7 nr. 4 forslås en begrænsning i brug af ellers lovligt indhentet samtykke, idet samtykket ikke kan opretholdes, såfremt, der er klar skævhed mellem den registrerede og den registeransvarlige.

Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at bestemmelsen ikke finder anvendelse i forholdet mellem erhvervsdrivende og forbrugere i forbindelse med indgåelse af aftaler om levering af vare eller tjenesteydelser, men vi ser gerne, at dette bliver særskilt nævnt i præamblerne.

Dansk Erhverv lægger i øvrigt stor vægt på, at betingelserne for anvendelse af samtykker i forbindelse med afgivelsen af accessoriske personoplysninger ved e-handel ikke besværliggøres unødigt.

Punkt 2.3 Principper (forordningens kapitel II)

Dansk Erhverv har noteret sig, at forordningen lægger op til en udvidelse af følsomhedsbegrebet i og med, at oplysninger om genetiske data og oplysninger om straffe, domme og tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger er omfattet af begrebet. Dansk Erhverv er positiv over for denne udvidelse. Til gengæld er vi ikke enige i indskrænkningerne i relation til samtykkekravet. Især arbejdsgivere skal også i fremtiden have mulighed for under samtykke fra arbejdstager, at behandle personlige data om vedkommende. Arbejdsgiveren må ligeledes have ret til at kunne kræve lægeerklæring og straffeattest fra arbejdstagere.

Punkt 2.4 Den registreredes rettigheder (forordningens kapitel 3)

Som en nyskabelse rummer afsnittet den registreredes ret til såkaldt dataportabilitet. De fremgår af artikel 18, at den registrerede har krav på at modtage data i et "almindeligt anvendt elektronisk og struktureret format". Det er uklart i forordningen hvor langt kravet om dataportabilitet rækker. Har den registrerede krav på at få den "værditilvækst", som den databehandlende virksomhed har tilført individets data med ud på elektronisk medium? evt. endda uden honorar? Der findes adskillige tjenester på internettet, hvor brugeren kan opbevare elektroniske dokumenter i en struktureret form som den registrerede selv bestemmer (f. eks. Facebook's billedmapper og kalenderfunktion m.v.). Har den registrerede da krav på at få at få udleveret sine data i den samme mappestruktur som virksomheden stiller til rådighed, som en del af tjenesten eller har den registrerede kun krav på at få sine data ud i en flad fil? Disse spørgsmål bør afklares.

Kapitlet indeholder en nyskabelse i form af den registreredes "ret til at blive glemt". Dansk Erhverv er enig i, at det er fornuftigt at indføre lovgivning på området, dog er rækkevidden af det nuværende forslag ikke ganske klart. Gælder "retten til at blive glemt" alle medier og alle systemer, herunder sædvanlig backup, uanset at der er tale om oplysninger, der hverken er offentligt tilgængelige eller som nemt kan fremkaldes og bruges af den registeransvarlige? Dette bør ikke

være tilfældet. "Retten til at blive glemt" er et prisværdigt princip, men vil i praksis give anledning til problemer, idet den dataansvarlige næppe vil være i stand til at slette i øvrigt lovligt offentliggjorte oplysninger som sidenhen er blevet downloadet fra internettet af tredjemand. Artiklen kunne tilrettes således, at forpligtelsen for den dataansvarlige i de tilfælde, hvor der ikke foreligger en kontrakt mellem den dataansvarlige og tredjemand, og hvor der modtages en henvendelse fra den registrerede begrænses til at rette henvendelse til tredje part og bede om at data slettes. I overensstemmelse med det førnævnte er det alene offentlig tilgængelig data der skal slettes og ikke data på backup.

2.5 Registeransvarlig og registerfører (forordningens kapitel IV)

Forordningens kapitel 4 indeholder bl.a. regler om den dataansvarlige og databehandlerens række af forpligtelser og er med til at sætte fokus på, hvilke ting der kontraktuelt kan behandles mellem de to parter. Dansk Erhverv er tilhænger af dette.

Kapitlet lægger dog sammen med reglerne i sanktionsafsnittet op til, at der skal ske en fordeling af ansvaret mellem den dataansvarlige og databehandleren. Dette er et væsentligt brud på det nuværende princip, hvor det alene er den dataansvarlige der kan idømmes bøder. Problemet har hidtidigt været løst sådan, at bøder der pålægges den dataansvarlige på grund af forhold, der kan tilskrives databehandleren kontraktuelt er blevet overvæltet på databehandleren. Dette system har fungeret tilfredsstillende og Dansk Erhverv ser ingen anledning til, at der ændres på dette. Det vil ligeledes gøre det vanskeligere for datamyndighederne at fastsætte bøderne, idet myndighederne skal gøre sig overvejelser omkring hvordan bøden mellem den dataansvarlige og databehandleren skal fordeles. Dansk Erhverv finder ikke at der foreligger vægtige grunde til at ændre på den nuværende, enkle og velfungerende ansvarsfordeling. Den nuværende retstilstand giver i højere grad mulighed for at parterne kan indrette sig kontraktuelt, hvilket Dansk Erhverv principielt er tilhænger af.

Dansk Erhverv har noteret sig, at der i forslaget stilles krav om, at både den dataansvarlige og databehandleren skal opbevare dokumentation for en hver behandling af personoplysninger der gennemføres. Disse ganske omfattende dokumentationskrav gælder dog kun for store virksomheder, eller virksomheder, hvor behandling af personoplysninger udgør en hovedaktivitet, og det er derfor vigtigt, at dette udgangspunkt bevares. Mindre og mellemstore erhvervsdrivende vil have vanskeligheder ved at opfylde disse dokumentationskrav, og ville være tale om både en administrativ og økonomisk uoverskuelig byrde, hvis dokumentationskravene ville gælde generelt.

For så vidt angår forslagets artikel 31, der vedrører anmeldelse af brud på persondatasikkerheden til tilsynsmyndigheden bemærkes, at den foreslåede frist på 24 timer må anses for at være alt for kort. Der stilles ganske omfattende krav til indholdet af denne underretning og det er ganske belastende for dataansvarlige, at skulle opfylde et sådant krav på et tidspunkt, hvor det at få stoppet sikkerhedsbristen og foretage intern udredning af forholdet burde have højeste prioritet. Fristen bør være realistisk og sættes til ikke under 72 timer.

Forordningen indeholder endvidere et fornuftigt forslag om at større virksomheder på over 250 ansatte på koncernbasis og offentlige myndigheder skal udpege en *dataskyttelsesansvarlig* (DPO). Dansk Erhverv forudsætter i den sammenhæng, at der naturligvis kan blive tale om en person der ikke har dette som sin hovedbeskæftigelse, men at der ligeledes kan blive tale om at udpege en nuværende medarbejder, som så via kurser kan tilføres de tilstrækkelige kompetencer. Det forekommer dog uklart, om **både** den dataansvarlige og databehandleren skal udpege en dataskyttelsesansvarlig, jfr. artikel 35 stk. 1 sammenholdt med art 35 stk. 8, eller om det er nok, at en af parterne udpeger en. I så fald må art. 35 stk. 1 forstås således, at der alene er tale om et delt ansvar for, at der overhovedet bliver **udpeget** en. Dette bør præciseres.

2.6 Videregivelse af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer (forordningens kapitel V)

Kapitel V er et af de vigtige kapitler i forordningen, idet der nu og for fremtiden vil vinde løsninger frem, hvor data placeres i skyen. Transport af data til databehandlere i udlandet er sædvanlige forretningsmodeller i store dele af IT-branchen, som udgør en stor del af Dansk Erhvervs medlemskreds. Det er for disse virksomheder vigtigt, at der er ens spilleregler i EU på dette område, hvilket også er årsagen til at Dansk Erhverv er positiv over for at forslaget fremsættes i form af en forordning.

Tilsynsmyndigheder og sanktioner (forordningens kapitel VI-VIII)

Som indledningsvis nævnt er Dansk Erhverv tilhænger af, at der bliver skabt en ens praksis i EU med hensyn til forbrugernes beskyttelsesniveau. Dansk Erhverv vil ikke på nuværende tidspunkt kommentere bestemmelserne i enkeltheder, men finder anledning til at gøre opmærksom på, at det er uklart hvorvidt princippet om "one stop shop" er konsekvent gennemført i forordningen. Af kapitel VI fremgår det, at det alene er tilsynsmyndigheden i den medlemsstat, hvor den dataansvarlige er etableret med sin hovedvirksomhed, der vil være kompetent til at behandle sager der involverer den dataansvarlige. Til gengæld fremgår det af kapitel VIII, at den registrerede har ret til at indgive klage til tilsynsmyndigheden i enhver medlemsstat. Hvordan samarbejdet skal foregå bør fremgå tydeligere.

Slutteligt skal det særskilt fremhæves, at det foreslåede bødeniveau ikke står mål med overtrædelsens karakter eller alvor. Selv simple overtrædelser kan medføre bøder af en uhørt størrelse. F.eks. kan selv en mindre overskridelse af et månedens fristen for at give indsigt i princippet udløse en bøde på 2 % af virksomhedens samlede omsætning.

Afslutningsvis bemærkes, at omfanget af "first time delegated acts", som Kommissionen har tillagt sig mulighed for at udstede forekommer lige lovlig omfangsrig. Det er dog fortsat positivt, at der er tale om en regulering på EU niveau. Såfremt de delegerede retsakter bliver til i forbindelse med en demokratisk proces som forudsat i præambel 129 er Dansk Erhverv positiv overfor dette.

Med venlig hilsen

Sven Petersen

Erhvervsjuridisk fagchef, advokat, LL.M



Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Høring over Europa-Kommissionens forslag til generel forordning om databeskyttelse

Justitsministeriet har sendt kommissionens forslag til en generel forordning om databeskyttelse i høring. Dansk Arbejdsgiverforening (DA) bemærkninger angår alene de arbejds- og ansættelsesretlige problemstillinger som forordningen giver anledning til.

29. juni 2012
LRG/FLD

Dok ID: 18647

Generelt om arbejdsmarkedet

For så vidt angår det arbejds- og ansættelsesretlige område, deler DA ikke regeringens foreløbige positive indstilling til forslaget:

- DA finder, at der fra dansk side skal arbejdes for en regulering, der harmoniserer databeskyttelse, men på et lavere niveau
- DA finder, at selve valget af forordningsinstrumentet indebærer principielle betænkeligheder i forhold til den danske model for arbejdsmarkedet
- DA finder, at ansættelsesområdet bør omfattes af det generelle EU-instrument og ikke af f.eks. et særdirektiv, men at dette område ikke som foreslået omfattes af særlige stramninger
- De foreslåede regler om særlige beskyttelsesregler for den såkaldte databeskyttelsesansvarlige er i en ansættelsesretlig sammenhæng i forhold til den danske model for arbejdsmarkedet uacceptable

Forslaget har til hensigt, at den enkelte virksomhed, der agerer på det europæiske marked, kun skal forholde sig til eet regelsæt, og dermed ikke skal agere på grundlag af de enkelte medlemsstaters omsætning af det gældende databeskyttelsesdirektiv. DA støtter en forenkling af databeskyttelsesreglerne i EU.

DA skal dog påpege, at det desværre ingenlunde er tilfældet, at virksomhederne med forordningen får et enkelt og ensidigt regelsæt at forholde sig til. Det er således tvivlsomt, om den tilsigtede forenkling opnås.

Kommissionen foreslår med forslaget at tillægge sig selv en lang række beføjelser til at udstede sekundære retsakter for en lang række emner, og overlader dels sig selv efter forslaget mulighed for medlemsstaterne til særlige reguleringer. DA kan ikke støtte denne delegation til kommissionen.

Forslaget bærer præg af et udtalt ønske om at harmonisere også på tværs af den europæiske reguleringstradition, hvilket på det beskæftigelsesmæssige område giver anledning til store udfordringer.

Det ansættelsesretlige område lader sig efter DA's opfattelse ikke hensigtsmæssigt regulere på den måde, som kommissionen foreslår. Efter DA's vurdering foreslår kommissionen for ansættelsesområdet i forhold til andre områder et særligt højt niveau, som er ubegrundet. I forhold til personaleadministrationen vil forslaget betyde betydelige administrative byrder og i øvrigt umuliggøre almindelige ansættelsesretlige og personalemæssige forhold, der i øvrigt generelt opfattes som uproblematisk. Forslagets art. 82 er ikke tilstrækkelig til at afbøde de indbyggede problemer, der skabes for arbejdsmarkedet af forslaget.

Det er således illustrativt for forslagens tilgang til ansættelsesretsområdet, men helt ubegrundet og uacceptabelt, at der, i henhold til forslaget med et pennestrøg f.eks. i indledende betragtning 34 forudsættes, at samtykke ikke er tilstrækkeligt i ansættelsesforhold, da lønmodtageren pr. definition efter kommissionens opfattelse befinder sig i et (betænkeligt) afhængighedsforhold, og dermed at samtykke ikke KAN udgøre et gyldigt retligt grundlag i ansættelsesforhold. Dette er i modsætning til, at kommissionen samme sted har det udgangspunkt, at samtykke i offentlige forhold som udgangspunkt er tilstrækkelig af hensyn til den registreredes egne interesser.

Forslaget om en vidtrækkende beskyttelse for en såkaldt databeskyttelsesansvarlig person i private virksomheder er en ukendt og uhørt regulering i dansk ansættelsesret. Det er tale om et intenst indgreb i dansk arbejdsretlig tradition, herunder kollektive overenskomster og arbejdsmarkedets parter principielle mandat i den danske model og praksis og et overgreb mod ledelsesretten. DA finder ikke, at dette kan eller bør indgå i en forordning, der således også vil tillægge individer direkte EU-retlig beskyttelse med virkning mellem private parter. Virkningen af dette forslag går i sin principielle effekt langt ud over dataretten.

DA finder, at de foreslåede bøddestørrelser er for store og uproportionale.

Forordning som reguleringsform for arbejdsmarkedet

DA mener, at det klart skal fremhæves for Folketinget, hvilke konsekvenser en regulering af databeskyttelse via en forordning har for den danske retstilstand. Konsekvensen heraf rækker videre end alene den formelle forskel på de to reguleringsformer, da der også er materielle og reelle konsekvenser.

DA har generelt noteret sig, at kommissionen på flere områder om grænseoverskridende emner i stigende omfang ønsker at regulere via forordninger i stedet for direktiver. DA kan støtte dette, såfremt dette er nødvendigt af hensyn til emnets karakter, men forordningen som generelt lovgivningsinstrument i EU kan rejse særlige problemstillinger.

DA har noteret sig, at formålet med valget af forordning er en harmonisering, men finder det i den sammenhæng påfaldende, at der endog er særdeles mange hjemler for kommissionen – ikke medlemsstaterne – til at fastsætte sekundære retsakter. Dette svækker i sig selv de overordnede mål og efterlader en usikkerhed i forhold til, hvad det reelle samlede indhold af reguleringen bliver. DA finder, at brugen af forordningsinstrumentet af en så indgribende natur som denne ikke bør ledsages af hjemmel til et supplerende regelsæt, som tilvejebringes administrativt og uden parlamentarisk kontrol i hverken EU eller i medlemsstaterne.

Selve valget af forordningsinstrumentet indebærer i sig selv også principielle betænkeligheder i forhold til den danske model, da DA ikke kan støtte, at den

danske model og arbejdsmarkedets parter "mandater" skal afhænge af eller bero på fortolkning af EU-lovgivning.

Mere end bare "databeskyttelse"

Forslaget omfatter stort set al aktivitet, som kan henføres til personoplysninger. Der er reelt tale om en art forvaltningslov, der således ikke alene vil omfatte det offentlige område og dermed den egentlige forvaltningsret, men også det private område og den "private forvaltning". Dette er et generelt træk, men ses særligt tydeligt i art. 12, der pålægger den registeransvarlige pligt til at fastsætte procedurer og ordninger for udøvelse af den registreredes rettigheder.

Forslaget vedrører dermed også ansættelsesret og en stor del af det, som i Danmark anses som aftale- eller ledelsesstof.

Forslaget er i sig selv af en kompleksitet i både omfang, begreber m.v., der er usædvanlig høj. Hertil kommer placeringen af forslaget i det rette hierarki sammen med f.eks. den øvrige EU-arbejdsretlige eller tilsvarende nationale lovgivning og ret.

Forslaget er således i regulering meget intens og med en meget bred rækkevidde.

Generelt om det ansættelsesretlige område i forslaget

Grundlæggende indeholder forslaget til forordningen særlige betænkeligheder for det ansættelsesretlige område.

Det ansættelses- og arbejdsretlige område indtager en særstilling i de fleste EU-staters retslige grundlag og bygger på særlige forudsætninger. Dette er bl.a. baggrunden for de klare grænser for EU på det arbejdsretlige område, der er fastlagt i traktaten, jf. således dennes artikel 153-155.

Af samme grunde lovgives der på EU-niveau på området alene med minimumsdirektiver, der overlader et reguleringsrum og valg af sådant til national lovgivning, med respekt for den nationale tradition for regulering - herunder aftaler og regulering gennem kollektive overenskomster. Hertil kommer den særlige rolle, der er tillagt arbejdsmarkedets parter.

DA er enig med kommissionen i - som også nævnt i betragtning 124 - at der ikke er behov for et særskilt direktiv eller et andet instrument for arbejdsmarkedet, men kommissionen lægger barren så højt, at arbejdsmarkedet særligt berøres.

I det gældende datadirektiv og den danske databeskyttelseslovgivning samt forvaltningen heraf er disse forhold som udgangspunkt respekteret. Arbejdsgivers behandling af personoplysninger er ikke underlagt en specifik arbejdsretlig lovgivning, men er hovedsagelig baseret på aftaler, der er indgået i arbejdsforholdet eller aftaler mellem arbejdsmarkedets parter og ganske grundlæggende arbejdsgiverens ret til at lede og fordele arbejdet.

Overordnet set er der igennem hele forslaget indbyggede uhensigtsmæssigheder, der har en negativ betydning på det arbejds- og ansættelsesretlige område, og den mulighed, der er på dette særlige område gennem f.eks. forslagens artikel 82, er på ingen måde tilstrækkelig til at afbøde ulemperne.

Artikel 82 er således utilstrækkelig og er i sit indhold i sig selv i kollision med

den danske model og måske endda med traktatens artikel 153-155:

- Artikel 82 fordrer, at der vedtages en særlig lovgivning i Danmark om brug af personoplysninger på arbejdsmarkedet
- Det skyldes bl.a., men ikke udelukkende, fordi muligheden for at vedtage nationale regler efter artikel 82 skal ske inden for forordningens rammer
- Arbejdsmarkedets parter indgår ikke i hjemlen i artikel 82
- Kommissionen tillægges i artikel 82, stk. 3, beføjelser til at udstede nærmere retningslinjer

Der er således tale om en meget snæver ramme. DA finder principielt ikke grundlag for en særlov om persondata i ansættelsesforhold.

Det skal fra dansk side sikres, at parterne direkte har mulighed for at opretholde, videreføre eller indgå kollektive overenskomster i henhold til national arbejdsretlig tradition også på dette område. Det skal tillige sikres, at dette mandat til arbejdsmarkedets parter både i EU-instrumentet og i dansk ret sikrer, at parterne derved kan fravige EU-instrumentets niveau også i nedadgående retning, således at f.eks. alene de generelle principper i forslagets art. 5 skal iagttages.

Tilsvarende hjemler til fravigelse ved kollektiv overenskomst skal tillige under forhandlingerne sikres i andre bestemmelser som supplement til f.eks. adgang til registrering, behandling m.v., hvis der er lovmæssig hjemmel, herunder f.eks. i artikel 9, 21 og 32.

DA kan f.eks. heller ikke støtte stramningerne om brug af samtykke, jf. forslagets art. 7. Det er helt ubegrundet og uacceptabelt, at der i indledende betragtning 34 forudsættes, at samtykke ikke er tilstrækkeligt i ansættelsesforhold, da lønmodtageren pr. definition efter kommissionens opfattelse befinder sig i et (betænkeligt) afhængighedsforhold.

DA skal præcisere og minde om, at ansættelsesforholdet som udgangspunkt i henhold til dansk ret indgås og administreres mellem 2 ligeværdige aftalparter, hvis forhold, bortset fra enkelte lovmæssige eller overenskomstaftalte undtagelser eller hvor der i henhold til obligationsretten er undtagelser herfor, er ligeværdige. Et alment udgangspunkt som forordningens om et antagonistisk skævt afhængighedsforhold, som f.eks. samtykke ikke kan bygge bro henover, skal udgå af forslaget.

Det skal sikres, at muligheden for at samtykke til registrering opretholdes på det arbejds- og ansættelsesretlige område. Det er afgørende, at en arbejdsgiver kan behandle oplysninger om medarbejderne, når disse samtykker.

Det er nødvendigt, at der fortsat og i gældende omfang kan registreres oplysninger om fagforeningsmæssig tilknytning: Dette er et af fundamentene for den kollektive arbejdsret i Danmark, at der kan være klarhed om organisationsforhold. Der er ikke dokumenteret behov for yderligere stramninger eller for registrering og behandling af oplysninger herom.

Endvidere er det i visse ansættelsesforhold f.eks. også afgørende, at der kan indhentes og registreres oplysninger i form af straffeattester. Dette skal fortsat være en mulighed.

Endvidere må f.eks. retten til at indhente helbredsoplysninger i et ansættelsesforhold sikres og muligheden for registreringer på baggrund af indhentelse af

lægeerklæringer. Der er heller ikke her dokumenteret behov for yderligere stramninger eller for registrering og behandling af oplysninger herom.

DA er tillige betænkelig ved forslaget om særlige beskyttelsesregler for den såkaldte databeskyttelsesansvarlige. Forslaget herom vil i en ansættelsesretlig og i forhold til den danske model være i uoverensstemmelse med grundlæggende principper.

Konsekvensen af den beskyttelse, der foreslås indført, er, at al ledelsesret er frataget arbejdsgiveren i forhold til den pågældende og vil i øvrigt kunne pålægge virksomheden at ansætte en person med de i bestemmelsen skitserede kvalifikationer, der i øvrigt ikke kan afskediges. Dette sidste er ukendt og uhørt regulering i dansk ansættelsesret.

På det arbejds- og ansættelsesretlige område deler DA således ikke regeringens foreløbige positive indstilling til forslaget.

DA finder således behov for en redegørelse for de arbejds- og ansættelsesretlige implikationer af forslaget, et område der stort set er efterladt uomtalt i grund- og nærhedsnotatet.

Lønstatistik

De steder, hvor statistik omtales, skal der efter forslaget være et forskningsmæssigt formål.

DA finder, at der i forslaget bør tilvejebringes et klart hjemmelmæssigt grundlag for videreførelse af f.eks. lønstatistik.

Specifikke bemærkninger

Artikel 2, det materielle anvendelsesområde

DA skal opfordre til, at begrebet "automatisk" behandling af personoplysninger afklares. Det er ikke et begreb, der er kendt i forvejen, og forekommer unøjagtigt i forhold til den engelske tekstudgave. DA ønsker eksempler på, hvilke behandlinger, der således ikke er omfattet af forslaget, ligesom det er uklart, hvorledes manuel behandling indgår.

Herudover forekommer det uforståeligt, hvorfor EU-institutioner m.v. skal undtages.

Artikel 4, definitioner

Litra b: Det må som nævnt afklares, hvad en automatiseret behandling dækker over.

Artikel 7, betingelser for samtykke

På baggrund af betragtning 34 må det antages, at det er udelukket at anvende samtykkebehandling af personoplysninger i et ansættelsesforhold. I indledende betragtning 34 fastslås, at samtykke ikke er tilstrækkeligt i ansættelsesforhold, da lønmodtageren pr. definition befinder sig i et skævt afhængighedsforhold. Se endvidere ovenfor om de almindelige bemærkninger om forholdet til ansættelsesretten i forslaget.

Det vil f.eks. ikke med forslaget være muligt at fortsætte opfølgingsindsatsen på sygefravær eller tilbyde hjælp i krisesituationer, der overvejende kan henføres til privatsfæren, men som har indflydelse på arbejdsevnen og trivslen.

Det arbejds- og ansættelsesretlige område bør undtages fra området, hvor der ikke kan samtykkes til registrering, og der er ikke behov for særlig stramme regler for samtykke i ansættelsesforhold. Registrering er i mange sammenhænge af afgørende betydning, og af hensigtsmæssige årsager bør dette kunne ske gennem samtykke.

Artikel 9, behandling af særlige kategorier af personoplysninger

Som nævnt ovenfor under de mere generelle bemærkninger skal det i forordningen sikres, at der kan behandles oplysninger om fagforeningsmæssige tilhørsforhold, helbredsoplysninger og straffedomme. Sådanne oplysninger kan være af stor og væsentlig betydning i et ansættelsesforhold. Hjemlen til at indhente og behandle oplysninger om strafbare forhold om ansatte er i dag typisk baseret på samtykkereglen i persondatalovens § 8.

DA finder ikke dokumenteret, at der er baggrund for stramninger af virksomheders indhentelse af straffeattester, der i øvrigt i Danmark hviler på et udtømmende offentligretligt grundlag, i overensstemmelse med persondataloven. I øvrigt kan det være nødvendigt at forholde sig til oplysninger, der omfattes af forbuddet i artikel 9. Det bemærkes i den forbindelse, at efter forskelsbehandlingsloven skal arbejdsgiveren beskytte mod forskelsbehandling bl.a. på baggrund af handicap, hvilket forudsætter en registrering. Oplysninger om sygdom og sygefravær eller administration af sociale kapitler hviler som hovedregel på et kollektivt grundlag. Udøvelse af socialt medansvar hviler ligeledes på registrering i et eller andet omfang. Det skal sikres, at oplysninger om sygdomme og andre emner, der vil kunne falde ind under begrebet "helbredsoplysninger" som defineret i art. 4 nr. 12, skal kunne behandles, og at dette ofte hviler på en individuel aftale mellem de to parter i et ansættelsesforhold, og samtidigt indebærer et samtykke.

Undtagelserne i art. 9 er således ikke tilstrækkelige.

Samtaler i forbindelse med personlighedstest og vedrørende misbrug af alkohol og andre nydelsesmidler danner ofte grundlag for, at virksomhederne iværksætter hjælpeforanstaltninger overfor medarbejderne, uden at det er påkrævet efter lov eller kollektivt overenskomst. Det er efter forslaget ikke oplagt om sådanne oplysninger er omfattet af art. 9, og det skal under alle omstændigheder sikres, at disse oplysninger fortsat kan behandles som led i et ansættelsesforhold.

DA ønsker i den forbindelse en vurdering af, om rammerne i artikel 9 svarer til det gældende direktiv, som gennemført og administreret af persondataloven. DA skal præcisere, at der efter DA's opfattelse skal være en adgang til administration af kollektive forhold, helbredsoplysning og straffeattester svarende til gældende ret i henhold til persondataloven. Det er DA's opfattelse, at bestemmelsen i art. 9 stk. 2, litra j, på ingen måde på for eksempel området for straffeattester, sikrer at den danske praksis kan opretholdes.

Om samtykkeproblemstillingen se ovenfor under art. 7.

Som nævnt under de generelle bemærkninger skal der i bestemmelsen sikres hjemmel til fravigelse ved kollektivt overenskomst i andre bestemmelser som supplement til f.eks. lovmæssig hjemmel. Og det skal sikres, at bestemmelsen i art. 9 stk. 2. lit. b ikke indebærer en ændring af den nuværende retstilstand.

Artikel 11, 12, 13 og 14, den registreredes rettigheder m.v.

I andre sammenhænge end arbejds- og ansættelsesretlige forhold kan det væ-

re en idé at sikre gennemsigtigheden. Naturligvis skal der også for en medarbejder være gennemsigtighed, men det fintmaskede system, der indføres, synes alt for vidt og virker alt for omstændeligt.

Her er der tilsvarende brug for en redegørelse for forslagets samlede betydning.

Artikel 20, foranstaltninger baseret på profilering

Der må skabes klarhed over bestemmelsens konsekvenser i forhold til ansættelsesretlige forhold og f.eks. anvendelse af en indhentet straffeattest.

Artikel 21, begrænsninger

Denne bestemmelse må uddybes væsentlig, da det er vanskeligt at bedømme rækkevidden. Der skal tillige være adgang til fravigelse ved kollektiv overenskomst.

Kapitel 22f, registeransvarlig og registerfører

Dette kapitel har som konsekvens, at alle arbejdsgivere skal lave et regelsæt for, hvad man gør og ikke gør i registreringsmæssig sammenhæng.

Dette forekommer ganske vidtgående og kan være i uoverensstemmelse med de traditioner, der er for anvendelse af samarbejdsudvalg m.m.

Artikel 28, dokumentation

Den foreslåede dokumentationspligt vil medføre betydelige ressourcetræk hos arbejdsgiverne – både økonomiske og tidsmæssige med hensyn til personoplysninger i ansættelsesforhold.

Artikel 32, datanedbrud

Forordningen har udførlige regler om underretningspligter m.v. i tilfælde af nedbrud af persondatasikkerheden. Dette er ikke specielt møntet på persondata i ansættelsesforholdet. DA er enig i principperne om oplysningspligt, men skal påpege, at det i mange tilfælde vil være ude af proportioner, at der ved siden af oplysningen om nedbrud af persondatasikkerheden til de berørte, kan udmåles f.eks. økonomiske sanktioner efter sanktionsbestemmelserne i forslagets kapitel VIII, medmindre der er tale om kvalificeret overtrædelse af sikkerhedsbestemmelser m.v.

Artikel 33, konsekvensanalyse

Indførelsen af en konsekvensanalyse ved særlige risici forekommer i ansættelsesretlig sammenhæng at være en unødvendig byrde og forekommer f.eks. ved videoovervågning ganske skudt over målet. Det er, alt andet lige, oplagt, hvad konsekvensen for en ansat af sådanne tiltag er.

Endvidere er det ikke ganske klart, hvad der menes med "en systematisk og omfattende evaluering af personlige aspekter vedrørende en fysisk person".

Artikel 34, forudgående godkendelse og forudgående høring

Det er nødvendigt at sikre, at de nugældende undtagelser fra anmeldelsespligten i persondatalovens § 49, herunder særligt § 49, stk. 1, nr. 1, 2 og 3, kan opretholdes.

Artikel 35 og 36, udpegning af den databeskyttelsesansvarlige

De foreslåede regler om særlige beskyttelsesregler for den såkaldte databe-

skyttelsesansvarlige er i en ansættelsesretlig sammenhæng uacceptable.

Konsekvensen af den beskyttelse, der foreslås indført, er, at ledelsesmæssige beføjelser fratages arbejdsgiveren i forhold til den pågældende, der i øvrigt ikke kan afskediges. Der er tale om et intenst indgreb i dansk arbejdsretlig tradition, herunder kollektive overenskomster og arbejdsmarkedets parter principielle mandat i den danske model og praksis og et indgreb i ledelsesretten. DA finder ikke, at dette kan eller bør indgå i en forordning, der således også vil tillægge individer direkte EU-retlig beskyttelse med virkning mellem private parter. Virkningen af dette forslag går i sin principielle effekt langt ud over dataretten.

Den databeskyttelsesansvarlige stilles reelt over f.eks. en virksomhedsejer og tillægges en helt uhørt unik rolle som "notarius publicus", som endda går videre end selv fagretlige aftalte regler om tillidsrepræsentanter.

Det er således f.eks. som nævnt uacceptabelt, at der i forslaget art. 35, stk. 7 fastsættes, at den databeskyttelsesansvarlige kun kan afskediges, hvis vedkommende ikke længere varetager betingelserne for at varetage hvervet. Det samme gælder art. 36 om den dataansvarliges stilling.

Der er ligeledes tale om en væsentlig omkostning for navnlig mindre og mellemstore virksomheder, selv om man måtte vælge at bruge en tredjemand på tjenesteydelseskontrakt.

Artikel 73, ret til at indgive klage til tilsynsmyndigheden

DA kan generelt ikke støtte særlige påtalerettigheder i ansættelsesforhold for udenforstående i ansættelsesforholdene.

Det skal sikres, at påtaleretten hviler på partsstatus i en aftale eller samtykke i henhold til f.eks. den kollektive arbejdsret.

Artikel 82, det ansættelsesretlige område

Artikel 82 er utilstrækkelig og er i sit indhold i sig selv i kollision med den danske model og måske endda med traktatens artikel 153-155, da:

- artikel 82 bl.a. fordrer, at der vedtages en særlig lovgivning i Danmark om brug af personoplysninger på arbejdsmarkedet
- artikel 82 nævner, at muligheden for at vedtage nationale regler skal ske inden for forordningens rammer
- aftalen mellem arbejdsmarkedets parter indgår ikke som hjemmelsgrundlag i artikel 82
- kommissionen i artikel 82, stk. 3 tillægges beføjelser til at udstede nærmere retningslinjer

Der er således ingenlunde tale om en reel mulighed for nationale regler. DA finder principielt ikke grundlag for en særlov om persondata i ansættelsesforhold: Forslaget om, at kommissionen i artikel 82, stk. 3 tillægges beføjelser til at udstede nærmere retningslinjer, er i strid med traktatens art 153-155.

Det skal sikres i forordningen, at parterne direkte har mulighed for at opretholde, videreføre eller indgå kollektive overenskomster i henhold til national arbejdsretlig tradition også på dette område. Det skal tillige sikres, at dette mandat til arbejdsmarkedets parter både i EU-instrumentet og i dansk ret sikrer, at parterne derved kan fravige EU-instrumentets niveau også i nedadgående ret-



Side 9

ning, således at f.eks. alene de generelle principper i forslagets art. 5 skal iagttages.

Tilsvarende hjemmel til fravigelse ved kollektiv overenskomst indgået mellem arbejdsmarkedets parter skal sikres i andre bestemmelser som supplement til f.eks. adgang til registrering, behandling m.v., hvis der er lovmæssig hjemmel, herunder f.eks. i artikel 9, 21 og 32.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Sign. Flemming Dreesen

Fra: Bo Johansen [BJO@dst.dk]
Sendt: 29. juni 2012 15:33
Til: Justitsministeriet
Emne: SV: Høring over Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse)
Vedhæftede filer: st08699 en12.docx; st10428 en12.docx

Til Justitsministeriet

Vedr. j.nr. 2012-3756-0005

Hermed Danmarks Statistiks svar på høring over Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse).

Danmarks Statistik har medvirket ved udarbejdelsen af de europæiske nationale statistikinstitutioners høringssvar til DAPIX-arbejdsgruppen og støtter kraftigt dette. Vi vedhæfter de to dokumenter fra de nationale statistikinstitutioner, som er indgået i arbejdet i DAPIX-arbejdsgruppen og håber på Danmarks støtte til disse forslag til ændringer.

Med venlig hilsen

Bo Johansen
 Chefkonsulent
 Direktionssekretariatet
 Tlf. 39 17 37 03
bjoh@dst.dk

Danmarks Statistik
 Sejrøgade 11, 2100 Kbh. Ø
www.dst.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 11. maj 2012 14:18

Til: aau@aau.dk; au@au.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk; amnesty@amnesty.dk; ae@ae.dk; ams@ams.dk; at@at.dk; bat@batkartellet.dk; ✉ Beskaeftigelsesmin.; bl@bl.dk; bfid@scanpharm.dk; spt@spt.dk; kontakt@bryggeriforeningen.dk; brd@brd.dk; cbs@cbs.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; dpu@dpu.dk; info@shipowners.dk; drf@travelassoc.dk; dst@dst.dk - **Danmarks Statistik**; da@da.dk; info@danskbyggeri.dk; de@de.dk; export@dk-export.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; adm@nodeco.dk; metal@danskmetal.dk; frederikshavn@danskmetal.dk; drefo@drefo.dk; kontakt@akutmedicin.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; dansk.standard@ds.dk; dsr@dsr.dk; dts@dts.dk; varefakta@varefakta.dk; info@danskeark.dk; regioner@regioner.dk; post@dasp.dk; dt@datatilsynet.dk; sekretariat@patentagentforeningen.dk; region@region.dk; komite@rm.dk; dnvk@dnvk.dk; vek@rn.dk; hob@regionsjaelland.dk; komite@regionsyddanmark.dk; info@etiskraad.dk; fi@fi.dk; general@cochrane.dk; fi@fi.dk; itek@di.dk; digst@digst.dk; di@di.dk; \$Direktoratet for Kriminalforsorgen; djoef@djoef.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@dommerfm.dk; brostroem@privat.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; drbb@drbb.dk; dsi@dsi.dk; evm@evm.dk; erst@erst.dk; 3f@3f.dk; fdb@fdb.dk; post@finansleasing.dk; fm@fm.dk; mail@finansraadet.dk; finanstilsynet@ftnet.dk; forbrugerombudsmanden@fs.dk; fbr@fbr.dk; lars.thomsen.mikkelsen@get2net.dk; djoef@djoef.dk; info@bsa.org; lmc001@politi.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; info@advokatinkasso.dk; fp@forsikringogpension.dk; fmn@fmn.dk; ✉Frederiksberg Kommune; ftf@ftf.dk; info@ejendomsforeningen.dk; journal@ghsdk.dk; hk@hk.dk; sb@asb.dk; kake@domstol.dk; horesta@horesta.dk; hvr@hvr.dk; ida@ida.dk; center@humanrights.dk; itb@itb.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; kemin@kemin.dk; kl@kl.dk; ks@ks.dk; kontakt@kooperationen.dk;

info@cancer.dk; kum@kum.dk; borgerservice@kk.dk; ku@ku.dk; sula@sund.ku.dk; info@lf.dk;
er@homannlaw.dk; er@homannlaw.dk; lederne@lederne.dk; lh@lederne.dk; llodk@llodk.dk; kmr@ac.dk;
lo@lo.dk; dadl@dadl.dk; info@lif.dk; dkma@dkma.dk; copenhagen@mci-group.com;
medico@medicoindustrien.dk; recepthe@microsoft.com; mim@mim.dk; mst@mst.dk; uvm@uvm.dk;
vtu@vtu.dk; fvm@fvm.dk; km@km.dk; sum@sum.dk; recdk01@motorolasolutions.com; af@nst.dk;
nfa@arbejdsmiljoforskning.dk; oao@oao.dk; ivs@dadl.dk; info@pfdk.dk; pvs@dkpto.dk;
pf@patientforsikringen.dk; pob@patientombuddet.dk; mail@politiforbundet.dk; plo@dadl.dk;
post@procesbevillingsnaevnet.dk; info@phmetropol.dk; ucc@ucc.dk; ucn@ucn.dk; post@shret.dk;
post@vestrelandsret.dk; post@oestrelandsret.dk; rkr@rkr.dk; formand@retspolitik.dk; post@retssikkerhedsfonden.dk;
rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; ruc@ruc.dk; sekretariatet@danske-smaaer.dk;
sfi@sfi.dk; sik@sik.dk; sik@sik.dk; skm@skm.dk; association@shipbuilders.dk; ✕ Socialmin.; serum@ssi.dk;
fi@fi.dk; slke@slke.dk; sdu@sdu.dk; law@sam.sdu.dk; sfs@dma.dk; regulering@tdc.dk; post@teleindu.dk;
regulation@telenor.dk; regulation@telia.dk; info@trafikstyrelsen.dk; trm@trm.dk; um@um.dk; ucl@ucl.dk;
ucsj@ucsj.dk; ucsyd@ucsyd.dk; viauc@viauc.dk; yl@dadl.dk; im@im.dk

Cc: Christian Wiese Svanberg

Emne: Høring over Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse)

Se venligst vedhæftede

Med venlig hilsen

Helene Hvid Christensen
Kontorelev



EU-formandskabssekretariatet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 7226 8607
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk



**COUNCIL OF
THE EUROPEAN UNION**

Brussels, 13 April 2012

8699/12

**Interinstitutional File:
2012/0011 (COD)**

**DATAPROTECT 50
JAI 250
MI 244
DRS 60
DAPIX 58
FREMP 58
STAT 14
COMIX 235
CODEC 972**

NOTE

| | |
|----------------------|--|
| from: | Presidency |
| to: | Working Group on Information Exchange and Data Protection (DAPIX) |
| No Cion doc.: | 5853/12 DATAPROTECT 9 JAI 44 MI 58 DRS 9 DAPIX 12 FREMP 7 COMIX 61 CODEC 219 |
| Subject: | Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation) - Letter from the Chair of the Working Party on Statistics |

Delegations find in Annex a letter from the Chair of the Council Working Party on Statistics regarding the General Data Protection Regulation.



STATISTICS
DENMARK

Mr. Jens Teilberg Søndergaard
Chairman of the Council Working Party on Data Protection and
Information Exchange (DAPIX)
Head of Division
Ministry of Justice

11 April 2012

Dear colleague,

I am writing this letter to you in my capacity as chairman of the Council Working Party on Statistics on behalf of the National Statistical Institutes (NSIs) in the European Statistical System.

I would like to draw your attention to the "Proposal (COM (2012) 11/4 draft) for a Regulation of the European Parliament and of the Council on protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation)".

The NSIs in the European Statistical System have serious concerns about the following aspects of the proposal, and we would like to share them with you as leading in this dossier.

1. Right to be informed (article 14)

In this proposal, the data subject has the right to be informed about, for instance, the purpose of collection and the period of time for which data will be stored (article 14 paragraph 1). This information must be given by the controller [e.g. the NSI, but also any research institute engaged in data analysis] if personal data are collected from the data subject himself or herself *but also if personal data are not collected from the data subject. In many cases, it will not be quite clear whether the exceptions under article 14 (5) may be used. Therefore, we are very much in favour of clear exceptions in the case of statistical (and historical and scientific) purposes if the data originate from registers. Without a clear exception for statistics, we foresee a disastrous administrative burden for the National Statistical Institutes, as well as for other bodies engaged in research and statistics. The result will be a serious deterioration of the quality and coverage of statistics and research.*

The Directive currently in force (Directive 95/46/EC) on data protection stipulates that for data not obtained from the data subject an exception is made (article 11 paragraph 2). The rationale behind this provision is that personal data in statistical systems can never form the basis for any decisions regarding the data subject or be brought to the knowledge of anyone except the statisticians. Therefore, the data subject has no real interest in knowing what is registered in a statistical register.

Statistics Denmark
Sejrøgade 11
DK 2100 København

Tel. +45 39 17 39 17
Fax. +45 39 17 39 99

dst@dst.dk
www.dst.dk

2. Right of access for the data subject (article 15)

According to article 15 the data subject has a right to obtain from the controller at any time, on request, confirmation as to whether or not personal data relating to the data subject are being processed, and if this is the case, which information is kept. Again no exception is made for statistical use of personal data. So the NSI has to give this information. Personal data in statistical systems can never form the basis for any decisions regarding the data subject or be brought to the knowledge of anyone except the statisticians. Therefore, the data subject has no real interest in knowing what is registered in a statistical register. Article 15 will result in yet another disastrous administrative burden for the NSIs. Again we propose an exception for statistical purposes. This exception automatically applies to the right of rectification (article 16), which is useless without the right of access. See also article 13 paragraph 2 of Directive 95/46/EC.

3. Delegated acts (article 83.2)

Furthermore, in article 83.2 the Commission shall be empowered to adopt delegated acts for further specifying requirements for the processing of personal data for historical, statistical and scientific research purposes, as well as any necessary limitations on the rights of information to and access by the data subject and detailing the condition and safeguards for the rights of the data subject under these circumstances. We strongly recommend that the limitations be included in the text of the Regulation.

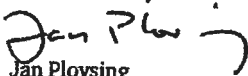
This could have a significant influence on how NSIs may process their data. The freedom of NSIs to determine their own ways of processing data could be severely limited by this article, to the detriment of the statistics and research without benefitting the rights of the registered individuals.

In addition to these three articles, other provisions also directly touch on the way statistics are produced.

At the moment, a small statistics expert group is analyzing the draft Regulation. The group will try to arrive at a common understanding of the issues for statistics and the potential solutions to them and also highlight missed opportunities for statistics, in case the Regulation were to be adopted in its present form.

I would appreciate it very much if you could take our concerns explicitly into account and accept the paper as input for the discussions of the DAPIX.

Yours sincerely



Jan Plovsing
National Statistician
Chairman of the Council Working Party on Statistics
Direct phone +45 39 17 39 01
JPL@dst.dk



**COUNCIL OF
THE EUROPEAN UNION**

Brussels, 25 May 2012

10428/12

LIMITE

**DATAPROTECT 65
JAI 360
MI 376
DRS 88
DAPIX 66
FREMP 80
STAT 19
COMIX 327
CODEC 1448**

NOTE

from: Presidency

to: Working Group on Information Exchange and Data Protection (DAPIX)

No. prev. doc.: 8699/12 DATAPROTECT 50 JAI 250 MI 244 DRS 60 DAPIX 58 FREMP 58
STAT 14 COMIX 235 CODEC 972

Subject: Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation)
- Letter from the Chair of the Working Party on Statistics

Delegations find in Annex a letter from the Chair of the Council Working Party on Statistics regarding the General Data Protection Regulation.



Mr Christian Wiese Svanberg
Vice-Chairman of the Council Working Party on Data Protection
and Information Exchange (DAPIX)

25 May 2012

Proposals for changes in the General Data Protection Regulation

In continuation of my letter of 11 April 2012 regarding the serious concerns of the National Statistical Institutes (NSIs) in the European Statistical System with regard to the Commission's proposal for a General Data Protection Regulation, I hereby send you proposals for changes in the Regulation.

Within the Working Group on Statistical Confidentiality, a group has analysed the Regulation and has come up with the attached concrete proposal for amendments to the Regulation text, exempting statistics and science from certain measures that are relevant only to administrative data processing.

I should like to mention that the NSIs of some Member States favoured another solution, which includes totally exempting official statistics from this Regulation, understanding that there are in the statistical law at European and national level more specific provisions dealing with individual data protection. After extensive discussions on the alternatives, the confidentiality experts of the NSIs have had the opportunity to give their opinion about these approaches and have supported the attached proposal.

It is our hope that the attached proposal will be included in the coming draft proposal from DAPIX for the General Data Protection Regulation, thereby establishing the same legal regime for the statistical institutes as is the present state.

Should you have any questions or comments, please don't hesitate to call me.

Yours sincerely,

A handwritten signature in blue ink that reads 'Jan Plovsing'.

Jan Plovsing
National Statistician
Chairman of the Council Working Party on Statistics
Direct phone +45 39 17 39 01
JPL@dst.dk

Statistics Denmark
Sejrøgade 11
DK 2100 København Ø

Tel. +45 39 17 39 17
Fax. +45 39 17 39 99

dst@dst.dk
www.dst.dk

Proposed changes to COM(2012) 11/4 draft – General Data Protection Regulation from the National Statistical Institutes within the European Statistical System

Blue underlined text indicates proposal for insertion.

~~Red strikethrough text indicates proposals for deletion.~~

| Proposed changes | Comments |
|--|---|
| <p>Article 6, paragraph 2: Processing of personal data which is necessary for historical, statistical, or scientific research <u>purposes</u> shall be lawful subject to the conditions and safeguards referred to in Article 83.</p> | <p>Consistent terminology introduced and used throughout. “Historical, statistical, or scientific research purposes.”</p> |

Proposed changes

Comments

| | |
|---|---|
| <p>Article 14, paragraph 5:</p> <p>Paragraphs 1 to 4 shall not apply, where:</p> <p>(a) the data subject has already the information referred to in paragraphs 1, 2 and 3; or</p> <p>(b) the data are not collected from the data subject and the provision of such information, in particular when processing for historical, statistical or scientific research purposes, proves impossible or would involve a disproportionate effort; or</p> <p>(c) the data are not collected from the data subject and recording or disclosure is expressly laid down by law; or</p> <p>(d) the data are not collected from the data subject and the provision of such information will impair the rights and freedoms of others, as defined in Union law or Member State law in accordance with Article 21.</p> <p>Article 14, INSERT NEW paragraph 5A after paragraph 5:</p> <p>5A. Paragraph 1(d) shall not apply where data are collected for historical, statistical or scientific research purposes and the conditions in Article 83(1A) are met.</p> | <p>Amendment to Art 14(5)(b) for clarification that this provision applies in particular to processing for historical, statistical or scientific research purposes.</p> <p>New paragraph 5A added to exempt controllers processing data only for historical, statistical and scientific research purposes from the requirement to inform data subjects of rights relating to matters that are exempted (under these amendments) when processing for these purposes.</p> |
| <p>Article 15, INSERT NEW paragraph 5:</p> <p>5. <u>The rights provided for in Article 15 do not apply when data are processed only for historical, statistical, or scientific research purposes and the conditions in Article 83(1A) are met.</u></p> | <p>Exempts controllers processing data for these purposes from the right to access for the data subject. Reflects the provisions of the current Data Protection Directive and have been considered non-controversial since introduction.</p> |

Comments

Proposed changes

| | |
|---|--|
| <p>Article 16, INSERT NEW paragraph 2:</p> <p><u>2. The rights provided for in Article 16 do not apply when data are processed only for historical, statistical, or scientific research purposes and the conditions in Article 83(1A) are met.</u></p> | <p>Exempts controllers processing data for these purposes from the right to rectification. Reflects the provisions of the current Data Protection Directive and have been considered non-controversial since introduction.</p> |
| <p>Article 18, INSERT NEW paragraph 4:</p> <p><u>4. The rights provided for in Article 18 do not apply when data are processed only for historical, statistical, or scientific research purposes and the conditions in Article 83(1A) are met.</u></p> | <p>Exempts controllers processing data for these purposes from the right to data portability.</p> |
| <p>Article 19, INSERT NEW paragraph 4:</p> <p><u>4. The rights provided for in Article 19 do not apply when data are processed only for historical, statistical, or scientific research purposes and the conditions in Article 83(1A) are met.</u></p> | <p>Exempts controllers processing data for these purposes from the right to object. Reflects the benign nature of these purposes, and the necessity for statistical, historical, and scientific research to maintain complete coverage of certain populations.</p> |

| | |
|--|--|
| <p><u>Article 83. INSERT NEW PARAGRAPH after paragraph 1:</u></p> <p><u>1A. The provisions and exceptions for historical, statistical, and scientific research purposes within the limits of this Regulation shall apply only on condition:</u></p> <p><u>(a) that the data on any particular individual are not processed to support measures or decisions with respect to that individual, and</u></p> <p><u>(b) that the data are not processed in such a way that substantial damage or substantial distress is, or is likely to be, caused to any data subject.</u></p> | <p>Paragraph added to qualify the meaning of historical, statistical, and scientific research, justifying the exemptions sought for articles 14, 15, 16, 18, and 19.</p> |
| <p>Article 83, paragraph 1(b) should be DELETED:</p> <p>Within the limits of this Regulation, personal data may be processed for historical, statistical or scientific research purposes only if:</p> <p>(a) these purposes cannot be otherwise fulfilled by processing data which does not permit or not any longer permit the identification of the data subject;</p> <p>(b) data enabling the attribution of information to an identified or identifiable data subject is kept separately from the other information as long as these purposes can be fulfilled in this manner.</p> | <p>In historical, statistical, and scientific research it is not always possible to separate identifiers and the attributed information. Furthermore, it hinders correct archiving of original files in accordance with scientific principles.</p> |

Proposed changes

Comments

Article 83, paragraph 3 should be DELETED:

~~The Commission shall be empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 86 for the purpose of further specifying the criteria and requirements for the processing of personal data for the purposes referred to in paragraph 1 and 2 as well as any necessary limitations on the rights of information to and access by the data subject and detailing the conditions and safeguards for the rights of the data subject under these circumstances.~~

The opinion of the European Data Protection Supervisor is that limitations on the rights of individuals should be included in the basic act text itself.

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Christian Weise Svanberg
jm@jm.dk

Nets Denmark A/S
Lautrupbjerg 10
P.O. Box 500
DK-2750 Ballerup

T +45 44 68 44 68
F +45 44 86 09 30
www.nets.eu

CVR-nr. 20016175

2012-3756-0005/ALR

29. juni 2012

Høringssvar – Europakommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse) (j.nr. 2012-3756-0005)

Med henvisning til Justitsministeriets høring offentliggjort den 15.maj 2012, hvor Justitsministeriet anmoder om bemærkninger til ovenstående forordningsforslag skal Nets Denmark A/S hermed afgive følgende høringssvar:

1. Forordning vs. direktiv

Overordnet er Nets positivt indstillet over for en forordning. Forordningen indebærer imidlertid en forøgelse af de fleste virksomheders administrationsomkostninger.

2. Sproglige variationer

Jf. Justitsministeriets baggrundsnotat, går Nets ud fra at Justitsministeriet vil arbejde for, at uklarheder i individets retsstilling som følge af sproglige unøjagtigheder de nationale udgaver imellem udryddes i forordningen.

3. Uklarheder omkring anvendelse af samtykke

I relation til art. 4 nr. 8, art. 6 nr. 1 (a), art. 7 nr. 4 og art. 44 nr. 1 (a). Det angives, at samtykke i ikke vil kunne benyttes som hjemmel til behandling, såfremt der er væsentlig ubalance i forholdet mellem registrerede og den dataansvarlige. Som eksempel nævnes i præambelen ansættelsesforhold. Det er væsentligt, at det bliver fastlagt præcis, hvad der forstås med væsentlig ubalance, da der ikke må være uklarheder om, hvornår et samtykke er tilstrækkeligt, og hvornår samtykke ikke kan anvendes.

4. Dataportabilitet

Det er uklart i forordningen, hvor langt kravet om dataportabilitet, jf. art. 18, rækker.

Har den registrerede fx også krav på at få den "værditilvækst", som den databehandlende virksomhed har tilført individets data, med ud på et elektronisk medium? Eksempelvis en virksomhed, der stiller en tjeneste til rådighed, hvor bruger kan opbevare elektroniske dokumenter sikkert og i en struktureret form, som den registrerede selv bestemmer? Har den registrerede krav på at få

udleveret sine data i den samme mappestruktur, som virksomheden stiller til rådighed som en del af tjenesten, eller har den registrerede kun krav på at få sine egne data ud i en flad fil?

Krav til dataportabilitet vil medføre omkostninger for virksomhederne vedrørende udtræk og administration af henvendelser.

5. Retten til at blive glemt

Det er uklart i forordningen, hvor langt retten til at blive glemt, jf. art. 17, rækker. I praksis betyder det, at oplysninger skal slettes på alle medier og alle systemer, herunder sædvanlige backupper, hvis der ikke er lovgivet om det modsatte eller givet hjemmel til fortsat opbevaring i anden lovgivning. Backupper er en væsentlig del af en virksomheds it-sikkerhed og tilhører virksomhedens tekniske og sikkerhedsmæssige revisionsspor. Det er ikke muligt at slette enkelte data eller data om det enkelte individ i en backup. Backupper slettes i henhold til fastlagte rutiner og cyklus, der varierer fra virksomhed til virksomhed. Det er ikke ualmindeligt at gemme backupper i 12 måneder. Samme udfordring gælder for revisionsspor, som ikke er underlagt lovgivning. Revisionsspor (logs) skal bevares intakt af hensyn til dokumentation af brugerens systemtekniske adfærd i forbindelse med indsigelser. Bruger skal ikke kunne anmode om at "blive glemt" med henblik på at destruere beviser for at kunne unddrage sig et eventuelt ansvar.

6. Dokumentation for behandling

Forordningen kræver ifølge art. 28 udarbejdelse af dokumentation for enhver databehandling. Forordningen stiller krav til det materielle indhold af denne dokumentation, og det må forventes, at der udestår et ganske betydeligt arbejde for virksomhederne i at tilvejebringe og opdatere dokumentationen.

Videregående krav til dokumentation vil medføre yderligere administrative omkostninger for virksomhederne.

7. Breach notification

Jf. art 31 stiller forordningen krav om, at den dataansvarlige skal underrette tilsynsmyndigheden inden for 24 timer efter en sikkerhedskompromittering. Der stilles ganske omfattende krav til indholdet af denne underretning, og det er temmelig belastende for dataansvarlige at skulle opfylde et sådant krav på et tidspunkt, hvor det at få stoppet sikkerhedsbristen og foretage intern udredning af forholdet burde have højeste prioritet. Fristen bør være realistisk og sættes til ikke under 72 timer.

8. One-stop-shop

Princippet om one-stop-shop er tiltalende. Det er dog uklart, hvorvidt princippet er konsekvent gennemført i forordningen. Af kapitel VI fremgår, at det alene er tilsynsmyndigheden i den medlemsstat, hvor den dataansvarlige har etableret sin hovedvirksomhed, der er kompetent til at behandle sager, der involverer den dataansvarlige. Mens det af kapitel VIII fremgår, at den registrerede har ret til at indgive klage til tilsynsmyndigheden i enhver medlemsstat.

Hvilken tilsynsmyndighed skal reelt behandle sagen, træffe afgørelse og håndhæve denne over for virksomheden, når virksomheden har etableret sin hovedvirksomhed i en anden medlemsstat end den registrerede er bosat i?

9. Krav om godkendelse af underbehandlere

Forordningen lægger i artikel 26 (2) litra (d) op til, at dataansvarlige skal godkende en databehandlers antagelse af underbehandlere. Dette krav vil få meget vidtgående konsekvenser for virksomheder, der driver forretning med behandling af persondata for en flerhed af dataansvarlige. Virksomhederne vil i praksis blive bundet til deres eksisterende underleverandører – til skade for konkurrencen – eller blive nødt til at udelukke de dataejere, der ikke vil acceptere skift af databehandlers underleverandør.

Tilsvarende krav ser vi allerede i den finansielle sektor, som følge af outsourcing-bekendtgørelsen. Konsekvensen er administrativt tunge arbejdsgange og manglende incitament til at skifte leverandører. Sikring af individets rettigheder kan og bør tilgodeses på en anden mere smidig måde end ved at "låse" leverandørforholdene for databehandlere.

Indførelse af krav om godkendelse af underbehandlere vil medføre yderligere administrative omkostninger for virksomhederne og føre til forøgede driftsomkostninger, når underleverancer ikke let kan udsættes for konkurrence.

Eventuel henvendelse angående høringssvaret kan rettes til undertegnede på telefon 29 48 25 84 eller alram@nets.eu

Venlig hilsen

Annette L Ramos
Legal Affairs



Justitsministeriet (j.nr. 2012-3756-0005)

Att. Johan K. Legarth / Christian Wiese Svanberg

Fremsendt per mail: jm@jm.dk

Det Frie Forskningsråds høringsvar vedr. generel forordning om databeskyttelse

Det Frie Forskningsråd (DFF) er i henvendelse af 11. maj 2012 anmodet om bemærkninger til høring over Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Rådet kan efter udtalelse fra DFF | Samfund og Erhverv, DFF | Sundhed og Sygdom og DFF | Kultur og Kommunikation fremsende følgende bemærkninger:

Rådet finder, at klare regler om persondatabeskyttelse er vigtige også i en international sammenhæng og ser med bekymring på de dele af forordningen, der potentielt vil kunne vanskeliggøre væsentlig forskning.

De gældende danske regler giver beskyttelse af persondata, samtidig med at der tages de nødvendige hensyn til forskeres behov for at få adgang til at bearbejde persondata til forskningsformål. Rådet anser det derfor for væsentligt, at det fra dansk side sikres, at EU-forordningen ikke medfører unødige og utilsigtede stramminger for adgang til persondata til anvendelse i videnskabeligt øjemed og til publicering af resultaterne heraf.

Rådet har især overvejet, hvorvidt forslaget indebærer en videreførelse eller en skærpelse af de eksisterende regler på forskningsområdet.

Rådet noterer sig, at baggrunden for forslaget navnlig er en bekymring hos EU-kommissionen for beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med fysiske personers onlineaktivitet. Det er således ikke problemer med håndtering af persondata i forbindelse med forskningsaktivitet, der er den primære motivation for eller årsag til EU-kommissionens forslag. *Rådet vil derfor advare mod at skærpe vilkårene for gennemførelse af videnskabelig forskning på grundlag af personoplysninger, hvis der ikke kan dokumenteres særlige problemer i den aktuelle retstilstand for så vidt angår forskningsmæssig håndtering af personoplysninger/særligt følsomme personoplysninger i relation til fysiske personer.*

Det Frie Forskningsråd har drøftet forslagets formuleringer i artikel 6, 9, 81 og 83. Af artiklerne 6, 9 og 81 fremgår det, at personoplysninger/særlige kategorier af personoplysninger kan behandles med videnskabeligt formål med forbehold

29. juni 2012

Styrelsen for Forskning og Innovation

Bredgade 40

1260 København K

Telefon 3544 6200

Telefax 3544 6201

E-post fi@fi.dk

Netsted www.fi.dk

CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler

Annette Fløkke Lorenzen

Telefon 7231 8332

Telefax

E-post af@fi.dk

Sagsnr. 12-131027

Dok nr. 2367606

Side 1/2

for betingelser og garantier nævnt i artikel 83. Rådet har i denne forbindelse især opholdt sig ved følgende principper:

1. Adskillelse af personoplysninger fra fysiske personer
2. Indhentning af samtykke fra registrerede forud for offentliggørelse af personoplysninger
3. Sletning af personoplysninger, der ikke længere er nødvendige til de formål, hvortil de blev indsamlet/behandlet ("retten til at blive glemt")

Ad 1. Adskillelse af personoplysninger fra fysiske personer

Rådet hæfter sig især ved artikel 83, stk. 1, litra b, hvor det fremgår, at oplysninger, der gør det muligt at knytte (person)oplysninger til en identificeret eller identificerbar registreret, opbevares adskilt fra de øvrige oplysninger, der indgår i forskningsaktiviteten. Dette forstår rådet sådan, at hvis det i forskningsaktiviteten bliver sikret, at personoplysninger ikke kan forbindes med fysiske personer, f.eks. ved kryptering, så vil forskning baseret på eksempelvis offentlige registre kunne udføres som i dag.

Styrelsen for Forskning
og Innovation

Side 2/2

Ad 2. Indhentning af samtykke fra registrerede forud for offentliggørelse af personoplysninger

Det er rådets vurdering, at især artikel 83, stk. 2, litra a kan medføre en betydelig risiko for forringelse af mulighederne for bl.a. sundhedsvidenskabelig forskning baseret på registre (og andre informationssystemer) i Danmark. Såfremt der ikke kommer en præcisering af dette punkt, vil det medføre en reel risiko for, at der skal indhentes informeret samtykke ved al klinisk og epidemiologisk forskning baseret på registre. Alle involveret i sundhedsvidenskabelig forskning kender de alvorlige konsekvenser af dette. Dog åbnes der mulighed for undtagelse for samtykke i forbindelse med begrebet "folkesundhed" i bred forstand, men det er uklart, om det også omfatter klinisk forskning. Det vil styrke mulighederne for forskning, at disse begreber gøres mere præcise.

Af samme artikel fremgår det, at offentliggørelse af personoplysninger indhentet til brug for forskning kan ske, hvis den registrerede har givet sit samtykke til offentliggørelse. Rådet forstår dette sådan, at der skal søges samtykke til offentliggørelse i situationer, hvor det måtte være relevant af forskningsmæssige årsager at offentliggøre personoplysninger i en form, så de er henførbare til fysiske personer. Det vurderes at være forholdsvist uproblematisk i mange videnskabsområder og i fuld overensstemmelse med bestående videnskabsetisk praksis, som denne eksempelvis er nedfældet i *Vejledende retningslinier for forskningsetik i samfundsvidenskaberne* (se: <http://www.fi.dk/publikationer/2002/vejledende-retningslinier-for-forskningsetik-i-samfundsviden/>)

Ad 3. Sletning af personoplysninger, der ikke længere er nødvendige til de formål, hvortil de blev indsamlet/behandlet ("retten til at blive glemt")

Rådet har noteret, at det af forarbejderne til forslaget fremgår, at en registreret bør have ret til at få sine personoplysninger slettet,

- hvis de ikke længere er nødvendige til de formål, der oprindeligt begrundede deres indsamling
- hvis den registrerede trækker sit samtykke tilbage
- hvis den registrerede gør indsigelse mod behandling af personoplysninger om vedkommende


- hvis behandlingen er personoplysningerne i øvrigt ikke er i overensstemmelsen med databeskyttelsesforordningen.

Det Frie Forskningsråd kan tilslutte sig disse principper for sletning af personoplysninger, såfremt der er tale om datasæt, hvor personoplysninger/særligt følsomme personoplysninger er henførbare til fysiske personer. I datasæt, hvor personoplysninger ikke er henførbare til fysiske personer, mener rådet principelt, at personoplysninger ikke bør kunne slettes, da det vil påvirke forskningssituationen særdeles negativt, hvis oplysninger, der ligger til grund for videnskabelige publikationer/meddelelser, ikke kan gøres til genstand for efterprøvelse eller kontrol af fagfæller i overensstemmelse med gængse videnskabelige normer for fagfælle-vurdering.

Rådet har bemærket, at der i pkt. 40 i forarbejderne til forslaget er nævnt, at *"...behandlingen af personoplysninger til andre formål bør kun tillades, hvis behandlingen er forenelig med det formål, som oplysningerne oprindeligt var indsamlet til, navnlig hvis behandlingen er nødvendig til historiske, statistiske eller videnskabelige forskningsformål."* Rådet vurderer, at hvis denne formulering udmøntes restriktivt i praksis, vil den umuliggøre store dele af den registerbaserede forskning, idet oplysninger indsamlet med administrativt formål, f.eks. skatte- og indkomstoplysninger, ikke inkluderer forskning som formål for indsamlingen. Rådet vil derfor stærkt anbefale, at forslaget til forordningen tager højde for dette forhold. Dette kan ske ved tilføjelse af en bestemmelse, hvorefter behandling af personoplysninger indsamlet til et andet formål kan gøres tilgængelige for videnskabelig forskning, når der kan demonstreres en videnskabelig relevans af behandlingen af de indsamlede oplysninger.

Afslutningsvis noterer rådet sig, at der er en risiko for, at procedurene omkring godkendelse af forskningsprojekter bliver mere bureaukratiske, ligesom der flyttes beslutningskompetence fra Datatilsynet til Det Europæiske Databeskyttelsesråd, som vil blive oprettet jvf. artikel 64.

Med venlig hilsen



Jens Christian Djurhuus
Bestyrelsesformand for Det Frie Forskningsråd



DANSKE MEDIER

Justitsministeriet
EU-formandsskabssekretariatet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Pressens Hus
Skindergade 7
DK-1159 København K

Telefon 3397 4000
Telefax 3314 2325

info@danskemedier.dk
www.danskemedier.dk

29. juni 2012

Høring om forordningsforslaget om databeskyttelse

Danske Medier har med tak modtaget Europa-Kommissionens forslag til en forordning om databeskyttelse (KOM (2012) 11 endelig) i høring.

Forslaget er af stor betydning for alle med aktiviteter på internettet. Særligt mediebranchen er afhængig af reglerne og rammevilkårene for at anvende internettet, da mediernes fremtidige indtjening og dermed muligheder for at udvikle dansk-sproget indhold til internettet afhænger af at kunne udnytte de nye teknologiske muligheder.

Indledningsvis bemærkes, at Danske Medier overordnet bifalder en forenkling af databeskyttelsesreglerne i EU, der kan skabe transparens omkring individets rettigheder og virksomhedernes pligter, samt modvirke, at der opstår en konkurrenceforvriddning ved at virksomheder pålægges forskellige rammevilkår afhængig af, i hvilken medlemsstat behandlingen af persondata foregår.

Overvejelser omkring en eventuel konkurrenceforvriddning er endvidere relevant i forhold til lande uden for EU, der ikke er underlagt tilsvarende regulering. Problemstillingen i forhold til overførsel af persondata til elektroniske tjenester i tredjelande, der fx er omfattet af den nuværende Safe Harbour-ordningen, bør inddrages for at sikre mod en skævvridning af såvel beskyttelsesgraden som de konkurrencemæssige vilkår. Den nærmere rækkevidde af artikel 3 om forordningens territoriale anvendelsesområde bør ligeledes søges afklaret.

Henset til forslagets omfattende karakter og ikke mindst dets indvirkning på de myndigheder og virksomheder, der dagligt kommer i berøring med persondata af forskellig art, er det overordentligt vigtigt, at den foreslåede regulering skaber klare og praktisk håndterlige regler.

Danske Medier tvivler dog på, at det fremsendte forordningsforslag vil medføre den tilsigtede forenkling eller klarhed, ligesom en række af reglerne forekommer unødigt restriktive og ikke at være gennemtænkte i forhold til den virkelighed, som de skal implementeres i. Dertil kommer de administrative og økonomiske ressourcer, som virksomhederne – såvel store som små virksomheder – forventes at bruge for at gennemføre de ganske vidtgående forslag.

Danske Medier vil nedenfor uddybe de væsentligste problemstillinger, som medierne finder at forordningsforslaget giver anledning til, og som kan være til stor gene for medlemmerne af Danske Medier.

Reguleringsformen

Danske Medier er indledningsvis skeptisk i forhold til valget af forordning som reguleringsform frem for et direktiv.

Danske Medier er opmærksom på, at valget af forordning som det fremtidige reguleringsmiddel er begrundet med, at der ønskes en klar og ensartet fortolkning og håndhævelse af reglerne i EU. Dette er i og for sig anerkendelsesværdigt, men kræver overordentlig præcise formuleringer og anvisninger, hvis dette mål skal realiseres.

En granskning af forordningsforslaget efterlader imidlertid læseren med mange spørgsmål og usikkerhed omkring den rette forståelse af reglerne, herunder ikke mindst rækkevidden af de mange krav og forpligtelser.

Dette skyldes blandt andet, at en lang række af bestemmelserne fremstår som såkaldte programmerklæringer, der fx angiver mange overordnede forpligtelser, som virksomhederne skal overholde, men ikke konkret anviser, hvordan disse skal gennemføres i praksis. Den manglende detailregulering foreslås i stedet løst ved en uddelegering til EU-Kommissionen, som på en lang række områder tillægges kompetence til at vedtage de nærmere anvisninger på hvordan begreberne, rettighederne og forpligtelserne skal udmøntes i praksis. Dette er betænkeligt dels på grund af den manglende forudsigelighed og dels ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning, idet væsentlige bestanddele af reguleringen derved tages ud af forordningen og fastsættes administrativt uden nogen form for parlamentarisk kontrol.

Det er således også svært som høringspart at udtale sig præcist om forordningens forventede indvirkning og konsekvenser på erhvervslivet, når det nærmere indhold og omfang af de foreslåede bestemmelser i forordningen, der er omfattet af Kommissionens delegerede retsakter, ikke er kendt.

Danske Medier skal opfordre til, at antallet af delegerede retsakter mindskes betragteligt, og at den nødvendige detailregulering i videst muligt omfang fremgår af selve forordningen.

Centrale begreber og principper

Persondata

Forordningsforslaget har givet anledning til drøftelse af, hvad der skal forstås ved begrebet persondata, og hvilken betydning en bred definition kan have for forskellige aktiviteter på internettet, der ikke har som det primære formål at registrere eller behandle persondata. Der henvises i den forbindelse til aktiviteter, der har til formål at muliggøre implementeringen af software eller optimere visningen af en funktion eller applikation på en website eller på en anden elektronisk platform. Fokus har i den forbindelse særligt været rettet mod IP-adresser,

cookies samt andre online identifikatorer, som fysiske personer *kan* forbindes med, når de bruger online- og andre elektroniske tjenester.

I de tilfælde hvor fx en IP-adresse enten alene eller i sammenhæng med andre oplysninger teoretisk kan anvendes til at identificere én bestemt person, er IP-adressen eller anden online identifikator i princippet en persondataoplysning og omfattet af de rettigheder og forpligtelser, som følger af forordningsteksten.

Dette er imidlertid ikke hensigtsmæssigt, når registreringen sker som en afledet konsekvens af en teknisk foranstaltning, der ikke har til formål at høste data m.v. men alene sikre en afvikling af et ønsket program samt beskyttelse af brugere og/eller rettigheder tilknyttet en bestemt vare eller ydelse.

Som eksempler herpå kan fremføres online ydelser, hvor udbydere bestemmer brugernes geografiske lokation ud fra IP-adresser med henblik på at kunne målrette relevant indhold eller anviser nærmeste forretning, der udbyder en efterspurgt service eller vare. Et andet eksempel er, når man som udbyder ønsker at afkræve ekstra oplysninger i forbindelse med login på bank eller andre personlige tjenester for at hindre misbrug, fx hvis adgang forsøges fra et andet IP-nummer, end det brugeren normalt logger ind på. Dette er nyttigt i de tilfælde, hvor hackere eller lignende har franarret eller stjålet brugernavn og kodeord fra en person og dermed ville have uhindret adgang til vedkommendes bank eller andre følsomme personoplysninger.

I de tilfælde bør disse online-identifikatorer ikke betragtes som personoplysninger. Dette synspunkt støttes af præambelbetragtning nr. 24, der fastslår, at det forhold, at en persons brug af onlinetjenester kan efterlade spor, der kombineret med andre oplysninger, som serverne modtager, teoretisk set kan bruges til at identificere de pågældende personer, ikke i sig selv bør føre til, at disse online identifikatorer¹ per se bør betragtes som persondataoplysninger.

Danske Medier skal opfordre til, at disse betragtninger uddybes og fremgår eksplicit af ordlyden af artikel 4.

I den forbindelse er det værd at bemærke, at forordningsforslaget faktisk undtager behandling af oplysninger, der fx er strengt nødvendige for at sikre net- og informationssikkerhed under henvisning til, at dette udgør en legitim interesse for den berørte registeransvarlige, der derved ikke skal indhente et samtykke forinden. En lignende undtagelse bør dog også indføres for andre behandlinger, der sikrer funktionaliteten af programmer, apps, online services m.v. (jf. ovennævnte eksempler).

Kravet til samtykke

Et meget væsentligt punkt i forordningsforslaget – i forhold til de typer af persondata, som virksomheder på forskellig vis kommer i berøring med – er spørgsmålet om samtykke. Hvor når er et udtrykkeligt samtykke gyldigt indhentet? Skal samtykket indhentes ved et decideret

¹ Fx id-numre, lokaliseringdata, online-id'er eller andre specifikke faktorer.

afkrydsningsfelt eller kan det anses for indhentet ved anden erklæring eller udtrykkelig handling?

I forordningsforslagets artikel 4 defineres den registreredes samtykke som, ”*enhver frivillig, specifik, informeret og udtrykkelig viljestilkendegivelse baseret på en erklæring eller klar bekræftelse fra den registrerede....*” I præambelbetragtning nr. 25 sættes der flere ord på, og det fremgår, at afgivelse af et samtykke *kan* ske ved at markere et afkrydsningsfelt, når personen besøger et websted eller ved en anden erklæring eller tydelig handling. Der gives dog ikke yderligere forklaring på, hvornår en såkaldt tydelig handling (”affirmative action”) kan anses som tilstrækkelig.

Omfanget af samtykkekravet er med andre ord uklart. EU-Kommissionen skal ifølge forordningsforslaget udarbejde en række (fortolkende) retsakter i forhold til forældresamtykke, indsigt retten og oplysningspligten, og dette vil formentlig få betydning for den praktiske udmøntning af samtykkekravet generelt.

Det er vigtigt, at samtykkekravet ikke gøres unødigt restriktivt, således at der tages hensyn til karakteren af den ”behandling”, der anmodes om samtykke til, og hvorvidt der er tale om generelle eller følsomme personoplysninger. Afhængig af konteksten og den oplysning, der gives, bør der være mulighed for at differentiere samtykkekravet for at undgå alt for bureaukratiske regler, hvor ”behandlingen” karakter er uproblematisk og oplysningen herom klar og let tilgængelig.

En aktivering af en tilmeldingsknap med henblik på deltagelse i en online aktivitet, spil eller andet gratis tilbud, bør fx kunne betragtes som udtryk for en tydelig handling (samtykke) såfremt det klart fremgår, at personen ved sin tilmelding giver samtykke til at udbyderen kan registrere og bruge nærmere angivne persondataoplysninger. Oplysningspligten må fx anses for behørigt opfyldt ved et direkte link til en særskilt tekst, hvor rækkevidden af det konkrete samtykke oplyses, herunder hvad pågældendes data specifikt bliver benyttet til.

Brug af persondata til markedsføring samt profilering

Danske Medier har med tilfredshed noteret, at indsamling/behandling af persondata til brug for markedsføring ikke kræver et udtrykkeligt samtykke² men til gengæld forudsætter, at den registrerede orienteres herom og gives en mulighed for at gøre indsigelse mod dette i medfør af artikel 19 (2).

Det er Danske Mediers opfattelse, at denne adgang til at behandle persondata til brug for markedsføring uden indhentelse af et forudgående samtykke også dækker situationer, hvor de pågældende data videregives til brug for andres markedsføring, fx i form af kundedatabaser. Dette forekommer i øvrigt at være uproblematisk, såfremt den registrerede forinden modtager orientering herom samt mulighed for at gøre indsigelse i lighed med de nuværende regler i persondataloven.

² Jf. artikel 6 (1) (f) samt oplysningspligten i artikel 14.

Det fremgår af forordningsforslagets artikel 20, at profilering, der alene er baseret på automatisk databehandling kræver et udtrykkeligt samtykke. Den rette forståelse af begrebet automatisk databehandling, som det fremstår i bestemmelsen, er dog uklar. Profilering indebærer ofte et eller andet element af automatisk databehandling men vil langt fra altid være baseret udelukkende herpå. I nogle situationer vil virksomheden typisk kombinere den pågældendes adfærdsmønster på nettet med andre tilgængelige personoplysninger, der dermed tilsammen med resultatet af den automatiske databehandling skaber en profil af fx vedkommendes præferencer til brug for markedsføring. Det er uklart, hvorvidt disse handlinger er omfattet af profileringsbegrebet i artikel 20.

Den registreredes rettigheder

Forordningsforslaget indeholder flere bestemmelser, der vedrører den registreredes rettigheder. Disse rettigheder forekommer at være meget vidtgående og giver anledning til at overveje om, der foreligger den fornødne proportionalitet mellem beskyttelseshensynet til det enkelte individ og de administrative og økonomiske forpligtelser, som virksomheder pålægges.

Retten til at blive glemt

Forordningsforslaget indfører en såkaldt "right to be forgotten", som giver den registrerede ret til at bede en virksomhed om at slette al personlig information om pågældende bruger. En bruger vil med henvisning til artikel 17 i forordningsforslaget fx kunne kræve at blive slettet fra et socialt netværk. Bestemmelsen er særlig møntet på situationer, hvor børn giver oplysninger og derefter som voksne fortryder, men bestemmelsen finder anvendelse generelt og kan – afhængig af de nærmere omstændigheder – være ganske byrdefuld for den pågældende virksomhed.

Denne ret til at blive glemt er derfor langt fra uproblematisk, da det udover de ressourcemæssige hensyn også kan vise sig at være svært – for virksomheden – at identificere den pågældende bruger og/eller de oplysninger, som den pågældende har afgivet om sig selv. Det er i den forbindelse uklart, om artikel 10 i forordningsforslaget forsøger at tage højde herfor, idet denne præciserer, at en dataansvarlig ikke er forpligtet til at indhente yderligere oplysninger for at kunne identificere den registrerede alene med det formål at overholde bestemmelserne i forordningen.

Problemstillingen kan imidlertid have mange varianter.

En person opretter en profil på et online debatforum (chatroom). Personen deltager aktivt i de forskellige debatter, men fortryder en dag og henvender sig til virksomheden, der er ansvarlig for sitet, og kræver at få alle oplysninger, der relaterer sig til hans person slettet, herunder de indlæg, som han har skrevet, der kan identificere ham. Virksomheden kan forholdsvis nemt slette den pågældendes profil, men skal – medmindre websitets funktionalitet gør det muligt samtidig at anonymisere den pågældende profils indlæg – bruge uforholdsmæssige mange ressourcer, såfremt samtlige indlæg manuelt skal gennemgås for at sikre, at alle personhenførbare oplysninger er slettet.

Dette er ikke holdbart og står ikke mål med beskyttelseshensynet, hvorfor rettighedens omfang må begrænses. Retten til at blive glemt kan med andre ord ikke være absolut. Dertil kommer, at den enkelte person³ som udgangspunkt også må være ansvarlig for sine egne handlinger og ytringer.

Hvor snitfladen skal lægges må afgøres ud fra en rimelighedsbetragtning, hvor bl.a. de tekniske muligheder og økonomiske omkostninger inddrages.

Sidstnævnte afvejning bør ligeledes foretages i forhold til retten til dataportabilitet.

Specifikke databehandlingssituationer

Behandling af personoplysninger og ytringsfriheden

Det er af afgørende betydning for presse- og ytringsfriheden, at mediers adgang til at indsamle og behandle persondata til journalistisk og redaktionel brug er undtaget af forordningsforslaget. Dette ses umiddelbart at være tilgodeset i artikel 80, hvilket Danske Medier naturligvis skal udtrykke tilfredshed med, om end undtagelsen – i overensstemmelse med forordningens direkte virkning - bør indføres eksplicit i bestemmelsen i stedet for at overlade det til de enkelte medlemslande at indføre en tilstrækkelig stærk undtagelse.

Formuleringen af undtagelsesbestemmelsen er ikke absolut, og det er i den forbindelse ikke helt let at gennemskue omfanget af den undtagelse, som EU-Kommissionen foreslår. Danske Medier har med bekymring bemærket, at mediernes journalistiske virke ikke ses at være undtaget fra artiklerne 73, 74, 76 og 79, der vedrører klageadgang, ansvar og sanktioner. Dette er i strid med hele formålet med at undtage persondatabehandling i forhold til medierne og redaktionelt stof, der netop har til hensigt at undgå indblanding i den redaktionelle frihed og pressefriheden.

Det bemærkes i den anledning, at mediernes brug af persondata i redaktionelt øjemed som altid vil være underlagt relevant national lovgivning angående medieansvar samt straffelovgivning vedr. freds- og ærekrænkelser (herunder privatlivets fred).

Sammenhæng med e-privacy direktivet (cookie-direktivet)

Artikel 89 i forordningsforslaget fastslår, at der ikke indføres yderligere forpligtelser for fysiske eller juridiske personer for så vidt angår behandling af personoplysninger, der er omfattet af e-privacy direktivets bestemmelser, hvilket må betyde, at anbringelsen af cookies, herunder navnlig accept heraf, fortsat er reguleret af dette direktiv.

Men den nøjagtige afgrænsning og sammenspil mellem persondataforordningen og e-privacy direktivet forekommer dog fortsat uklar. Et eksempel på en aktivitet, der umiddelbart synes at have berøringsflader med såvel cookie-direktivet som forordningsforslaget er fx, når der placeres cookies eller lignende med henblik på at indhente oplysninger om, hvor mange

³ Der bortses fra mindreårige og umyndiggjorte.

”hits” en annonce har eller hvor mange unikke besøg en website har. Oplysninger, der efterfølgende kan bruges til at udarbejde statistik, trafikmålinger m.v.

Selve placeringen af den pågældende cookie må formodes at være dækket af reglerne i cookie-direktivet. Det er derimod uklart, hvorvidt samtykke til at bruge disse oplysninger til udarbejdelse af statistik, analyser m.v. også er omfattet af cookie-direktivet, eller hvorvidt brugen af disse dataoplysninger tillige reguleres af bestemmelser i forordningen? Rækkevidden af undtagelsen i artikel 83 om behandling af personoplysninger til bl.a. statistiske formål er i den forbindelse tillige relevant at få afklaret.

Dette er formentlig blot ét af flere eksempler, hvor det kan være svært at afgøre, hvilken EU-regulering, der finder anvendelse.

Øgede dokumentationskrav, procedurer og bødesanktioner

At finde den rette balance mellem de modsatrettede interesser og hensyn til såvel individet som erhvervsvirksomheden er naturligvis ikke en let opgave. Balancen er dog ingenlunde opnået når det kommer til de administrative byrder, som virksomhederne uanset størrelse og økonomisk formåen pålægges. Det øgede dokumentationskrav i forhold til behandlingsaktiviteterne, det omfattende krav om implementering af procedurer og behandlingspolitik er et klart eksempel herpå, da de må anses for at være uforholdsmæssigt ressourcekrævende i såvel tid som omkostninger. Dette bør klart reduceres.

En lignede opfordring skal gælde bødestørrelserne, der er meget høje og ikke umiddelbart synes at give mulighed for at afpasse bøden med den indtrufne skadevirkning eller overtrædelsens/undladelsens karakter.

Danske Medier skal i den anledning opfordre Justitsministeriet til at arbejde for at de ressourcemæssige og økonomiske omkostninger for erhvervslivet reduceres betragteligt med henblik på at sikre den rette balance mellem hensynet til databeskyttelsen og de berørte virksomheders rammevilkår.

Danske Medier står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående bemærkninger ønskes uddybet. Henvendelse herom kan rettes til seniorkonsulent, cand.jur. Christina M. Moshøj på tlf. 33 97 40 00 eller e-mail cm@danskemedier.dk.

Med venlig hilsen
Danske Medier

Ebbe Dal
Adm. direktør

Lægeforeningen



Justitsministeriet
Civil- og politiafdelingen
Att. Christian Wiese Svanberg

Vedr. høring over Europa-kommissionens forslag til Europa-parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af personoplysninger (generel forordning om databeskyttelse).

Lægeforeningen har modtaget ovennævnte forordning høring og skal fremsætte følgende bemærkninger:

Overordnet hilser Lægeforeningen forordningen velkommen, idet indholdet findes at forøge de registreredes adgang til at tilgå og lave tilføjelser til egne data og fortsat beskytter persondata på en passende måde.

Lægeforeningen er meget enig i forordningens generelle principper for behandling af personoplysninger og udvekslingen af sådanne oplysninger, som ligger meget godt i tråd med det gældende direktiv 95/46/EF.

Principperne om indhentelse af samtykke, der gør det muligt at få et retsgyldigt mundtligt samtykke fra den registrerede findes tidssvarende og pragmatisk (artikel 7).

Inklusionen af genetiske data (artikel 9) er en velkommen tilføjelse i reglerne om beskyttede personoplysninger.

Som en kritisk bemærkning ønsker Lægeforeningen at fremhæve, at "retten til at blive glemt" (artikel 17) ikke bør gælde for helbredsoplysninger, der bør kunne fremfindes i en periode på mindst 10 år, som gældende dansk ret foreskriver. Der bør derfor indføres et nyt litra b eller c i artikel 17 stk. 3, hvorefter helbredsoplysninger ikke slettes som foreskrevet i artikel 17 stk. 1.

Lægeforeningen og PLO har bemærket, at forslaget som en nyskabelse i forhold til det gældende databeskyttelsesdirektiv indeholder en ret til dataportabilitet, dvs. at den registrerede under visse betingelser har ret til at få en kopi af de oplysninger, som den registeransvarlige behandler om den pågældende "i et almindeligt anvendt elektronisk og struktureret format, som den registrerede kan anvende senere". Hvis en sådan rettighed medfører, at praktiserende læger ikke længere kan give patienter aktindsigt i form af et print, vil det være nødvendigt med tilretning af lægernes

Formanden

29. juni 2012

Jr. 2012-2953/628535
CLR

Domus Medica
Kristianiagade 12
2100 København Ø

Tlf.: 3544 8500
Tlf.: 3544 8216 (direkte)
E-post: dadl@dadl.dk
E-post: clr@dadl.dk (direkte)
Fax: 3544 8513
www.laeger.dk



elektroniske journalsystemer. PLO tager forbehold at udgifter hertil skal kompenseres.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Mads Koch Hansen".

Mads Koch Hansen

Justitsministeriet



Høringssvar i forbindelse med Europa Kommissionens forslag til generel forordning om databeskyttelse

29. JUNI 2012

Efter aftale med rektors kontor på Københavns Universitet, indsendes følgende høringssvar udarbejdet af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (SUND).

SUND er bekymret for den foreliggende forordnings konsekvenser for den danske persondatalov og dermed dansk registerforskning.

Dansk registerforskning opnår i øjeblikket bemærkelsesværdige resultater på sundhedsområdet. Det skyldes bl.a., at danske registre har en kvalitet og en historik, der hører til blandt de bedste i verden.

Desuden drager vi nytte af den fleksibilitet, der er indeholdt i persondataloven i relation til sygdomsregistrering, indsamling af biologisk materiale, registerkobling samt generelt videregivelse af data til sundhedsvidenskabelig forskning. Forskningsresultaterne høster bred international anerkendelse og er til gavn for hele befolkningen.

Den foreliggende forordning varsler en harmonisering af området på tværs af EU. Desuden stilles der forslag om at give Europa-Kommissionen beføjelser til at indføre sekundær lovgivning på vigtige områder.

Både lovgivning samt reguleringspraksis i hovedparten af de øvrige europæiske lande adskiller sig markant fra hvad vi kender i Norden. Desværre er der talrige eksempler på, at ufleksibel og rigid lovgivning om brugen af persondata gør registerbaseret forskning mere besværlig, dyrere og i visse tilfælde umulig at gennemføre. Det er en uheldig udvikling med potentielt alvorlige skadelige konsekvenser for dansk forskning.

SUND vil derfor opfordre til, at forordningen sikrer rammer, der er i overensstemmelse med dem vi kender fra de nordiske lande herunder Danmark. Det bør være en selvstændig målsætning, at udforme en lovgivning, der

fremmer den registerbaserede sundhedsforskning af den højest tænkelige kvalitet til gavn for hele den europæiske befolkning.

SIDE 2 AF 2

Med venlig hilsen



Birthe Høgh
Prodekan for Forskning
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet

Justitsministeriet

Mail: jm@jm.dk

Dansk Sygeplejeråd



Den 29. juni 2012
Ref.: Marianne Borker
Medlems nr.:
Sagsnr.: Hop med F11

Dansk Sygeplejeråds hørings svar vedr. forslag til EU forordning om persondata _ JM j. nr. 2012-3756-0005.

Justitsministeriet har ved brev af 11. maj 2012 bedt om bemærkninger til forslag til EU forordning om persondata, som afløser persondata-direktivet og dermed den danske persondatalov.

Dansk Sygeplejeråd (DSR) har følgende bemærkninger:

DSR finder, at formålet med forslaget til EU forordning om persondata er positivt – nemlig at beskytte fysiske personers grundlæggende rettigheder, herunder beskyttelsen af personoplysninger og sikre fri udveksling af sådanne oplysninger samt at der skabes en ensartet og sammenhængende ramme for beskyttelse af personoplysninger i hele EU. Men indholdsmæssigt indeholder forslaget til EU forordning en del uhensigtsmæssigheder og uklarheder.

Art. 9 oplister en række oplysninger som anses for følsomme oplysninger. Det er imidlertid uklart om opstillingen er udtømmende eller ej, ligesom det er uklart om der skal sluttes modsætningsvist fra art. 9, således at de oplysninger der ikke er nævnt i art. 9 som følsomme oplysninger skal anses som ikke-følsomme oplysninger efter art. 6. Disse forhold er uomtalt i selve forordningen og i betragtningerne til forordningen. Det foreslås derfor, at disse forhold som minimum omtales i betragtningerne således, at der skabes fortolkningsdata på samme vis, som det er omtalt i lovbemærkningerne til persondataloven.

I den danske persondatalov er personnumre omfattet af en særregel i § 11, der bl.a. forbyder offentliggørelse af personnumre. Der er ikke i forslaget til forordningen lavet en tilsvarende særregel for personnumre, hvorfor det foreslås at personnumre anses for en følsom op-

The Danish Nurses' Organization

Sankt Annæ Plads 30

Postboks 1084
DK-1008 København K

Ekspedition:
mandag-torsdag 10.00-16.00
fredag 10.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

lysning omfattet af art. 9 og ikke som en ikke-følsom oplysning efter art. 6. Det bør i forlængelse heraf overvejes at indføre et forbud mod offentliggørelse af personnumre, som eksisterer i den gældende persondatalov.

DSR finder det positivt, at der indføres skærpede krav til samtykke som behandlingsgrundlag i art. 7. Det gælder både muligheden for tilbagetrækning af samtykke i relation til den fremtidige behandling af personoplysninger, jf. art. 7, stk. 3 og at samtykke ikke kan anvendes som behandlingsgrundlag, hvis der er en klar skævhed mellem den registrerede og den registeransvarlige, jf. art. 7, stk. 4 – her tænkes specifikt på ansættelsesforhold, jf. betragtning 34. Det er imidlertid uklart, hvilke konkrete situationer i relation til ansættelsesforhold bestemmelsen er tænkt anvendt på og på hvilket grundlag behandlingen af personoplysninger i ansættelsesforhold i så fald kan ske. Det foreslås derfor, at der indsættes nogle eksempler og uddybende kommentarer herom i betragtningerne til forordningen.

Det er ligeledes positivt at der i art. 82 er lavet en særregel for arbejdsmarkedet. Bestemmelsen giver en hjemmel til medlemsstaterne om at vedtage specifikke bestemmelser, der regulerer behandlingen af personoplysninger i ansættelsesforhold, bl.a. i forbindelse med ansættelse, ansættelseskontrakter, arbejdets ledelse, planlægning og tilrettelæggelse, arbejdsmiljø mv. Bestemmelsen er dog uklar og der ønskes derfor indføjet nogle uddybende kommentarer i betragtningerne til forordningen.

DSR finder det positivt, at der indføres en ny regel om udpegning af en databeskyttelsesansvarlig, som skal indberette, overvåge og kontrollere den registeransvarlige eller registerføreren, jf. art. 35 og som er kontaktperson over for tilsynsmyndigheden. Den databeskyttelsesansvarlige kan – som det fremgår af forordningsforslaget – enten være ansat af den registeransvarlige eller på grundlag af en tjenesteydelseskontrakt. Da den databeskyttelsesansvarlige også har kontrolbeføjelser overfor den registeransvarlige, bør det dog overvejes at indføre en beskyttelse af den databeskyttelsesansvarlige i de tilfælde, hvor denne er ansat af den registeransvarlige – på samme måde som arbejdsmiljøbeskyttelsesrepræsentanter og tillidsrepræsentanter nyder en særlig beskyttelse.

Også retten til at blive glemt og slettet i art. 17 og retten til dataportabilitet i art. 18, er positive nyskabelser.

Indførelsen af særdeles skærpede administrative bøder i forordningens art. 79 ff. finder DSR dog alt for vidtgående. Bødekravenes størrelser er fastlagt på forhånd og går fra 250.000 Euro til 1 million Euro eller beregnes fra 0,5 % til 2 % af virksomhedens globale omsætning. Der er manglende proportionalitet mellem bødernes størrelse og overtrædelsernes karakter, idet minimumsniveauet er 250.000 Euro. Hertil kommer at bøderne kan pålægges både ved uagtsomme og forsætlige overtrædelser. Det foreslås derfor, at bødestørrelserne reduceres væsentligt.

Forslaget om virksomhedens dokumentationskrav i art. 28, hvorefter den registeransvarlige skal opbevare dokumentation for enhver behandling, der gennemføres under denne, synes meget vidtgående.

DSR finder heller ikke at nyskabelsen om tilsynsmyndighedernes kompetence er hensigtsmæssigt - altså den regel, hvor det er tilsynsmyndigheden i den stat, hvor den registeransvarliges hovedvirksomhed er etableret, der er tilsynsmyndighed for behandlingsaktiviteter i alle medlemslandene i de tilfælde, hvor den registeransvarlige er etableret i mere end et medlemsland. Der er risiko for at det skaber både sprogmæssige og andre barrierer over for den registrerede, hvis dennes personoplysninger er behandlet i eget hjemland, men vedkommende skal klage til tilsynsmyndigheden i et andet land end i sit eget (I Danmark Datatilsynet).

Afslutningsvist foreslås det i stedet for terminologien "registeransvarlig" at bruge betegnelsen "dataansvarlig", som anvendes i den nu-gældende persondatalov.

Udover ovennævnte bemærkninger kan DSR desuden i det hele henholde sig til FTF's høringssvar af 27. juni 2012.

Med venlig hilsen

Grethe Christensen
Formand

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Sendt via e-mail til: jm@jm.dk



TBO/1. juli 2012

Høringssvar - forordning om databeskyttelse/j.nr. 2012-37560005

Tak for høringsbrev om udkast til ny forordning om databeskyttelse. Her følger DRRBs bemærkninger.

Generelle betragtninger

DRRB betragter persondataretten som et væsentligt retsområde, hvor det er centralt, at der findes et tidsvarende og balanceret regelsæt. Da det nuværende direktiv om persondata er 17 år gammelt, hilser DRRB det velkomment, at der sker en opdatering af regelsættet, ikke mindst fordi de teknologiske muligheder og borgernes internetadfærd har udviklet sig markant i de seneste par årtier.

Da de grænseoverskridende aktiviteter i EU ligeledes har udviklet sig betydeligt i samme periode, er DRRB også tilhænger af, at en fremtidig regulering af persondataretten sker i forordningsform, således at der sikres en ensartet regulering i hele EU. Kun herigennem er det muligt at gennemføre europæiske markedsføringskampagner kommercielt effektivt og sikre ens konkurrencevilkår.

I forlængelse heraf er det dog centralt for at undgå retsusikkerhed, at en forordning får et så konkret indhold som muligt snarere end upræcise programmerklæringer, der gør det vanskeligt at forudsige reglernes materielle indhold og risikerer at blive fortolket forskelligt i de enkelte medlemsstater. Ligeledes er det vigtigt, at Kommissionens beføjelser til at supplere forordningen med delegerede retsakter nøje overvejes, idet indholdet af sådanne retsakter kan få ganske vidtrækkende betydning for forordningens reelle indhold. Da indholdet af sådanne retsakter pt. er ukendt, er det vanskeligt for erhvervslivet på det foreliggende grundlag at vurdere forordningsforslagets egentlige indhold. Det henstilles derfor, at også bemyndigelserne til at gøre brug af sådanne delegerende retsakter kvalificeres i muligt omfang, og at der herudover opstilles regler om, at sådanne retsakter undergives en grundig høringsproces.

Som et alternativ eller supplement til sådanne delegerende retsakter ser DRRB gerne, at der i selve forordningsforslaget lægges op til udarbejdelse af et sæt Best Practice anbefalinger for de enkelte brancher og retsområder, naturligvis således at sådanne regler skal udarbejdes af de berørte brancher i samarbejde med forbrugerrepræsentanter og eventuelt også gerne myndighederne.

Det er utvivlsomt, at der er behov for et højt persondatabeskyttelsesniveau for borgerne i EU, således at der ikke sker uønsket behandling af persondata. Det er dog i denne sammenhæng også nødvendigt at sikre, dels at der fra Kommissionens side også arbejdes effektivt for at undgå, at der sker uønsket/retsstridig brug af persondata fra tredjelande, hvor sanktionering af de europæiske regler er vanskelige, fx ved at give artikel 45 et mere konkret og ambitiøst indhold, dels at der ikke pålægges erhvervslivet unødvendigt vidtgående administrative byrder. Dette gælder



Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening
Børsen | Slotsholmsgade 1 | 1217 København K | Danmark

eksempelvis de forholdsvis vidtgående dokumentationskrav, der stilles til erhvervslivet i artikel 28, 32 og 33, som ikke i alle tilfælde forekommer at være relevante og proportionelle, samt reglerne i artikel 17 og 18 om "retten til at blive glemt" og dataportabilitet.

DRRB har herudover følgende konkrete bemærkninger til udkastet til forordning:

Direct marketing

DRRB er tilhænger af, at mulighederne for at gøre brug af digitale markedsføringsplatforme udvides, som minimum i takt med de lande uden for EU, vi er i konkurrence med. Samfundsinteressen heri er først og fremmest at fremtidssikre erhvervslivets globale konkurrenceevne via direkte markedsføring. Herved gøres det muligt at målrette markedsføring til fælles gavn for forbrugerne og erhvervslivet, naturligvis med fornøden hensyntagen til, at forbrugerne sikres kontrol over egne oplysninger, således at tilliden til direct marketing forbliver intakt, men samtidig således, at det anerkendes, at direkte markedsføring i normalt tilfældene er ufarlig og for borgerne ikke særligt indgribende behandling af persondata i sammenligning med anden brug af persondata. DRRB har ikke bemærkninger til præambelens præmis 57 og artikel 19, stk. 2 om direkte markedsføring, men bortset herfra ses forordningsforslaget ikke i tilstrækkeligt præcis omfang at adressere den betydelige, legitime interesse, der består i at kunne gøre brug af persondata til direkte markedsføring på en administrativ smidig måde.

Store virksomheder og små virksomheder:

Forordningen gælder alle virksomheder, suppleret med nogle helt særlige regler for virksomheder med over 250 ansatte. En lang række af forordningsforslagets regler – eksempelvis samtykkekravene, registreringskravene, procedurekravene i artikel 11, 22 og 28 – giver imidlertid bedst mening for store virksomheder. For små og mellemstore virksomheder – herunder hovedparten af reklame- og mediebrancherne – er det ønskeligt, hvis der i forslaget indarbejdes undtagelser eller dispensationsadgang fra en række af de administrativt tunge regler. Ligeledes er der behov for, at sanktioneringen ved brud på reglerne i videre omfang end tilfældet er i dag sonderer mellem både virksomhedernes størrelse og regelbruddets art. Det er fx ikke proportionalt, hvis et mindre bureau med 40 ansatte skal betale en bøde på op til 500.000 Euro for ikke at rette ukorrekt data eller efterkomme en begæring om at blive "glemt".

Samtykke:

Det fremgår af forordningsforslaget, at et samtykke skal være udtrykkeligt. Samtidig fremgår det af præambelens præmis 25, at markering af et afkrydsningsfelt efter omstændighederne kan være tilstrækkeligt for at opfylde samtykkekravene. DRRB ser gerne, at dette tydeliggøres i relation til markedsføring, således at der ikke er tvivl om, at det er legitimt for en erhvervsdrivende at forud-udfylde sådanne felter til markedsføringsbrug, naturligvis forudsat dette sker, frivilligt, klart og tydeligt over for forbrugerne.

Udkastets artikel 7.3 kan læses sådan, at behandling af data er i strid med forordningen fra det tidspunkt, hvor et samtykke tilbagetrækkes. Var det tilfældet, ville det udløse en række brud på forordningen, da der i sagens natur ganske ofte vil være en periode fra tilbagetrækningen sker, til dette registreres og implementeres i fx erhvervslivets registre mv. Det bør derfor tydeliggøres, at hvis et samtykke tilbagetrækkes, skal erhvervslivet indrømmes en rimelig periode til at implementere en sådan tilbagetrækning.



Børn og sociale medier:

DRRB er afgjort tilhængere af, at der skal gælde restriktive og skærpede krav over for børn og unge og andre uerfarne målgrupper, også i relation til markedsføring. Det er dog DRRB's opfattelse, at der allerede med den nugældende lovgivning er taget de nødvendige hensyn hertil, og at en regulering heraf bør ske i markedsføringslovgivningens snarere end i persondatalovgivningens regi.

Retten til at blive glemt:

Forordningsforslaget åbner op for, at internetbrugere får en øget kontrol over egne personoplysninger og herunder også en ret til at blive glemt i onlinemiljøet. Dette er som udgangspunkt acceptabelt og formålstjenligt, men forslaget er imidlertid ikke tilstrækkeligt klart i relation til rækkevidden af "retten til at blive glemt". Det bør derfor fx præciseres, at "retten til at blive glemt" kun vedrører data, som den dataansvarlige er ansvarlig for og har den operationelle kontrol over.

Forslaget synes således ikke at tage højde for, at fx medier giver mulighed for at oprette profiler og medlemskaber og tilbyder brugerne at deltage i konkurrencer og skrive bidrag mv., men at det ikke er medievirksomheden, der er ansvarlig for behandlingen af sådanne data. I lighed med e-handelsdirektivets ansvarsbestemmelser bør der derfor i en persondataforordning indarbejdes præciserende regler, der fastslår omfanget af pligten til at sikre "retten til at blive glemt".

Indberetninger om brud på datasikkerhed:

DRRB kan til dels støtte, at der opstilles regler om indberetninger om brud på datasikkerhed, jf. artikel 32. Reglerne om brud på databehandlingsprocedurer bør imidlertid udformes således, at der ikke skal anvendes tid og ressourcer på at indberette ubetydelige brud, herunder sådanne brud, hvor det må anses for mindre sandsynligt, at der vil ske misbrug eller gener i øvrigt for de berørte borgere. Ligeledes ses forslaget til forordningen ikke på dette punkt at have taget højde for principperne om selvinkriminering, hvilket med de påtænkte sanktionsregler, jf. nedenfor, er meget relevant.

Ensartet sanktionering/bødeniveau:

DRRB hilser en passende og effektiv sanktionering af persondatareglerne velkommen. Det foreslåede strafniveau forekommer imidlertid at være skudt væsentligt over målet og i klar strid med et almindeligt proportionalitetsprincip. I overensstemmelse med almindelig dansk retstradition bør der i forslaget indarbejdes strafnedsættelsesgrunde og ske en koordinering med sanktionerne på andre retsområder. Vi anser dette for særdeles væsentligt i det videre forløb, således at der ikke sker en unødvendig kriminalisering og uproportional sanktionering af brud på persondatareglerne.

Spørgsmål til høringsvaret kan rettes til undertegnede på telefon 41316008.

Med venlig hilsen

Tina Bøggild
Advokat

DRRB

Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening
Børsen | Slotsholmsgade 1 | 1217 København K | Danmark



IT-branchens Høringssvar til EU privacy-reform

IT-Branchen mener EU's Privacy Reformpakke er

- **På rette vej, der er brug for modernisering af regelsættet og en harmonisering i EU**
En modernisering af regelsættet er stærkt tiltrængt og harmoniseringen via en forordning vil spare ressourcer for virksomheder med markeder i mere end et EU-medlemsland.
- **Principielt sympatisk, med tiltag der opprioriterer databeskyttelse**
IT-Branchen konstaterer at forslaget indeholder flere principielt sympatiske elementer, som har til hensigt at beskytte forbrugernes data og sikre gennemsigtighed om digitale tjenesters behandling af personoplysninger, herunder minimere utilsigtet brug heraf.

IT-Branchen er fortalende for, at virksomheder og offentlige parter på intelligent vis indtænker privacy-hensyn på forhånd når de udvikler digitale løsninger.

Reformpakken stiller bl.a. krav til større virksomheder om, at de skal udpege en databeskyttelsesansvarlig. Da funktionen kan varetages på en servicekontrakt mellem virksomheder, åbner det for inddragelse af kompetencer fra IT-virksomheder. Deres ekspertise vil bidrage positivt til en generel forbedret databeskyttelse.

- **Men svært i praksis, vil øge usikkerheden og hæmme innovationen**
Men det er svært i praksis at leve op til reformpakkens krav.

Det er muligt at designe løsninger, der giver brugerne kontrol med hvordan og med hvem de deler hvilke af data. Men det er urealistisk og urimeligt, som forordningen foreslår, at pålægge en leverandør opgaven med at skulle slette data i 3.-parts-systemer, eks. oplysninger brugeren via leverandørens tjenester har delt på internettet eller med andre tjenester. Leverandøren bør alene stå til ansvar for egne datakilder.

Der er også udfordringer i forhold til kravet om at kunne slette oplysninger i egne databaser. Privacy-hensyn bør opvejes med sikkerheds- og stabilitetshensyn. Eks. bør sikkerhedsbackups undtages for kravet om retten til at blive glemt.

Der er problematisk at der lægges op til en snæver tolkning af, hvordan brugerne skal afgive deres samtykke. Det virker omstændeligt, vil forstyrre brugeroplevelsen og vil hæmme innovativ brug af brugergrænseflader på tværs af devices og tjenester.

Kravet om dataportabilitet er positivt og gavnligt for konkurrencen – men vil være omkostningsfuldt at realisere. Der udestår standardiseringsarbejde og definition af formaterne for dataudtræk, før det kan realiseres. Væsentlige udestående som forordningen ikke giver svar på er eks, om brugerne har krav på at få deres data tilbage i 100 % samme format som de har indleveret det i, om leverandøren må tilbagegive data i et ændret, eks. komprimeret format og hvordan udtræksmuligheder, ejerskab og adgang skal være i forhold til data der er blevet beriget eller struktureret, i forbindelse med opbevaringen. Netop berigelsen, evt. skabt i et online samspil med andre brugere af samme tjeneste kan føre forordningens privacy-hensyn på kollisionskurs med hensyn til eks. copyright og innovation.

- **For aggressiv med kravene til hurtig rapportering af sikkerheds-hændelser**
Det er for aggressivt og kontraproduktivt at kræve 24 timers rapportering af sikkerheds-hændelser. Det vil være omkostningsfuldt at skulle honorere. Det vigtige bør være at virksomheder reagerer hurtigst muligt, i stedet for om det lige sker indenfor 24 timer. Der er risiko for at hurtige rapporteringer vil tage ressourcer fra hurtig fejlretning, samt at det vil skabe et informationsoverload der med tiden gør kunderne så mættede med advarsler om sikkerhedshændelser, at de ikke kan skelne mellem banale og de alvorlige de bør agere på. Endvidere kan overdrevne rapporteringer til individet hvis data er berørt, betyde en underminering af tilliden til brug af digitale løsninger, hvilke vil skade Europas vækst og konkurrenceevne.
- **For bred i tolkningen af hvilke data der er personlige**
EU lægger op til at alt indhold genereret af en bruger samt dennes handlinger skal opfattes som persondata, som forbrugerne skal sikres bedre kontrol med. Og definitionen af hvilke data der er følsomme udvides.

Kravet om kontrol skaber det dilemma, at det kan gøre at flere data udsættes for misbrug. Det vil føre til at leverandør i højere grad strukturerer og samler data, knyttet til en bruger – for at gøre det muligt for brugeren let at tilgå, overskue, slette og udtrække data igen. Men hvis der så sker en sikkerhedsbrist, vil alle disse data i struktureret form, kunne falde i forkerte hænder. Det øger risikoen for den enkelte bruger, modsat intentionen med tiltaget

Det er endvidere problematisk at den udvidede tolkning af hvilke data der er personlige, og kravene til hvordan de indsamles, håndteres, slettes m.m. vil besværliggøre og fordyre brugen af business intelligence og business analytics til virksomhedsbrug.

IT-intelligent behandling af datasæt kan skabe nye forretningsmuligheder og effektiviseringer både for den enkelte forbruger, for det private erhvervsliv og for den offentlige sektor. Forordningens stramme krav til indsamling, samtykke, håndteringen og brugen heraf vil gøre det sværere at få en værdiskabende anvendelse heraf, til skade for væksten og konkurrenceevnen.

- **På rette vej med revision af datatilsynene, men uklart om de kan klare rollen**
Det er positivt at der med forslaget lægges op til, at ensrette datatilsynenes roller på tværs af EU's medlemslande og at en leverandør der opererer i Europa fremover kan nøjes med at have dialog med ét nationalt datatilsyn. Ligeledes positivt er, at nogle af de markante byrder der er omkring anmeldelser af databehandling til datatilsynene bortfalder.

Det vurderes ikke sandsynligt at et dansk datatilsyn vil få ressourcer til at kunne efterforske brud på EU-privacy-regler begået udenfor EU. Der vil blive skabt en manglende sammenhæng mellem hvad forbrugerne stilles i udsigt, og hvad der kan handles på.

IT-Branchen mener datatilsynene bør indgå i en konstruktiv og proaktiv vejledende rolle, fokuserende på hvordan det offentlige, private virksomheder og forbrugere på sikker vis, kan anvende it. I stedet for at blive pålagt en stor og urealistisk kontrolbyrde.

- **Urimelig i sit bødeniveau**

IT-Branchen påpeger at den i forslaget beskrevne bødestørrelse er urealistisk høj, og ikke proportional i forhold til den mulige skade, der måtte opstå.

Hvis bødestørrelsen opretholdes vil det have uoverstigelige konsekvenser for leverandørers, virksomheders og offentlige myndigheders mod på at tilbyde og anvende IT-løsninger. Bøderne bør mindskes og sanktionerne ved overtrædelser bør vægtes efter om der er tale om åbenlys bevidst og gentagen misbrug, eller enkeltstående og utilsigtet misbrug.

Det bemærkes i den sammenhæng, at forordningen lægger op til, at bøderne kan idømmes enhver, der måtte overtræde reglerne. IT-Branchen kan ikke anbefale, at der ændres på den nuværende retsstilling, hvor det alene er den dataansvarlige der kan idømmes bøder og ikke databehandleren. Denne retsstilling har ikke givet anledning til problemer, idet den dataansvarlige typisk rent kontraktuelt har kunnet overvælte sit bødeansvar på databehandleren, såfremt det kunne fastslås, at en overtrædelse af reglerne skyldtes sidstnævnte. IT-Branchen kan derfor ikke se et behov for indførelsen af et delt ansvar. En ordning med én dataansvarlig gør det lettere for myndighederne, at fastsætte sanktioner.

- **Hæmmende for brug af standardløsninger og open source**

De særlige europæiske privacy-regler være en udfordring for medlemslandes anvendelse af standardsoftware og open source software, fordi man inden europæisk brug heraf, fremover hver gang må sikre sig, at der ikke i systemerne sker en registrering af data, der strider med EU's – i globale sammenhænge – lokale forordning.

- **Konklusion: Forordningen skal tilpasses så den ikke skader konkurrenceevnen**

IT-Branchen frygter samlet set, at forslaget i dets nuværende udformning vil føre til fordyrelser og usikkerhed om, hvordan virksomheder og offentlige aktører kan og må bruge ny teknologi til at drive forretning på og til at understøtte den offentlige service digitalt.

Både danske virksomheder, og virksomheder der opererer på tværs af Europa, har i forvejen høje udgifter og stor usikkerhed omkring lancering af nye løsninger, som følge af tolkninger omkring privacy-reglerne. Yderligere omkostninger knyttet hertil vil havne hos forbrugerne i sidste ende.

Reglerne kan føre til at der sænkes digitale grænsebomme mellem EU og omverdenen, eks. ved at ikke-europæiske tjenester lukker for europæiske brugere, for at undgå særtillæggelser og undgå risikoen for alvorlige bøder. Det kan bevæge EU i retning at et teknologisk U-land, befolket med borgere, der ikke har adgang til de samme tjenester som resten af verdenen. Forslaget kan skade EU's digitale innovations- og konkurrenceevne.



RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

vedr. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse)

Justitsministeriets sagsnr. 2012-3756-0005

Retspolitisk Forening må først – som også grundnotatet udtrykker – konstatere, at forordningsforslaget er omfattende og angår en lang række forhold af betydning for mange forskellige retsområder, hvor for Danmarks vedkommende især den gældende persondatalov vil blive stærkt påvirket og i sit ”materielle” indhold på det nærmeste vil skulle ophæves fuldstændigt, hvis/når en endelig forordning vedtages i EU.

Forordningsforslaget, fulgt op af et kommende supplerende direktiv inden for retsområdet, er således udtryk for en EU-centralisering af persondatabeskyttelsen, idet det vil afløse det hidtidige 1995-direktiv om samme emnekreds, der i Danmark – efter en langvarig og vanskelig proces i Folketing og regering – blev implementeret med persondataloven fra 2000.

Foreningen er umiddelbart enig med Justitsministeriet i, at forordningen for Danmark ikke vil være udtryk for yderligere suverænitetsafgivelse, jf. grundlovens § 20, ligesom den ikke falder inden for området med ”det retlige forbehold”. Ikke desto mindre kan der dog være grund til at ofre spørgsmålet om udlevering af data/registeroplysninger i EU-lande til tredjelande (myndigheder, selskaber mv.) særlig opmærksomhed, således at individets ”suverænitet” over egne data ikke krænkes ved dataudlevering til disse tredjelande med måske mere tvivlsom retsbeskyttelse af persondata, end der gælder i EU også efter forordningens ikrafttræden.

Forordningen er som nævnt omfattende, men er grundlæggende og meget sympatisk båret af hensynet til respekt for individets (personers) retsbeskyttelse, selv om de efterhånden mange data-registre i sig selv jo kan siges at udgøre en ”intimidering” af privatsfæren med mulighederne for etablering af alskens data-registre og udveksling af oplysninger mellem disse.

Vi formoder, at EU-processen pga. forordningens omfattende karakter og rækkevidde med vedtagelse af forordningen i Råd og Parlament kan medføre et længere forløb med ændringsforslag undervejs, hvorfor regeringen bør prioritere forordningsarbejdet højt under processen, ligesom Folketinget efter Retspolitisk Forenings opfattelse bør inddrages undervejs, også inden den endelige stillingtagen (EU-udvalget) før den endelige vedtagelse i EU.

Den opfølgende danske lovgivning vil især angå Datatilsynets fremtidige organisation og opgaver som nationalt ”focal point” til overvågning mv. af forordningens regler, herunder om klageadgang for registrerede personer. Denne kommende lovgivning vil således også have stor betydning for individers retsstilling og –beskyttelse.

København, d. 1. juli 2012

Bjørn Elmquist
formand

Peter Arnborg
bestyrelsesmedlem

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Kristianiagade 12
2100 København Ø
Telefon 35 44 84 06
Mobil 23 71 33 40
Mail mpk@dadl.dk
www.selskaberne.dk

1. juli 2012
Journalnummer

Hørling over Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse)

Organisationen af Lægevidenskabelige Selskaber (LVS) takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. EU-kommissionens forslag.

LVS vil henlede opmærksomheden på potentielle problemer vedr. grænsefladen mellem registre og biobanker, såfremt forordningen vedtages og implementeres i sin nuværende form. Der henvises her til artikel 83.

Danmark har en helt exceptionel forskningsposition internationalt i kraft af de nuværende muligheder for at anvende biologiske materialer fra biobanker i samspil med landets personrelaterede registre. Dette giver enestående muligheder for at koble informationer, der hentes fra diverse biologiske materialer, med viden om befolkningens helbredsforhold i øvrigt, vilkår i forhold til familieforhold og andre livsomstændigheder. Rækken af forskningsresultater, der er kommet såvel den danske befolkning som andre landes borgere til gode, er lang.

Forordningen lader til at lægge op til, at personfølsomme data kun kan anvendes i forskningsøjemed, såfremt der er givet et eksplicit informeret samtykke. Hvis dette rent faktisk bliver tilfældet, vil det lægge hindringer i vejen for væsentlige områder af dansk sundhedsforskning og dermed den forventede nytteværdi af forskningen for befolkningen.

LVS har forståelse for ønsket om at sikre borgernes rettigheder i forhold til personfølsomme oplysninger. De danske erfaringer viser imidlertid, at det danske samfund er fuldt ud i stand til at håndtere de koblinger af data, der har fundet sted i forhold til sundhedsvidenskabelig forskning, uden at borgernes

sikkerhed er blevet kompromitteret. Der bør derfor fra dansk side værnes om den fortsatte mulighed for at bedrive denne type forskning.

Med venlig hilsen



Peter Schwarz
Formand

Justitsministeriet

TEL +45 3348 0800
FAX +45

WWW.SFI.DK

1. JULI 2012
REF.
J.NR.

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE EUROPAKOMMISSIONENS FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING OM BESKYTTELSE AF FYSISKE PERSONER I FORBINDEL MED BEHANDLING AF PERSONOPLYSNINGER OG OM FRI UDVEKSLING AF SÅDANNE OPLYSNINGER

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd har følgende bemærkninger til det fremsatte forslag:

SFI - Det nationale forskningscenter for velfærd (SFI) udfører samfundsvidenskabelig forskning, herunder forskning baseret på bl.a. statistiske udtræk og analyse af registerdata og surveydata.

Det er af afgørende betydning for SFI's virke, at det ved forslaget's gennemførelse sikres, at det er muligt at anvende samfundsvidenskabelige og sundheds/helbredsmæssige oplysninger til statistisk og forskningsmæssigt brug i et omfang og på en måde, der svarer til retningslinjerne i den nugældende danske Persondatalov. SFI lægger herunder stor vægt på at kunne fortsætte disse aktiviteter uden øgede tidsmæssige eller økonomiske omkostninger herved.

Vedr. "retten til at blive glemt": Det er af afgørende betydning, at denne ret ikke kommer til at omfatte administrative registre eller andre former for registre, der har karakter af registreringer af hele populationer. Det har stor videnskabelig værdi, at administrative registre omfatter hele den relevante population uden frafald. SFI ønsker herunder at gøre opmærksom på, at bevaringen af registre om hele befolkningen og anvendelsen af disse til videnskabelige formål i stigende grad anses for at være en af samfundsvidenskabernes allervæsentligste datakilder – afgørende for udvikling og test af samfundsvidenskabelige teorier og det vidensgrundlag, der er en af forudsætningerne for udvikling af en effektiv velfærdsstat. SFI vurderer derfor, at artikel 17, stk. 3, litra c er af helt afgørende betydning for implementeringen af artikel 17. Bestemmelsen er imidlertid uklar mht. hvem, der foretager vurderingen af nødvendigheden af at bevare personoplysningerne. SFI finder det

hensigtsmæssigt at afklare hvem, der foretager denne vurdering, og at sikre videnskabelige synspunkter inddraget i denne vurdering.

Vedr. forslaget om databehandlers pligt til at dokumentere enhver form for behandling af personoplysninger: SFI vurderer, at det er af væsentlig betydning, at dette dokumentationskrav holdes på et omkostningsbevidst niveau – fx oprettelse, sletning og udlevering af registre.

Vedr. samtykke: SFI fortolker artikel 6, stk. 2 således, at behandling af registerdata til videnskabelige formål kan ske uden samtykke fra de registrerede personer og har i så fald ingen bemærkninger til bestemmelserne om samtykke. SFI finder det herunder afgørende, at indsamlede spørgeskemadata, vil kunne kobles med administrative registeroplysninger uden indhentning af samtykke fra de registrerede.

SFI foreslår, at der i artikel 6, stk. 2 benyttes "formål" i stedet for "forskningsformål". Dels findes der ikke andre videnskabelige formål end forskningsformål, dels findes der yderst relevante statistiske og historiske formål, der ikke nødvendigvis i sig selv er forskningsformål (men nogle af dem kan sagtens udgøre input til forskning). SFI vurderer, at der er en stor risiko for, at brugen af ordet forskningsformål fører til en uhensigtsmæssig snæver afgrænsning af lovlig behandling af persondata i stk. 2.

Vedr. behandling af særlige kategorier af personoplysninger: SFI fortolker Artikel 9 således, at behandling af de i stk. 1 nævnte personoplysninger vil kunne finde sted til videnskabeligt formål med henvisning til stk. 2, litra i. Hvis denne fortolkning er korrekt, har SFI ikke bemærkninger til denne del af forslaget.

Bestemmelserne i artikel 83 er centrale for mulighederne for at udøve forskningsvirksomhed. SFI vil anbefale, at ordene "Under overholdelse af denne forordning" fjernes fra den indledende sætning i artikel 83 og at "forskningsformål" erstattes med "formål". Den indledende sætning kunne så med fordel formuleres således: Personoplysninger må behandles til historiske, statistiske eller videnskabelige formål, hvis:".

Venlig hilsen

Ole Gregersen
Forskningsdirektør

København d. 1. juli 2012

Til Justitsministeriet

**Høring vedrørende Kommissionens forslag til
Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske
personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og den fri
udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse)**

Justitsministeriet har sendt Kommissionens forslag om beskyttelse af personoplysninger mv. i høring. PROSA, Forbundet af It-professionelle, har gennem mange år arbejdet med området, og det har altid haft vores store interesse, idet PROSA og vores medlemmer spiller en væsentlig rolle i at sikre databeskyttelse og privacy i praksis.

Derfor tillader PROSA sig med dette input at bidrage til høringen og pege på væsentlige forhold, som forordningen kan give anledning til.

PROSA støtter forordningens sigte: at opdatere databeskyttelsen i forhold til nye teknologiske udfordringer.

Med ændringen fra direktiv til forordning er der dog tale om en omfattende samlet ændring, som det ikke er muligt at overskue alle konsekvenser af. Der må derfor forudses et stort behov for en information om den kommende databeskyttelse baseret på forordningen i forhold til den nuværende databeskyttelse baseret på Persondataloven. Det kan også forventes, at der i en periode vil være uklarheder om rækkevidden af forordningen, indtil der foreligger afgørelser fra datatilsynsmyndigheder.

Opdateringen af reglerne for databeskyttelse bør ske på grundlag af et ønske om at bevare og styrke den eksisterende databeskyttelse. Helt grundlæggende bør anvendelse af it ikke ske på bekostning af privacy, men i fuld respekt for den enkeltes privatliv (data privacy). Det er vigtigt i den videre proces om den endelige forordning, at der IKKE sker en udvanding af forordningens regler for beskyttelse.

PROSA kan således støtte de nyskabelser, som er foreslået, herunder særligt retten til at blive glemt og retten til sletning, ret til indsigelse mod profilering – særligt med henblik på anvendelse af persondata i markedsføring. Ligeledes støtter PROSA krav om anmeldelse af brud på persondatasikkerheden, og at der skal ske underretning til de berørte registrerede hurtigst muligt.

Ligeledes finder PROSA det nødvendigt og hensigtsmæssigt, at der som foreslået gives mulighed for bøder af ikke ubetydelig størrelse for at sikre, at databeskyttelsen inddrages i virksomhedernes it governance. Manglende databeskyttelse vil dermed ikke indgå som et omkostningsfrit element i risiko- og cost benefit analyser.

PROSA støtter indførelse af konsekvensanalyse (PIA). Vi vil anbefale, at i de tilfælde, hvor der skal gennemføres en konsekvensanalyse, udvides analysen til at omfatte alle databehandlinger, som er omfattende og/eller omfatter følsomme oplysninger.

PROSA kan også give støtte til krav om, at der skal udpeges en databeskyttelsesansvarlig, idet vi dog mener, at det bør fremhæves – i lighed med persondatalovens § 5 stk. 1 - at enhver behandling af personoplysninger må forudsætte, at der er etableret en organisation hos den registeransvarlige, som håndterer sikkerhed og compliance ved behandlingen. Det er også vigtigt at fremhæve, at uanset, at der er udpeget en databeskyttelsesansvarlig, er det alene den registeransvarlige, som i relation til databeskyttelses- og anden lovgivning er ansvarlig.

PROSA vil bemærke, at en tilbagevenden til begreberne registeransvarlig og registerfører kan virke uheldig og indsnævrende i forhold til at fastholde bevidstheden om databeskyttelsens og forordningens brede definition af behandling af data.

PROSA støtter, at der indføres en særlig regel for samtykke til indsamling af persondata fra børn. Men vi undrer os over, at aldersgrænsen er 13 år og ikke myndighedsalderen.

Det forekommer ganske fornuftigt at have en bestemmelse om, at medlemsstaterne kan vedtage specifikke bestemmelser om behandling af data i forbindelse med ansættelsesforhold. Siden Persondatalovens ikrafttræden og det forhold, at fagforeningsmæssigt tilhør blev en følsom oplysning, har det givet vanskeligheder, dels i forhold til arbejdet i fagforeningerne mellem forbund, afdelinger og medlemmer med tillidshverv, dels i forhold til samarbejdet mellem de faglige organisationer og arbejdsgivere og arbejdsgiverorganisationer. Så PROSA imødeser en regulering tilpasset traditioner og aftaler inden for den danske model.

Det er ikke klart, hvilke konsekvenser bestemmelserne om videregivelse af personoplysninger til tredje lande eller internationale organisationer vil have. Databehandling internationaliseres, men dette bør ikke ske på bekostning af sikkerhed i almindelighed og databeskyttelse i særdeleshed. PROSA vil specielt fremhæve, at det, ud fra en overordnet risikobetragtning, fortsat bør kunne besluttes, at meget omfattende offentlige registre, registre med følsomme oplysninger og registre med betydning for national sikkerhed skal behandles i Danmark.

PROSA finder det afgørende, at den endelige forordning vægter beskyttelsen af den enkelte borgers data så højt, at forordningen effektivt sikrer borgerne mod, at data kan misbruges af tredje lande og af eksterne kommercielle interesser. Desuden støtter PROSA, at der udover stærke regler inden for EU også arbejdes på at sikre generelle regler på området internationalt.

Ud over disse betragtninger kan PROSA desuden tilslutte sig bemærkningerne i FTFs høringssvar af 27. juni 2012.

Venlig hilsen

Niels Bertelsen
Formand

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

jm@jm.dk



Høringssvar fra Forsikring & Pension - j.nr.: 2012-3756-0005

Justitsministeriet har den 11. maj 2012 sendt EU-Kommissionens udspil til ny databeskyttelsesregulering i høring. Forsikring & Pension har i den forbindelse følgende bemærkninger:

Forsikring & Pension er enig i, at der er behov for nytænkning af den gældende databeskyttelsesregulering og ser som udgangspunkt positivt på de overordnede elementer i den foreslåede nye regulering.

Forsikring & Pension ser især positivt på, at der i forslagene lægges op til øget harmonisering, mere selvregulering og fleksibel overførsel af personoplysninger til tredjelande.

Forsikring & Pension er dog bekymret for, at nogle af de fremsatte forslag i forordningsudkastet vil medføre utilsigtede konsekvenser for de registrerede (forbrugerne). Eksempelvis vil nogle af de foreslåede nye rettigheder for forbrugerne medføre en begrænsning i produktudviklingen inden for forsikrings- og pensionsområdet, langsommelig sagsekspedition og øgede administrationsomkostninger, som i sidste ende vil falde tilbage på forbrugerne.

Behandling af personoplysninger er omdrejningspunktet for branchen

Omdrejningspunktet for forsikrings- og pensionsbranchens virksomhed er behandling af personoplysninger. Det gælder i forbindelse med tegning af forsikring og pensionsordning, rådgivning af forbrugeren, vurdering af risiko, udbetaling af erstatningssummer osv.

Det er afgørende, at der i den kommende databeskyttelsesregulering opnås den rette balance mellem forbrugernes rettigheder og forsikrings- og pensionsbranchens mulighed for at behandle personoplysninger og derved kunne tilbyde målrettet rådgivning og individuelle produkter til forbrugerne til bedst mulig pris.

Branchens virksomhed og produkter er baseret på sammenhængen mellem pris og risiko. For at kunne tilbyde forbrugerne individuelle produkter til bedst mulige priser og sikre en sund konkurrence er profilering i en vis udstrækning nødvendig.

02.07.2012

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf. 41 91 91 91
Fax 41 91 91 92
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Vores ref. TWG/MER/hes
Sagsnr. GES-2010-00375
DokID 306785

Brancheorganisation
for forsikringsselskaber
og pensionskasser

Fornuftige rammer for forsikrings- og pensionsbranchens virksomhed

Forsikring og pension har en central rolle i samfundet og spiller ind på meget væsentlige samfundsøkonomiske forhold. Det er vigtigt at skabe rammer, som kan understøtte forsikrings- og pensionssekskabernes opgavevaretagelse og service over for forbrugerne.

Det er således væsentligt, at den kommende indholdsmæssige regulering ikke fører begrænsninger af sekskabernes ydelser og services ind ad bagdøren. F.eks. kan den foreslåede bestemmelse om profilering medføre et mindre udbud af bl.a. forsikringsprodukter og øgede forsikringspræmier.

Det er nødvendigt at profilere for at kunne tilbyde forsikringer. Indførelsen af et krav om indhentning af et udtrykkeligt samtykke før afgivelse af tilbud vil medføre en tungere proces for forbrugeren uden den store nytteværdi og en ekstra, omkostningsfuld forretningsgang for sekskabet.

Hertil kommer, at hvis forsikringssekskaberne ikke får de nødvendige oplysninger om kunderne til brug for en risikovurdering, kan sekskaberne ikke i samme udstrækning som i dag, sprede risikoen, sammensætte produkterne og sikre et godt udgangspunkt for forhandling med genforsikringssekskaberne.

Et andet eksempel er de nuværende muligheder for at videregive oplysninger mellem administrationsfællesskaber, hvor flere forsikrings- og/eller pensionssekskaber er gået sammen om en fælles administration, uden samtykke. Denne mulighed er central for, at administrationsfællesskaberne fortsat kan fungere effektivt til fordel for kunderne og kan udnytte stordriftsfordele og medvirke til at holde omkostningerne nede for kunderne. Muligheden er særlig relevant i obligatoriske pensionsordninger, hvor der ikke er direkte kontakt mellem sekskab og kunden på forhånd. Et krav om samtykke vil i denne situation betyde, at der er en risiko for, at kunden ikke får de forsikringsdækninger, kunden har krav på.

Et tredje eksempel er forsikringssekskabernes mulighed for at indsamle, videregive og bruge oplysninger til at forebygge svindel. Hvis denne adgang begrænses, vil det risikere at få negative konsekvenser for forbrugerne, f.eks. i form af højere præmier, en mindre præventiv effekt og påvirke opklaringen af svindel negativt.

Forsikring & Pension gør opmærksom på, at den nuværende artikel 8, stk. 7, i databeskyttelsesdirektivet bør videreføres, så der sikres mulighed for fortsat at kunne opretholde det danske cpr-system og sikre, at forsikrings- og pensionssekskaberne kan behandle cpr-nummeret under nærmere fastsatte betingelser.

Behandling af helbredsoplysninger

Reguleringen skal tage højde for forsikrings- og pensionssekskabernes behov for at behandle helbredsoplysninger. Der er uklart, i hvilket omfang der er hjemmel i den foreslåede artikel 9, stk. 2, litra h, og artikel 81 til, at forsikrings- og pensionssekskaber kan behandle helbredsoplysninger til brug for eksempelvis et forsikringssekskabs erstatningsudbetaling efter en skadesituation.

Behandling af helbredsoplysninger sker i vidt omfang i forsikrings- og pensionsbranchen, f.eks. i relation til sundhedsforsikringer og personskadesager. Det er nødvendigt for sekskaberne at kunne behandle helbredsoplysninger, især for at kunne skadebehandle og udbetale erstatningssummer. I en skadesituation vil

Forsikring & Pension

Vores ref. TWG/MER/hes

Sagsnr. GES-2010-00375

DokID 306785

det kunne betyde, at kunden ikke får den dækning, kunden er berettiget til. Også i tegningssituationen kan der være behov for at kunne behandle helbredsoplysninger for at kunne indgå en forsikringsaftale. Hvis selskaberne ikke fortsat har denne mulighed, vil det medføre, at der i visse tilfælde ikke kan indgås en forsikringsaftale, eller at forsikringspræmien bliver væsentligt dyrere.

Forsikring & Pension

Vores ref. TWG/MER/hes

Sagsnr. GES-2010-00375

DokID 306785

Samtykkekrav

Forsikring & Pension finder det afgørende, at der er proportionalitet mellem kravene til samtykket og formålet med behandlingen af oplysningerne. Hertil kommer, at i det omfang der gennemføres ændringer til samtykkekravene, så bør ændringerne opleves som en forbedring for forbrugeren.

I forordningsudkastets artikel 4, nr. 8, foreslås det, at indsætte et krav om, at den registreredes samtykke skal være "udtrykkeligt". Det er ikke klart, hvordan dette i praksis skal fortolkes.

Indhentning af et samtykke kan i praksis gennemføres på mange måder - tilpasset den konkrete kontekst og den konkrete bruger. Komplexiteten og mangfoldigheden af digitale tjenester giver mulighed for at få en udtrykkelig viljetilkendelse fra forbrugeren på mange måder.

Forsikring & Pension vil opfordre til, at der i den nærmere udformning af de delegerede retsakter og supplerende standarder vedr. samtykkekrav lægges stor vægt på, at reglerne får indbygget en tilstrækkelig fleksibilitet, som tager højde for den måde forbrugeren og erhvervslivet kommunikerer på nu og må forventes at kommunikere på fremover. Flexibiliteten vil sikre, at der kan indhentes samtykke på den måde som er mest egnet i den konkrete situation, og sikre at forbrugeren giver sit samtykke og er bevidst om dette og rækkevidden heraf.

Kravene til information og samtykke bør supplere hinanden og også her er det væsentligt, at den udfyldende regulering tager højde for de teknologiske muligheder i den konkrete situation.

Retten til at trække samtykket tilbage - artikel 7, stk. 3

Den kommende regulering af retten til at trække samtykke tilbage bør tage højde for de situationer, hvor det er nødvendigt for forsikringsselskaber efter en tilbagetrækning af samtykket fortsat at behandle personoplysninger, f.eks. til brug for klager, efterforskning etc.

Ubalance-reglen - artikel 7, stk. 4 – præambel 34

Forsikring & Pension finder, at der er behov for at afgrænse anvendelsesområdet for den foreslåede "ubalance"-regel i forordningsudkastets artikel 7, stk. 4. I præambel 34 er nævnt, at der kan være tale om en ubalance, når personoplysninger behandles af arbejdsgiveren som led i behandlingen af ansattes personoplysninger i et ansættelsesforhold. Det er dog en meget åben regel, og det er uklart, hvem den i realiteten berører.

Det kan anføres, at der normalt altid vil være en ubalance ved forbrugerkøb, således også mellem forsikringskunder og forsikringsselskaber, hvilket i praksis vil gøre det nærmest umuligt at drive forsikringsvirksomhed. Ubalancereglen vil også være problematisk i forhold til f.eks. tegning af gruppelevsforikringer.

Genforsikring

Ved tegning af genforsikring videregives der ofte personfølsomme oplysninger. Det er vigtigt at bevare muligheden for at kunne videregive personfølsomme oplysninger til brug for en vurdering af den risiko, som ønskes genforsikret.

Genforsikringssekskabernes risikovurdering er med til at fastsætte priserne på genforsikring og dermed i sidste ende forbrugernes dækning og forsikringspræmiernes størrelser.

De registreredes rettigheder

Indførelsen af nye rettigheder til forbrugere kan være med til at øge tilliden til digitale tjenester. Det er dog væsentligt, at introduktionen af nye rettigheder tager højde for de eksisterende aftalemekanismer og de sektorer, hvor særlige hensyn gør sig gældende.

Forsikring & Pension anbefaler, at der stilles krav til, hvordan den registrerede skal dokumentere sin identitet og derved kunne udøve sine rettigheder. Stilles der ikke krav til tilstrækkelig dokumentation, vil der være risiko for identitetstyverier og dermed forsikringssvindel.

Dataportabilitet - artikel 18

Forsikring & Pension gør opmærksom på, at retten til at portere data mellem forsikringsselskaber i visse situationer kan medføre en konkurrenceforvridende situation. Et eksempel herpå kan være: En kunde skifter forsikringsselskab og har i den forbindelse ret til at få udleveret alle de oplysninger, der har været behandlet om vedkommende i det første selskab. Kunden udleverer herefter alle oplysningerne til det nye selskab, som derved vil kunne risikere indirekte at få indsigt i det første selskabs forretningsmetoder, risikovurderinger m.v.

Der bør ved udformningen af reguleringen tages højde for, at de oplysninger, der kan medføre en konkurrenceforvridende situation, ikke skal udleveres. Samtidig bør overførslen af data kunne foregå på en let administrerbar måde for den registeransvarlige.

Databeskyttelsen i relation pensions- og forsikringsforhold i tilknytning til ansættelsesforhold

Forslaget til forordningen indeholder nogle særregler i relation til ansættelsesforhold, især artikel 82. Ansættelsesforhold kan også tænkes at være et område, der falder ind under "skævhedsbestemmelsen" i artikel 7, litra 4, således at samtykke ikke kan udgøre grundlaget for behandling af personoplysninger i bestemte situationer eller sammenhænge.

Forordningsforslaget indeholder imidlertid ikke en klar afgrænsning af begrebet "ansættelsesforhold", herunder om f.eks. de i Danmark meget udbredte pensions- og forsikringsordninger i tilknytning til medarbejdernes overenskomst- og ansættelsesforhold falder ind under begrebet.

Efter Forsikring & Pensions opfattelse er spørgsmålet om den konkrete ansattes pensions- og forsikringsforhold primært et kunde- og retsforhold mellem medarbejderen og pensionskassen eller forsikringsselskabet og ikke mellem den ansatte og arbejdsgiveren. Arbejdsgiverens rolle er begrænset til selve aftaleindgåelsen, der i langt de fleste tilfælde er en rammeaftale mellem de forhandlingsbe-

Forsikring & Pension

Vores ref. TWG/MER/hes

Sagsnr. GES-2010-00375

DokID 306785

rettigede organisationer på arbejdsmarkedet eller virksomheden og pensionskassen/forsikringselskabet.

Forsikring & Pension

Forsikring & Pension foreslår på den baggrund, at det klart kommer til at fremgå af forordningen, at pensions- og forsikringsforhold i tilknytning til ansættelsesforhold ikke er omfattet af den særlige regulering i forordningen, der omhandler behandlingen af personoplysninger i relation ansættelsesforhold.

Vores ref. TWG/MER/hes
Sagsnr. GES-2010-00375
DokID 306785

Forholdet mellem registeransvarlig og registerfører

Der er efter Forsikring & Pensions opfattelse uklart, om der er lagt op til en ansvarsfordeling mellem den registeransvarlige (controller) og registerføreren (processor). Særligt set i lyset af formuleringerne i den foreslåede artikel 22, 26, 34 og artikel 77. Ansvarsfordelingen og forpligtigelserne for de registeransvarlige og registerførere bør fremgå tydeligt af forordningen.

Forsikring & Pension finder, at den nuværende ordning med en hovedansvarlig (controller) og en databehandler (processor) bør fastholdes. Indførelsen af et delt ansvar mellem den registeransvarlige og registerføreren risikerer at efterlade en usikkerhed om, hvem den har det overordnede ansvar for at leve op til kravene i databeskyttelsesreguleringen. I flere sammenhænge, f.eks. ved brug af cloud-løsninger, vil det i sidste ende være den registrerede (forbrugeren), der står tilbage som taberen.

Auditering, tilsyn og sanktionering

Der er lagt op til en række dokumentationskrav, underretningspligter etc. Pligterne skal stå mål med udbyttet. Forsikring & Pension understreger vigtigheden af, at fokus er på at skabe en fornuftig balance mellem beskyttelse af forbrugeren og krav til virksomhederne.

I den kommende supplerende regulering er det vigtigt, at det nærmere proces bliver tydeligt beskrevet, så det står klart for registerførerne, hvordan de skal indrette sig. Der bør lægges vægt på et sammenhængende set-up mellem registerførernes dokumentationskrav og underretningspligt og udførelsen af tilsynet og sanktioneringen.

Der bør i den forbindelse lægges vægt på, at sanktionerne skal være proportionale med overtrædelsen. Samtidig vil Forsikring & Pension opfordre til, at der fortsat udføres et dialogbaseret tilsyn.

Notifikationspligt ved sikkerhedsbrist -artikel 31 og 32

Forsikring & Pension finder, at forslaget om, at den registeransvarlige skal anmelde sikkerhedsbrud til tilsynsmyndigheden uden unødigt forsinkelse og om muligt senest 24 timer efter denne er blevet bekendt med bruddet, bør ændres. Kravet om, at dette skal ske "om muligt senest inden for 24 timer" bør fjernes. I modsat fald vil der være stor risiko for mange notifikationer med efterfølgende berigtigelser.

I forhold til omfanget af notifikationer af den registrerede bør det afgørende være, om notifikationen kan siges at være til fordel for den registreredes rettigheder og muligheder for at reagere.

Øget sanktionering

Der lægges op til en markant forøgelse af bødestørrelserne. Bøder kan fremover udgøre mellem 250.000 - 1. mio. EURO, eller op til 2 pct. af den årlige, globale omsætning. Forsikring & Pension finder, at bødestørrelserne er ude af proportioner i forhold til de mulige skadevirkninger, er i strid med danske retstraditioner og gør opmærksom på, at det i sidste ende vil være forbrugerne, der kommer til at betale. Tilsvarende i pensionskasser, hvor kunderne er ejerne. Det vil i praksis betyde, at det er de forurettede, der kommer til at betale.

Forsikring & Pension

Vores ref. TWG/MER/hes

Sagsnr. GES-2010-00375

DokID 306785

Bemyndigelserne

Det er bekymrende, at der er lagt op til rigtig mange delegerede retsakter. Der er også mange bemyndigelser til at fastsætte supplerende standarder, herunder på en del områder, hvor der også er adgang til at fastsætte delegerede retsakter. Det er vanskeligt at tage stilling til konsekvenserne heraf og reguleringsformen, uden at kende i hvert fald hovedindholdet af den supplerende regulering, som Kommissionen får hjemmel til at gennemføre.

Forsikring & Pension opfordrer til, at der arbejdes på at begrænse antallet og omfanget af bemyndigelserne kombineret med et krav om inddragelse af interessenter i udarbejdelsen af de supplerende regler.

Forsikring & Pension opfordrer endvidere til, at der indføres et obligatorisk krav om evaluering af anvendelsen af de delegerede retsakter efter få år. Evalueringen bør have fokus på, om de delegerede retsakter er blevet implementeret i landene i EU på en sådan måde, at intentionen om øget harmonisering er blevet opfyldt. Samtidig er det væsentligt at evaluere anvendelsen og funktionen af de delegerede retsakter set i lyset af den aktuelle teknologiske udvikling.

Forsikring & Pension står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående. Forsikring & Pension ser frem til en fortsat åben proces og indgår gerne i tæt dialog om de enkelte elementer i forordningsudkastet.

Med venlig hilsen

Torben Weiss Garne

Justitsministeriet
EU-formandsskabssekretariatet
jm@jm.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 2. juli 2012
J.NR. 540.10/27314
/RFJ/HSC

Høring over Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse)

Justitsministeriet har ved e-mail af 11. maj 2012 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse).

Forslaget til forordning har efter sit indhold bl.a. til formål at ophæve og erstatte det gældende databeskyttelsesdirektiv (direktiv 95/46/EF), som er grundlaget for den danske persondatalov. Direktivet finder ikke anvendelse vedrørende behandling af oplysninger, der vedrører den offentlige sikkerhed, forsvar, statens sikkerhed og statens aktiviteter på det strafferetlige område. Rammeafgørelse 2008/977/RIA, som regulerer den EU-retlige beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager, foreslås erstattet af et direktiv (KOM(2012) 10 endelig), som senere sendes i høring.

1. Baggrund

Personoplysninger er beskyttet ved Den Europæiske Menneskerettighedskonventionens (EMRK) artikel 8 om privatlivets fred. EU-chartret beskytter privatlivets fred i artikel 7, mens der er en særskilt beskyttelse af personoplysninger i chartrets artikel 8. Endvidere har artikel 16 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde skabt en ramme for en moderniseret og global tilgang til databeskyttelse.

Det fremgår af Kommissionens meddelelse "Beskyttelse af privatlivets fred i en forbundet verden: En europæisk databeskyttelsesramme til det 21. århundrede." (KOM (2012) 9 endelig), at offentlige høringer mv. har afdækket et ønske blandt borgere og virksomheder om en omfattende reform af EU's databeskyttelsesregler. Efter såvel forslaget til forordning som Kommissionens meddelelse vil forslaget til ny forordning gavne fysiske personer ved at styrke deres databeskyttelsesrettigheder og øge deres tillid til det digitale miljø, ligesom det forventes at ville stimulere udviklingen af den digitale økonomi i og uden for EU's marked. Samtidigt er det understreget, at der i løbet af vedtagelsesprocessen og i tiden efter - i forbindelse med vedtagelsen af nye retlige instrumenter - vil blive opretholdt en tæt og åben dialog med alle interessenter.

2. Nærmere om forslaget til ny forordning

Forslaget til ny forordning indeholder en række nyskabelser i forhold den gældende regulering på området. Disse vedrører blandt andet:

Styrket beskyttelse af den enkelte borger:

Den enkelte borgers kontrol over egne personoplysninger styrkes bl.a. ved en skærpelse af reglerne om samtykke, der etableres en "ret til at blive glemt", øget ret til indsigt i egne oplysninger, en ret til "dataportabilitet", dvs. ret til at få en kopi af opbevarede personoplysninger fra den registeransvarlige og frihed til uhindret at flytte dem fra én tjenesteudbyder til en anden, samt en ret til information, så registrerede i højere grad oplyses om, hvordan deres personoplysninger behandles. Endvidere er der særligt fokus på børn, idet børn ifølge præambelens betragtning (29) "bør nyde særlig beskyttelse af deres personoplysninger, eftersom de ofte er mindre bevidste om risici, konsekvenser, garantier og rettigheder, for så vidt angår behandling af personoplysninger". I den forbindelse foreslås en begrænsning af unges adgang til informationssamfundstjenester, idet et barn under 13 år skal have samtykke/godkendelse fra forældre eller værge.

EU-reglerne finder tillige anvendelse på udenlandske virksomheder, hvis personoplysninger behandles i udlandet af virksomheder, som er aktive på EU-markedet og tilbyder deres tjenester til EU-borgere.

Skærpede krav til databehandlingen:

Datasikkerheden skærpes ved, at den dataansvarlige tilskyndes til at anvende teknologier, der kan forbedre beskyttelsen af privatlivets fred, ligesom den dataansvarlige pålægges en pligt til uden unødigt forsinkelse (normalt 24 timer) at underrette både databeskyttelsesmyndighederne og de berørte fysiske personer om brud på

datasikkerheden. I virksomheder med over 250 ansatte og i virksomheder, hvis art og omfang indebærer særligt risikobehæftet databehandling, skal der udpeges en databeskyttelsesansvarlig. Tillige indføres et princip om "Privacy by Design", og der pålægges organisationer, som udfører risikobehæftet databehandling, en pligt til at foretage konsekvensanalyser vedrørende databeskyttelse.

Derudover bemærkes ift. databehandlingen, at den generelle anmeldelsespligt afskaffes med forordningen, og der foreslås regler, hvorefter de dataansvarlige kun skal henvende sig til myndigheden (one-stop-shop) i den medlemsstat, hvor der er hovedkontor.

Styrket tilsyn:

De nationale databeskyttelsesmyndigheders uafhængighed og beføjelser styrkes, således at de bl.a. vil få beføjelser til at pålægge bøder på op til 1 mio. EUR eller på op til 2 % af virksomhedens samlede årlige omsætning, hvis en virksomhed overtræder EU's databeskyttelsesregler. I den forbindelse skal databeskyttelsesmyndighederne tilføres de fornødne ressourcer til opgaven, se herved bl.a. præambelens betragtning (94) og forslaget til artikel 47, stk. 5.

Samarbejdet mellem databeskyttelsesmyndighederne udvides, der indføres en "sammenhængsmekanisme" ("consistency mechanism") på EU-plan, og artikel 29-gruppen opgraderes til et uafhængigt databeskyttelsesråd for at styrke en ensartet anvendelse af databeskyttelsesforordningen.

3. Instituttets generelle bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder, at forslaget til forordning om databeskyttelse indeholder en klar forbedring af individets ret til beskyttelse af personoplysninger, herunder mange positive initiativer med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder på området.

Det fremgår af forslaget, at Kommissionen anser en forordning for at være det mest hensigtsmæssige instrument til at fastlægge regler om beskyttelse af personoplysninger i EU. Det betyder, at den danske persondatalov ophæves og dermed også de særregler, som vi har haft i Danmark i en årrække. Brug af forordning er et fornuftigt valg på områder med grænseoverskridende handel og grænseoverskridende databehandling mv. Danmark har imidlertid - sammenlignet med øvrige medlemslande - et relativt højt databeskyttelsesniveau, og det bør sikres, at forordningen ikke på enkeltområder udvander dette, men sikrer at man på nationalt plan har "hånd i hanke" med procedurer,

hvorefter data behandles og overføres, herunder til tredjelande. Samtidig er det vigtigt, at forordningens meget ambitiøse niveau ikke bliver baseret på et omfattende bureaukrati, som i praksis vil svække dens gennemslagskraft.

Det er instituttets opfattelse, at der bør foretages en nærmere gennemgang af, hvilke konsekvenser forordningens regulering vil få for henholdsvis den offentlige og private sektor, herunder om det på enkeltområder kan medføre en forringelse af det danske databeskyttelsesniveau. Relevante undersøgelsespunkter vil her blandt andet være:

- På hvilke områder vurderes forordningen at forbedre det eksisterende niveau for databeskyttelse i Danmark.
- På hvilke områder vurderes forordningen at forringe det eksisterende niveau for databeskyttelse i Danmark.
- Hvor mange ressourcer må der påregnes til forordningens gennemførelse i Danmark (sammenholdt med nuværende ressourceforbrug).
- Hvor mange ressourcer vurderes forordningens gennemførelse at koste kommissionen.
- Bør implementeringen af forordningen eventuelt ske i forskellige tempi.

Forslaget delegerer en ganske omfattende regulering på databeskyttelsesområdet til Europa-Kommissionen (Kommissionen), idet det i vidt omfang overlades til Kommissionen at fastlægge den nærmere regulering af forordningens rækkevidde. Det er instituttets opfattelse, at den vide delegation til Kommissionen bør begrænses til mere specifikke områder, således at fastlæggelsen af forordningens anvendelsesområde, definitioner mv. sker direkte i forordningens tekst.

Instituttet finder det endvidere vigtigt at understrege, at hvis denne løsning vælges, er det af afgørende betydning, at der direkte i forordningsteksten søges fastlagt så klare og præcise bestemmelser, at forskellige fortolkninger og grænsetilfælde undgås i videst muligt omfang. Instituttet henviser i den forbindelse til den fortolkning af "legalitetskravet" i EMRK artikel 8, som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har fastlagt, hvorefter retstilstanden skal være forudsigelig, hvormed menes, at reglerne skal være så tilstrækkeligt klare og præcise, at den enkelte borger og berørte virksomheder med en vis grad af sikkerhed kan forudsige, hvilke følger en handling vil kunne få, se herved bl.a. *Sunday Times mod Storbritannien*, dom af 26. april 1979, § 49. Forordningen skal gælde direkte i EU-landene og bør derfor udformes i et letforståeligt og direkte sprog og med

bestemmelser, som efter deres indhold er direkte forståelige. Det bør være udgangspunktet, at forordningens tekst kan "stå alene".

Det er forudsat i forbindelse med fremsendelsen af forslaget til forordning, at den nærmere rækkevidde og det nærmere indhold af forslaget i videst muligt omfang må søges afklaret under de videre forhandlinger.

Instituttet henleder generelt opmærksomheden på de meget grundige høringssvar, som henholdsvis Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (European Data Protection Supervisor - EDPS) og Artikel 29-arbejdsgruppen har afgivet i marts i år vedrørende forslagene til henholdsvis forordning og direktiv på persondatabeskyttelsesområdet.

Instituttet har en række bemærkninger til flere af de enkelte foreslåede artikler.

4. Bemærkninger til de enkelte foreslåede artikler

Institut for Menneskerettigheder har i det følgende nogle konkrete anbefalinger, som har til formål at fremme den enkeltes menneskerettigheder.

Ad artikel 2 (Materielt anvendelsesområde)

Forslagets artikel 2 definerer forordningens "materielle" anvendelsesområde, jf. kapiteloverskriften. I artikel 2, stk. 2, er der oplistet en række undtagelser, hvor forordningen ikke skal gælde, herunder litra a) "aktiviteter, der ikke er omfattet af EU-retten, navnlig for så vidt angår national sikkerhed". Da der må antages at være en vis national variation i definitionen af dette begreb, og der med forslaget tilstræbes en ensartet databeskyttelse inden for EU, finder instituttet, at der bør opstilles en nærmere definition af dette begreb og som et minimum angives nærmere præciserede kriterier.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det i forslaget til undtagelsesbestemmelsen i artikel 2, stk. 2, litra a) nærmere præciseres, hvad der skal forstås med aktiviteter, der vedrører "national sikkerhed".

Af stk. 2, litra b), fremgår, at EU-institutioner er undtaget fra forordningens område. Det fremgår ikke, hvad denne undtagelse har sin baggrund i, men det er instituttets opfattelse, at EU-institutioner bør være bundet af samme regler som medlemslandene.

- Instituttet anbefaler, at også EU-institutioner omfattes af forordningens regulering.

Det fremgår af samme artikels stk. 2, litra d), at forordningen ikke skal gælde behandling af personoplysninger, "som uden vederlag foretages af en fysisk person som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter". EU-Domstolen har i sagen *Bodil Lindquist* (dom af 6. november 2003, C-101/01) fastslået, at undtagelsen kun gælder i tilfælde, hvor data bliver gjort tilgængelige for en nærmere afgrænset kreds.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det i undtagelsen under artikel 2, stk. 2, litra d), tilføjes "medmindre data bliver gjort tilgængelige for en bredere kreds".

Af artiklens litra e) fremgår, at forordningen ikke skal gælde behandling af personoplysninger, som foretages af "kompetente myndigheder". Efter instituttets opfattelse bør der i undtagelsen indføres "offentlige".

- Institutet anbefaler, at der i undtagelsen under litra e) tilføjes "offentlige", således at teksten lyder "kompetente *offentlige* myndigheder".

Ad artikel 4 (Definitioner)

Forslaget til artikel 4 indeholder definitioner af de begreber mv., som forordningen vedrører, herunder under nr. 1), hvad der forstås ved en "registreret" ("data subject") og udvider definitionen, idet identifikation kan ske bl.a. ved hjælp af et id-nummer, lokaliseringsdata, online-id mv. I EU-Domstolens afgørelse i sagen *Scarlet Extended SA mod SABAM* (dom af 24 november 2011, 70/10) blev det bl.a. fastslået, at IP-adresser er personlige, "fordi de gør det muligt præcist at identificere de nævnte brugere". Under præambelens betragtning (24) fremgår af sidste sætning, at sådanne faktorer "bør derfor ikke som sådan betragtes som personoplysninger under alle omstændigheder."

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at den tilsyneladende modsætning, som ligger i præambelens betragtning (24) i forhold til definitionen i artikel 4 af en "registreret" afklares.

EU-Domstolen har i sagen *Lindquist* (dom af 6. november 2003) fastslået, at det ikke kan antages, at fællesskabslovgiver har tilsigtet, at begrebet "videregivelse til et tredjeland af personoplysninger" skulle omfatte den omstændighed, at der lægges oplysninger ud på en internetside, selvom disse data dermed gøres tilgængelige for personer i tredjelande.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det i artikel 4 som et selvstændigt punkt defineres, hvad der forstås ved "overførsel/videregivelse af persondata".

Samtidigt bør der efter instituttets opfattelse ske en nærmere præcisering og fastlæggelse af, hvad der konkret forstås ved "offentlighedens interesse" ("public interest") i de forskellige sammenhænge, hvor dette begreb skal tillægges betydning. Det kan således også konstateres, at der i forordningstekstens danske udgave er forskellige oversættelser, herunder "almene hensyn" (artikel 17), "vigtige samfundsmæssige interesser" (artikel 44), "andre samfundsmæssige interesser på området" (artikel 81, litra c), "hensyn til samfundsinteresser på folkesundhedsområdet" (artikel 17, stk. 3, litra b) med henvisning til artikel 81).

Ad artikel 5 (Principper for behandling af personoplysninger) og delvist artikel 6 (Lovlig behandling)

Forslaget til artikel 5 indeholder et nyt princip om, at behandlingen skal være gennemsigtig ("transparent"), ligesom forslaget forbedrer princippet om dataminimering. Forslaget indeholder – i overensstemmelse med det gældende direktiv 95/46/EF og persondataloven – en begrænsning i brugen af persondata, idet disse ikke senere må gøres til genstand for "behandling, som er uforenelig" med de formål oplysninger er indsamlet til brug for (formålsbegrænsning). Da der må antages at være en vis national variation i, hvorledes denne begrænsning skal forstås, og forordningsforslaget tilstræber en ensartet databeskyttelse, finder instituttet, at der bør opstilles en nærmere definition af dette begreb og - som et minimum - angives nærmere præciserede kriterier. Dette skal også ses i lyset af, at der i forslaget til artikel 6, stk. 4, kan ske databehandling på trods af uforenelige formål i de i artikel 6, stk. 1 angivne situationer. Herved sker der efter instituttets opfattelse en delvis udvanding af formålsbegrænsningen.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det i forslaget til undtagelsesbestemmelsen i artikel 5 nærmere defineres, hvad der forstås ved "forenelige formål".

Instituttet bemærker, at forordningens tekst ikke forholder sig til den opsamling og videregivelse mv. af data, som bl.a. private virksomheder og ikke-retshåndhævende myndigheder foretager til brug for retshåndhævelsesformål, f.eks. PNR-oplysninger og logningsdata.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at den opsamling og videregivelse af persondata, som private og ikke-retshåndhævende myndigheder foretager til brug for retshåndhævelsesformål, reguleres direkte i forordningen.

Ad artikel 7 (Betingelser for samtykke)

Efter forslaget til artikel 7 har den registeransvarlige bevisbyrden for, at den registrerede har givet sit samtykke til behandlingen af vedkommendes personoplysninger til de angivne formål. Samtykke defineres i artikel 4, stk. 8, som "enhver frivillig, specifik, informeret eller udtrykkelig viljestilkendegivelse baseret på en erklæring eller klar bekræftelse fra den registrerede...". Det fremgår af præambelens betragtning (25), at der bør gives udtrykkeligt samtykke ved hjælp af en passende metode, der muliggør en frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse fra den registrerede, herunder ved markering i afkrydsningsfelt, som tydeligt tilkendegiver den registreredes accept af den foreslåede behandling. Der er således tale om fleksible former for samtykke afhængigt af den konkrete situation. Tavshed og inaktivitet kan ikke indebære samtykke. Det understreges i artikel 7, pkt. 4, at samtykke ikke tilvejebringer retsgrundlag, "hvis der er en klar skævhed mellem den registrerede og den registeransvarlige".

Instituttet finder, at der ved vurderingen af de forskellige former for samtykke bør fokuseres på, om et samtykke er meningsfuldt. Ved vurderingen heraf bør indgå de omstændigheder, hvorunder samtykket er afgivet, herunder om samtykket er afgivet som forudsætning for at modtage specifikke ydelser, om betingelserne var tilstrækkeligt gennemskuelige for den registrerede, og om den registrerede er blevet præsenteret for alternativer mv. Det følger af forslaget til artikel 14, stk. 2, at den, der indsamler oplysninger (den registeransvarlige), skal oplyse den registrerede om, "hvorvidt indgivelsen er obligatorisk eller frivillig, og de mulige konsekvenser, hvis sådanne oplysninger ikke indgives".

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at betingelserne for et samtykke søges nærmere præciseret, herunder de forhold der gør et samtykke meningsfuldt.

Det bør samtidig fremgå, at samtykke er en ud fra flere mulige måder, hvorpå man med forordningen søger at sikre beskyttelsen af den enkelte ved behandling af personoplysninger. Som det fremgår af behandlingen under artikel 23 understreger forordningen den stigende betydning af databeskyttelse "by design".

Ad artikel 8 (Behandling af et barns personoplysninger)

Den foreslåede bestemmelse i artikel 8 kræver samtykke fra forældre eller værge ved direkte tilbud om informationssamfundstjenester (herunder sociale netværk) til et barn under 13 år. Den registeransvarlige skal ifølge artiklen træffe enhver rimelig foranstaltning for at indhente et verificerbart samtykke.

Instituttet bemærker, at et barns modenhed er individuelt bestemt, og det fremgår ikke nærmere af forslaget, på hvilken baggrund aldersgrænsen er fastsat til netop 13 år, herunder om der til brug for fastsættelsen af aldersgrænsen er indhentet erklæringer fra sagkyndige på området. Børnekonventionens artikel 13 fastsætter, at barnet skal have ytringsfrihed; denne ret omfatter frihed til uanset territoriale grænser at søge, modtage og videregive oplysninger og tanker af enhver art. Udøvelsen af denne ret kan underkastes visse begrænsninger, men kun begrænsninger, som følger af lovgivningen, og som er nødvendige af hensyn til andres rettigheder eller omdømme eller til beskyttelse af den nationale sikkerhed, offentlige orden, folkesundhed eller sædelighed. I børnekonventionens artikel 17 erkendes massemediernes vigtige rolle, og at medlemslandene skal sikre, at barnet har adgang til information og materiale fra forskellige nationale og internationale kilder, særligt sådanne, hvis formål er at fremme barnets sociale, åndelige og moralske velfærd og fysiske og psykiske sundhed. Med henblik herpå skal deltagerstaterne bl.a. tilskynde til udvikling af passende retningslinjer for beskyttelse af barnet mod oplysning og materiale, der skader dets velfærd, jf. bl.a. bestemmelsen i artikel 13.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at eventuelle overvejelser og eksperterklæringer på området gøres tilgængelige med henblik på en vurdering af rimeligheden af den fastsatte aldersgrænse på 13 år, samt om der er afdækket andre områder, hvor der kan være behov for særlige regler for børn.

Ad artikel 9 (Behandling af særlige kategorier af personoplysninger)

I forslaget til artikel 9, stk. 1, er oplyst forbud mod at behandle følsomme data. I forhold til det gældende direktivs artikel 8, stk. 1, er der sket en udvidelse af området for følsomme oplysninger, idet genetiske data og straffedomme nu er tilføjet. Listen fremstår som udtømmende. Det er instituttets opfattelse, at også oplysninger om væsentlige sociale eller økonomiske forhold bør omfattes, og at forslaget bør formuleres således, at også andre rent private forhold kan kategoriseres som følsomme oplysninger.

- Institut for Menneskerettigheder foreslår, at der i artikel 9, stk.1, tilføjes ”eller oplysninger om væsentlige sociale eller økonomiske forhold eller andre rent private forhold”.

Instituttet bemærker - som også anført af Justitsministeriet i det medsendte grund- og nærhedsnotat, bl.a. side 6 – at der er en ikke uvæsentlig afvigelse i den danske oversættelse sammenholdt med den engelske version, hvor ”... is necessary for the establishment, exercise or defence of legal claims” oversættes til ”...er nødvendig for, at et retskrav kan fastslås, gøres gældende eller forsvares ved en domstol”. Oversættelsen indeholder dermed en begrænsning i forhold til den engelske version, se forslagets artikel 9, stk. 2, litra f.

Ad artikel 11-21 (Den registreredes rettigheder)

Kapitel III om den registreredes rettigheder betyder en ganske væsentlig styrkelse af de informationer, som den registeransvarlige skal udlevere til den registrerede om databehandlingen i klart og forståeligt sprog tilpasset den registrerede, navnlig hvis oplysningerne rettes til et barn.

Det fremgår af forslagets artikel 14, stk. 5, litra b, at der gøres en undtagelse fra informationskravene i stk. 1-4, bl.a. i den situation, hvor oplysningerne ikke indsamles fra den registrerede og ” det viser sig umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at underrette den pågældende”. Instituttet finder, at der direkte i forordningsteksten bør fastsættes mere specifikke krav for, i hvilke situationer der ikke kan ske underretning.

- Institut for Menneskerettigheder foreslår, at undtagelsessituationen i artikel 14, stk. 5, litra b, nærmere præciseres direkte i forordningsteksten.

I forslaget til artikel 17 introduceres nu en ret til at blive glemt i forbindelse med sletningsreglerne. Herved styrkes de allerede eksisterende rettigheder omkring sletning af personoplysninger, som enten ikke længere er nødvendige for databehandling, eller hvor den registrerede har tilbagekaldt et samtykke.

Der kan forekomme situationer, hvor retten til at blive glemt vil kunne komme i konflikt med ytringsfriheden, f.eks. hvis en person har medvirket i en offentlig debat på sociale medier og efterfølgende ønsker at få slettet egne indlæg eller indlæg, hvor den pågældende er omtalt.

Efter artikel 17, stk. 3, foretages der ikke sletning i situationer, hvor det er nødvendigt at bevare personoplysningerne bl.a. med henblik på at udøve retten til ytringsfrihed i henhold til artikel 80. Det bør efter instituttets opfattelse præciseres, hvorledes retten til at blive glemt skal afbalanceres over for ytringsfriheden, således at der sker en nærmere afklaring af forholdet mellem artikel 17, stk. 3, og forpligtelsen efter artikel 17, stk. 2. Institutet bemærker i den forbindelse, at forholdet til ytringsfriheden ikke er behandlet særligt grundigt i forhold til de vanskelige afvejninger, som spørgsmålet rejser.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det i artikel 17, stk. 2 og 3, nærmere præciseres, hvorledes retten til at blive glemt skal afbalanceres over for hensynene til ytringsfriheden.

I artikel 18 fastlægges nærmere regler for dataportabilitet, som også vil betyde en væsentlig forbedring af den registreredes rettigheder.

I forslaget til artikel 20 fastsættes nærmere regler for i hvilke tilfælde, der kan foretages profilering. Profilering forstås som automatisk databehandling, der har til formål at vurdere, analysere eller forudsige bestemte personlige forhold vedrørende en person, f.eks. adfærd eller personlige præferencer. Profilering benyttes i vidt omfang i reklame og marketing, og ofte kender forbrugerne ikke hertil. Der er ikke tale om et totalt forbud mod profilering, men profilering er ikke tilladt, hvis foranstaltningen "har retsvirkning for vedkommende, eller ... berører vedkommende i væsentlig grad", se artikel 20, stk. 1. Institutet finder, at det - for at sikre retssikkerheden i medlemsstaterne - nærmere bør præciseres i forordningens tekst, hvorledes disse begreber skal forstås.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det i forordningens tekst i artikel 20, stk. 1, nærmere præciseres, i hvilke situationer profilering ikke er tilladt, herunder at det nærmere præciseres, hvad der forstås med "har retsvirkning for vedkommende, eller ... berører vedkommende i væsentlig grad".

Forslaget til artikel 21 omhandler begrænsninger i rækkevidden af forordningens bestemmelser. I artiklen oplystes en række særlige tilfælde, hvor forordningens beskyttelse af den registrerede kan begrænses, bl.a. under hensyn til den offentlige sikkerhed, efterforskning og retsforfølgning i straffesager eller ved brud på etiske regler i lovregulerede erhverv eller for at beskytte Unionens, en medlemsstats eller den registreredes interesser. Der er tale om en ganske vid mulighed for at begrænse

databeskyttelsen, som kan bruges til at begrænse næsten alle den registreredes rettigheder.

Det er instituttets opfattelse, at der bør opstilles helt klare og præcise kriterier for, hvornår der kan ske begrænsninger i og under hvilke nærmere omstændigheder den registreredes rettigheder kan begrænses, herunder i relation til formål, nødvendighed og proportionalitet. Samtidigt er det vigtigt, at det sikres - såvel på nationalt som internationalt plan - at der etableres tilstrækkelige retssikkerhedsgarantier, som kan sikre mod misbrug og vilkårlig udnyttelse af en indgrebsmulighed.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der opstilles helt klare og præcise kriterier for, hvornår der kan ske begrænsninger i og under hvilke nærmere omstændigheder den registreredes rettigheder kan begrænses, herunder i relation til formål, nødvendighed og proportionalitet.

Ad artikel 23 (Indbygget databeskyttelse gennem indstillinger)

Den foreslåede artikel 23 omhandler indbygget databeskyttelse gennem indstillinger ("by design"). Instituttet finder det positivt, at forordningen i tråd med udviklingen indenfor databeskyttelse søger at indbygge retten til respekt for privatliv og databeskyttelse gennem design.

Instituttet bemærker, at der særligt i forbindelse med sociale netværkstjenester såsom Facebook mv. har været fokus på, hvorvidt brugernes data som udgangspunkt er underlagt maksimal beskyttelse (f.eks. i forhold til adgang til data), eller hvorvidt dette kræver, at den enkelte selv begrænser adgangen til data gennem tjenestens indstillinger.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det i forordningen udtrykkeligt angives, at online tjenesteydelser og produkter som udgangspunkt er sat til maksimal beskyttelse af personoplysninger, uden at dette kræver nogen aktiv handling fra den registrerede.

Ad artikel 25 (Repræsentanter for registeransvarlige, der ikke er etableret i Unionen)

Det fremgår af forslaget til artikel 25, at der som udgangspunkt skal udpeges en repræsentant for registeransvarlige, der ikke er etableret i Unionen, når der udføres nærmere bestemte aktiviteter i Unionen, jf. herved forslaget til artikel 3, stk. 2.

Forpligtelsen gælder dog ikke i de situationer, som oplystes i artikel 25, stk. 2, herunder

hvis virksomheden efter Kommissionens vurdering har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, har under 250 ansatte eller er en offentlig myndighed.

Repræsentanten forventes at være kontakttled for både databeskyttelsesmyndighederne og for den registrerede. Institutet finder på denne baggrund, at der som udgangspunkt bør udpeges en repræsentant i Unionen også i de tilfælde, som fremgår af undtagelserne i stk. 2, medmindre en undtagelse fra kravet er særligt underbygget.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der som udgangspunkt udpeges en repræsentant i Unionen alle tilfælde, hvor der udføres aktiviteter, som anført i forslaget til artikel 3, stk. 2. Undtagelse bør kun kunne ske i ganske særlige tilfælde, hvor en sådan repræsentation findes overflødig.

Ad artikel 31 (Anmeldelse af brud på persondatasikkerheden)

Når der sker brud på persondatasikkerheden, skal der ske anmeldelse til tilsynsmyndigheden uden unødigt forsinkelse og om muligt senest 24 timer efter bruddet. Præambelens betragtninger (67) og (68) omtaler sådanne brud, men der er ikke en egentlig definition af, hvad der skal betragtes som brud på persondatasikkerheden. Institutet anbefaler, at der i artikel 31 foretages en nærmere præcisering (definition) af, hvad der forstås ved databrud.

- Institutet anbefaler, at det i forordningens tekst nærmere præciseres i artikel 31, hvad der forstås ved "brud på persondatasikkerheden".

Ad artikel 33 (Konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse)

Forslaget til artikel 33 omhandler konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse. Institutet finder det positivt, at der indføres en pligt til at foretage konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse, hvis behandlingen kan indebære specifikke risici for den registrerede, jf. artikel 33, pkt. 1. En sådan konsekvensanalyse kan være med til at identificere risici forbundet med databeskyttelse på et tidligt tidspunkt.

Institutet bemærker, at forordningens tekst anvender terminologien "konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse". Sådanne konsekvensanalyser omtales normalt "konsekvensanalyser vedrørende beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred" eller PIA'er (Privacy Impact Assessments), jf. f.eks. Kommissionens henstilling af 12. maj 2009 om gennemførelse af principperne om beskyttelse af personoplysninger og

privatlivets fred i forbindelse med anvendelse af radiofrekvensbaseret identifikation, K(2009) 3200 endelig.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at den internationalt anvendte terminologi for konsekvensanalyser (privacy impact assessments) anvendes i forordningen, således at disse omtales "konsekvensanalyser vedrørende beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred". Dette understreger den bredere sammenhæng mellem databeskyttelse og privatlivets fred.

Det fremgår af artikel 5, stk.3, at der ikke skal foretages konsekvensanalyser på områder, hvor den registeransvarlige er en offentlig myndighed eller et offentligt organ, medmindre medlemslandet vurderer, at analysen skal foretages. Institutet finder imidlertid, at en sådan konsekvensanalyse som udgangspunkt altid bør foretages, hvis der er tvivl om, hvorvidt behandlingen kan indebære risici for den enkelte. Ligeledes bør den som udgangspunkt foretages, hvis der behandles personfølsomme oplysninger, uanset omfanget af disse.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der som udgangspunkt altid bør foretages en konsekvensanalyse, hvis der er tvivl om, hvorvidt behandlingen kan indebære risici for den enkelte.

Ad artikel 35-37 (Udpegning af databeskyttelsesansvarlig)

Det fremgår af forslaget til artikel 35, at der skal udpeges en databeskyttelsesansvarlig af den registeransvarlige og registerføreren i nærmere angivne tilfælde, herunder i virksomheder, der beskæftiger mindst 250 personer. Henset til at også mindre virksomheder kan behandle ganske betydelige mængder data, herunder følsomme dataoplysninger, finder instituttet ikke, at den fastsatte grænse ud fra antal ansatte forekommer dækkende og tilstrækkelig ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det ved vurderingen af, om der skal udpeges en databeskyttelsesansvarlig i højere grad lægges vægt på individuelle og konkrete forhold, såsom karakteren af de personoplysninger, som behandles i virksomheden, herunder i hvilket omfang, der er tale om personfølsomme oplysninger og hvor mange "registrerede", der behandles oplysninger vedrørende.

Artiklerne 38-39 (Adfærdskodekser og certificering)

Det fremgår af forslagene til artiklerne 38 og 39, at medlemsstaterne, (tilsynsmyndighederne) og Kommissionen tilskynder til, at udarbejdelse af adfærdskodekser og fastlæggelse af certificeringsordninger. Instituttet finder, at den selvregulering, som forslagene lægger op til, i alle tilfælde bør undergives en uafhængig myndigheds godkendelse.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at adfærdskodekser og certificeringsordninger skal godkendes af en uafhængig myndighed.

Ad artikel 41 (Videregivelse ved afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet)

Forslaget til artikel 41 vedrører i hvilke situationer, der kan ske videregivelse af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer. Videregivelse kan ske, hvis Kommissionen har fastslået, at der er et "tilstrækkeligt databeskyttelsesniveau". Herudover kræves ikke nogen yderligere godkendelse.

Ved vurderingen af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt, skal Kommissionen tage hensyn til en række faktorer angivet i artikel 41, stk. 2, litra a)-c).

Videregivelse af personoplysninger til lande, organisationer mv. uden tilstrækkeligt beskyttelsesniveau kan indebære en omfattende risiko for den enkelte. Det bør derfor efter instituttets opfattelse overvejes at inddrage Det Europæiske Databeskyttelsesråd i sådanne afgørelser - f.eks. ved en høring af rådet - for hermed at inddrage dettes ekspertise.

Ad artikel 42 (Videregivelse ved anvendelse af de fornødne garantier)

Videregivelse kan – trods manglende afgørelse efter artikel 41 – ske i nærmere angivne situationer, jf. forslaget artikel 42, stk. 2, herunder ved bindende virksomhedsregler efter artikel 43, eller ved standardbestemmelser vedtaget af en tilsynsmyndighed eller Kommissionen. Efter artikel 42, stk. 5, kan der dispenseres fra kravet herom ved indhentelse af en forhåndsgodkendelse fra tilsynsmyndigheden.

Det er instituttets opfattelse, at muligheden for af kunne videregive personoplysninger i situationer, hvor de fornødne retlige garantier ikke er etableret, bør begrænses til situationer, hvor nødvendigheden af sådanne det er bevist, og således at de nærmere betingelser herfor bør fastlægges direkte i forordningsteksten.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at de situationer, som omhandles i artikel 42, stk. 5, begrænses og præciseres direkte i forordningen.

Samtidigt bør præciseres, at der ikke skal kunne ske overførsel af data til tredjelande mv., når der allerede er truffet en beslutning på EU-plan om, at disse ikke sikrer et tilstrækkeligt databeskyttelsesniveau.

Ad artikel 44 (Undtagelser)

Forslaget til artikel 44 angiver undtagelser, hvorefter videregivelse kan finde sted, selvom der ikke er truffet en afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet (artikel 41), eller hvis de fornødne garantier efter artikel 42 ikke foreligger. Artikel 44 forekommer at have et meget bredt anvendelsesområde, når henses til at der er tale om en undtagelsesbestemmelse.

Instituttet finder derfor, at undtagelsesbetingelserne bør præciseres nærmere, da flere af disse er meget bredt formuleret og derved principielt åbner for en omfattende videregivelse af personoplysninger, der kan udgøre alvorlige risici for den enkelte. Eksempelvis angives som grund, at "videregivelsen er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser" (d), hvilket kan dække over en række mere eller mindre legitime grunde til at ønske personoplysninger overgivet. Instituttet mener det bør understreges, at videregivelse efter undtagelserne kun kan finde sted i et begrænset antal tilfælde efter en individuel vurdering, og disse ikke bør kunne anvendes som grundlag for regelmæssig og/eller omfattende videregivelse af personoplysninger. Også brugen af samtykke rejser bekymringer, idet det kan være vanskeligt for den enkelte registrerede at overskue rækkevidden af et samtykke.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at undtagelserne oplistet i artikel 44 søges nærmere præciseret og begrænset .

Ad artikel 51 (Kompetence)

Forslaget til artikel 51 omhandler tilsynsmyndighedernes kompetence. Det fremgår af stk. 3, at også domstolenes behandling af personoplysninger er omfattet, dog bortset fra "når disse behandles som led i deres retspleje".

Den generelle regel, som er baseret på artikel 28, stk. 6, i direktiv 95/46/EF (kompetence inden for medlemsstatens eget område), suppleres med en bestemmelse om, at hvis en registeransvarlig eller registerfører er etableret i flere medlemsstater, er det den

tilsynsmyndighed, hvor hovedvirksomheden er etableret, som er ansvarlig for aktiviteter i alle medlemslande for at sikre ensartet anvendelse ("one-stopshop"). Dette forhold rejser efter instituttets opfattelse en risiko i forhold til "forum-shopping", idet et medlemsland med lavere standarder end andre, må forventes at blive brugt som godkendelsesland. Det bør sikres, at bestemmelsen ikke reelt betyder et lavere beskyttelsesniveau, og at den enkelte tilsynsmyndighed må acceptere ikke at have enekompetence på området, men derimod at være forpligtet til at samarbejde med andre berørte medlemslandes tilsynsmyndigheder og gøre brug af sammenhængsmekanismen.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det i forordningen understreges, at den enkelte medlemsstats kompetente tilsynsmyndighed ved anvendelse af "one-stopshop" forudsættes at acceptere ikke at have enekompetence på området, men derimod at være forpligtet til at samarbejde med andre berørte medlemslandes tilsynsmyndigheder og gøre brug af sammenhængsmekanismen.

Ad artikel 60 (Suspension af en foreslået foranstaltning)

Det fremgår af artikel 57, at tilsynsmyndighederne samarbejder med hinanden og Kommissionen via den sammenhængsmekanisme, som er nærmere fastlagt i kapitel VII, afdeling 2. Kommissionen får i den forbindelse tillagt en ret til at suspendere nationale tilsynsmyndigheders afgørelser, se nærmere forslaget til artikel 60. Adgangen til at suspendere afgørelser af hensyn til sammenhængsmekanismen er ikke begrænset til særlige former for afgørelser, og en suspension kan vare i op til 1 år.

Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse har udtrykt bekymring over for Kommissionens vidtgående beføjelser på dette område i forhold til de uafhængige nationale tilsynsmyndigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Instituttet finder, at det bør overvejes at begrænse Kommissionens rolle, således at det er EU-domstolen, som træffer afgørelse om eventuel suspension af en national tilsynsmyndigheds afgørelse.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at kompetencen til at kunne suspendere af en national tilsynsmyndigheds afgørelse overlades til EU-domstolen.

Artikel 79 (Administrative sanktioner)

Efter forslaget til artikel 79, stk. 6, får hver tilsynsmyndighed beføjelse til at anvende administrative sanktioner, herunder en adgang til at kunne pålægge bøder på op til 1 mio.

EUR eller, hvis der er tale om en virksomhed, bøder på op til 2 % af dens globale omsætning, hvis der handles forsætligt eller uagtsomt. For den danske tilsynsmyndighed vil dette betyde, at sådanne sanktioner vil skulle pålægges i form af udenretlige bødeforlæg. Der er ikke en sådan adgang efter gældende dansk ret, og det kræver derfor, at der etableres lovhjemmel hertil.

Instituttet finder anledning til at bemærke, at der er tale om meget høje bødeniveauer, og at det derfor er vigtigt at sikre den fornødne proportionalitet ved en bødeudmåling.

Sluttelig bemærker instituttet, at selvom der ikke er foretaget en grundig sammenligning af den engelske og den danske tekst, har det i flere tilfælde vist sig, at den danske oversættelse ikke er helt korrekt. Der kan – udover det under artikel 9 anførte (som også gælder artikel 44) – henvises til at der i flere artikler er faldet et "og" eller "eller" ud, se f.eks. artiklerne 3, stk. 2, 41, stk. 1, 42, stk. 2, 81, stk.1, og 83, stk. 1 og 2. Samtidigt henledes opmærksomheden på, at persondataloven bruger udtrykket "data" (-ansvarlig mv.) i stedet for den i oversættelsen anvendte betegnelse "register" (-ansvarlig mv.)

Der henvises til j.nr. 2012-3756-0005.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen
Direktør

Til Justitsministeriet

DANSKE
REGIONER



02-07-2012

Sag nr. 12/998

Dokumentnr. 26172/12

Birgitte Bidstrup

Tel. 3529 8221

E-mail: Bbs@regioner.dk

Danske Regioners høringsvar til høring over Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse)

Dette høringsvar afgives med forbehold for politisk behandling.

Danske Regioner finder det overordnet hensigtsmæssigt, at man med forslaget ønsker at skabe mere ensartede regler i EU. Herved opnås mere ensartet fortolkning, håndtering og sanktionering i EU, hvilket kan skabe beskyttelse af data på tværs af EU.

Danske Regioner finder også, at forslaget generelt medfører yderligere bureaukratisering af databeskyttelsesområdet, hvilket ikke synes ønskværdigt for at opnå en smidig og effektiv udveksling/behandlingen af data.

For så vidt angående den fremadskridende digitalisering, hvis formål netop er at lette og effektivisere behandlingen af personoplysninger, finder Danske Regioner, at netop en yderligere bureaukratisering er meget uhensigtsmæssig.

Danske Regioner er sig samtidig bevidst om, at inden for private og kommercielle virksomheder, vil der være en naturlig samfundsmæssig interesse i, at sikre sig, at der her foretages streng kontrol af behandlingen af personoplysninger. Danske Regioner finder derimod behov for en "mere bred og mere fri behandlingsret" af personoplysninger i den offentlige sektor, hvor udgangspunkt netop er i den registreredes interesser og behov.

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

Det kan endvidere bekymre, at der næsten ikke gives rum for nationale særregler. Forordningen er i vid udstrækning programerklæringer, og derfor er det usikkert hvorledes disse bliver omsat til detailregler af kommissionen.

Forslaget vil medføre ændringer på en række retsområder, bl.a persondataloven, forvaltningsloven og sundhedslovgivningen. I Justitsministeriets "Grund- Og Nærhedsnotat" (udsendt sammen med høringen og udarbejdet af Justitsministeriet) fremgår bl.a at "*Den endelige vurdering af, i hvilket omfang forordningsforslaget vil berøre reglerne på sundhedsområdet, er endnu ikke foretaget*". Ligeledes fremgår af notatet, at "*Den endelige fastlæggelse af, hvilke love der vil være behov for at ophæve eller ændre, vil finde sted i samarbejde med de berørte ressortministerier*".

Det er således på nuværende tidspunkt vanskeligt for Danske Regioner at vurdere de præcise virkninger af en evt. vedtagelse af forslaget, men det forekommer utvivlsomt, at forordningen vil have betydning for adskillige aspekter af regionernes virke – både i relation til behandlingen af patientoplysninger og oplysninger om ansatte i regionen (ansættelsesretten).

I forlængelse af ovenstående, er det derfor ikke muligt for Danske Regioner konkret at vurdere, hvilke administrative og økonomiske konsekvenser forordningen påfører regionerne. Høringssvaret er derfor blot udtryk for Danske Regioners indledende vurderinger af forordningen.

Danske Regioner ønsker derfor at blive inddraget i den videre lovgivningsmæssige procedure omkring ændringer i den gældende persondatalov og evt. udarbejdning af tilhørende bekendtgørelser m.v. Danske Regioner ønsker naturligvis også at blive inddraget vedr. ændringerne i al anden lovgivning (fx sundhedloven), der ændres grundet forordningen.

Generelle bestemmelser (forordningens kapitel I)

Danske Regioner efterlyser en klar begrebsafklaring i forordningen for så vidt angående "den databeskyttelsesansvarliges" rolle og ansvarsområde, samt den "registeransvarliges" (eller registerfører) rolle og ansvarsområde.

Principper (forordningens kap. II).

Hjemlen for indhentelse af samtykke og brugen heraf, finder Danske Regioner fortsat bør tilstræbes at være smidig og operationel.

Side 3

De skærpede/ændrede krav til brug af samtykke, der fremgår af forslaget, vil dog forudsætte lovændringer i Danmark på en række områder.

I fx sundhedslovens nuværende regler vedrørende videregivelse af helbredoplysninger i forbindelse med behandling eller til andre formål (sundhedslovens kap. 9), er der mulighed for, at myndigheden kan foretage en interesseafvejning (den juridiske såkaldte "værdispringsregel"). Myndigheden har her mulighed for, at videregive oplysninger - *uden* indhentelse af samtykke fra patienten - såfremt videregivelsen fx er berettiget til "varetagelse af en åbenbar almen interesse".

Danske Regioner finder således, at de nuværende og forholdsvis smidige videregivelsesregler i sundhedsloven er hensigtsmæssige, og at det derfor er stærkt bekymrende, såfremt disse regler udgår som følge af forordningen.

I forlængelse af ovenstående skal tilføjes, at Danske Regioner finder det formålstjenligt såfremt offentlige myndigheder gives adgang til egne interesseafvejningsregler som behandlingsgrundlag. Dette fordi, at offentlige myndigheder som udgangspunkt varetager den registreredes interesser (modsat fx private organisationer med kommercielle interesser), hvorved et vist råderum for interesseafvejning hos den offentlige myndighed vil være formålstjenesteligt og smidigt for alle parter.

Den Registreredes rettigheder (forordningens kap. III)

Forslaget udvider den registreredes ret (fx vedr. den såkaldte "dataportabilitet"). Det kan forventes, at udvidelsen af den registreredes rettigheder vil betyde betydelige og ændrede krav til forretningsgange og til ændring og udvikling af it-systemer. I sidste ende kan dette medføre ikke ubetydelige merarbejde og meromkostninger.

En anden ret den registrerede opnår, er retten "til at blive glemt". Dette indebærer at registrerede kan kræve, at den registeransvarlige skal slette personoplysninger, der ikke længere er nødvendige til opfyldelse af de formål, hvortil de blev indsamlet. "Retten til at blive glemt" er dog underlagt en række undtagelser, herunder at personoplysningerne skal bevares, hvis det kræves ifølge en retlig forpligtelse i henhold til medlemsstatens lovgivning. Danske Regioner har således noteret sig, at forslaget om "retten til at blive

glemte" ikke vil være til hinder for videreførelse af journalføringsreglerne m.v., hvilket må anses for afgørende for at de hensyn, der ligger til grund for sundhedslovgivningens krav om dokumentation, fortsat tilgodeses.

Registeransvarlig og registerfører (forordningens kapitel IV)

Forslaget pålægger den registeransvarlige og registerføreren en række forpligtelse som fx at anmelde brud på persondatasikkerheden til tilsynsmyndigheden. Myndighederne (fx sygehuse) pålægges således en højere grad af eget ansvar.

"Prisen" ved dette forslag vil således være, at der hos myndighederne skal indføres en meget højere grad af egenkontrol, øgede dokumentationskrav i forhold til behandling af data, større krav om implementering af procedurer, politikker osv.

Der bliver endvidere større krav til øget information, uddannelse og træning af medarbejdere i persondatabeskyttelse.

Disse krav, samtidig med krav om konsekvensanalyser og kontrol af om retningslinjer virker, vil medføre et ikke ubetydeligt administrativt og organisatorisk merarbejde.

Det kan frygtes, at det teknisk set vil være vanskeligt at honorere de øgede krav om dokumentation, kontrol og indsigt.

Det er uklart, om de øgede krav til intern kontrol mv. kan medføre krav om ansættelse af et ikke ubetydeligt antal "databeskyttelsesansvarlige" i regionerne.

Det er endvidere uklart, hvorledes den forudsatte uafhængighed ved den databeskyttelsesansvarlige sikres, grundet sammenblandingen af roller (underretning, rådgivning, dokumentation og kontrol).

Det er også uklart, om myndigheder risikerer, at deres egne frivillige indberettede hændelser til tilsynsmyndigheden udløser bøder.

Den forudsatte indberetning og underretning om sikkerhedsbrud, fra den registeransvarlige til tilsynsmyndigheden, er meget omfattende og det vurderes således, at fristen hertil er alt for kort (senest inden for 24 timer efter

at den registeransvarlige er blevet bekendt med et persondatasikkerhedsbrud – jf. art.31).

Side 5

Uafhængige tilsynsmyndigheder (forordningens kapitel VI).

Danske Regioner tilslutter sig, at tilsynsmyndighederne tildeles de fornødne midler til at sikre, at de kan udføre deres opgave. Det er naturligvis også vigtigt, at tilsynsmyndighederne er sikret uafhængighed.

Det bør i forlængelse heraf påpeges, at det bør sikres at tilsynsmyndighederne fortsat kan have en rådgivende og vejledende funktion (som det nuværende Datatilsyn), således at tilsynsmyndigheden ikke alene har en kontrolfunktion. Med en også rådgivende og vejledende funktion hos tilsynsmyndigheden, vil der nemlig på en mere uformel måde kunne opnås flere og bedre løsningsmodeller hos myndighederne. Et dialogbaseret tilsyn er således at foretrække.

Samarbejde og sammenhæng (forordningens kapitel VII).

Øget mulighed for samarbejde tilsynsmyndighederne imellem hilses velkommen, således at det også tilsikres en ensartet fortolkning og anvendelse af forordningen, herunder med nedsættelse af Databeskyttelsesrådet som en integreret del.

Af forslaget fremgår, at bl.a afgørelser truffet af de nationale tilsynsmyndigheder i en række tilfælde skal forelægges for Det Europæiske Databeskyttelsesråd, som så afgiver en udtalelse.

I forlængelse af ovenstående finder Danske Regioner at det bør være muligt, at den registeransvarlige også høres i forbindelse med sagens forelæggelse for Det Europæiske Databeskyttelsesråd.

Danske Regioner efterlyser herudover en nærmere afklaring af Databeskyttelsesrådets generelle procedurer og kompetencer, har fx Databeskyttelsesrådets undersøgelser, beslutninger m.v opsættende virkning?.

Klageadgang, ansvar og sanktioner (forordningens kapitel VIII)

Forslaget indfører som noget nyt, at alle organer, organisationer eller sammenslutninger, der har til formål at beskytte registreredes rettigheder og interesser, har ret til, på vegne af den registrerede, at indgive klage til tilsynsmyndigheden. Danske Regioner efterlyser her præcisering af hvilke organisationer, der er tale om. Derfor synes det endvidere uigennemskueligt hvilket merarbejde dette vil medføre for tilsynsmyndighederne og de registransvarlige.

Vedrørende tilsynsmyndighedens meget vide adgang til at anvende administrative sanktioner, kan det bekymre, at der også er en meget vid adgang hertil, også når der er tale om uagtsomme overtrædelser.

Artikel 79 angiver de administrative sanktioner ved overtrædelse af forordningen. I artiklens stk. 2, anføres det, at en eventuel sanktion bør stå i rimeligt forhold til overtrædelsen samt at bødens størrelse bør stå i forhold til overtrædelsens karakter og overtrædelsens forsætlighed. Danske Regioner finder det hensigtsmæssigt, at ovennævnte forhold lægges til grund for pådømmelse af eventuelle sanktioner. Det er imidlertid uhensigtsmæssigt, at de i artikel 79, stk. 4 – 6, anførte bødestørrelser synes ude af proportion med forslagets formål. Danske Regioner anbefaler således, at de anførte beløb og procentangivelser udgår af forslaget.

Det synes endvidere uklart, på hvilket grundlag bødetaksterne beregnes i forhold til offentlige myndigheder. Offentlige myndigheder arbejder under stramme økonomiske rammer og finansieres i vid udstrækning med bloktilskud. Dette bør der tages hensyn til ved en eventuel fastholdelse af kravet om bødepålæg og beregning af bødestørrelser.

Bøderne synes endvidere af en helt urimelig størrelse i forhold til hvad der i øvrigt gælder i det danske samfund, både når der er tale om straffelovsovertrædelser og særlovsovertrædelser.

Taksterne synes at tage afsæt i forholdene i kommercielle virksomheder, der evt. kan opnå økonomisk vinding ved overtrædelse af reglerne.

Endelig er det uklart om, og i hvilket omfang, der vil være en klageadgang for pålæg af administrative bøder.

Bestemmelser vedrørende specifikke databehandlingssituationer (forordningens kapitel IX).

Regionerne driver i dag knap 60 landsdækkende kliniske kvalitetsdatabaser. Disse databaser leverer værdifulde resultater inden for en række store og omkostningstunge sygdomsområder – fx kræft – og resultaterne anvendes til monitorering af behandlingskvaliteten i det danske sundhedsvæsen. Samtlige databaser er godkendt af Sundhedsstyrelsen efter bekendtgørelse nr. 459 af 16-05-2006 og bekendtgørelse nr. 1725 af 21-12-2006. Hermed gives der tilladelse til, at personhenførbare data kan anvendes til kvalitetsmonitorering og kvalitetsudvikling af behandlingen *uden* samtykke fra patienterne. Dette er med til at sikre, at datagrundlaget bliver så komplet som muligt når at alle patienterne, der modtager en given behandling, indgår som en del af behandlingspopulation.

Danske Regioner er bekymret for, at EU-forordningen vil fjerne denne mulighed for at anvendes patienternes data til kvalitetsudvikling. Det er i det foreliggende materiale uklart, hvorvidt det med indførelsen af forordningen fortsat bliver muligt for et medlemsland at opretholde bekendtgørelser, der tillader brugen af persondata uden borgerens individuelle samtykke. Hvis dette ikke bliver muligt vil det have meget store konsekvenser for muligheden for at følge kvaliteten af patientbehandlingen i det danske sundhedsvæsen.

Det vil efter Danske Regioners opfattelse være en klar forbedring af forordningens ordlyd og målsætning, hvis der fx i artikel 83 (og evt. artikel 7) indføres bestemmelser om, at det via national lovgivning er muligt at fastlægge regler for brugen af personhenførbare data til videnskabelige formål, herunder kvalitetsudvikling, uden krav om at skulle indhente individuel samtykke fra borgerne

Delegerede retsakter og gennemførelsesforanstaltninger (forordningens kapitel X).

Det fremgår at kommissionen skal udarbejde en lang række delegerende retsakter på detailniveau, herunder standardformularer, specifikke krav til behandlingssikkerhed og diverse standarder.

Danske Regioner forventer derfor, at en ikke helt ubetydelig lovregulering på flere områder vil følge i kølvandet på en evt. vedtagelse af forordningen (som også indledningsvist beskrevet se evt. side 1 og 2).

Det kan derfor frygtes at denne detailregulering sker i et tempo, der kan medføre usikre retstilstande, specielt set i lyset af, at virksomheder og myndigheder står overfor store udfordringer med forordningens vedtagelse.

Derfor anbefales at overgangsperioden bliver lang nok til en sådan omfattende regulering.

Ansættelsesretlige problematikker

Nedenfor gives en række generelle bemærkninger, der er gældende for forordningen som helhed. Dernæst anføres en række eksempler, der tjener til at fremhæve særlige ansættelsesretlige problematikker i forslaget til forordning.

Generelle bemærkninger

Henset til de nationale lovgivninger for personbeskyttelse og de kollektive overenskomster, der i Danmark bidrager til at regulere det ansættelsesretlige område, kan det undre, at Kommissionen har valgt at fremsætte forslag til en almengyldig retskilde, der har direkte virkning i medlemsstaterne. Ved brugen af en forordning som reguleringsmekanisme, henlægger man fortolkningskompetencen til Kommissionen og prøvelsesretten til EU-domstolen samtidig med, at man tilsidesætter nationale databeskyttelsesregler.

Derfor finder Danske Regioner det afgørende, at forordningen i alle henseender overholder principperne om arbejdsmarkedsparternes rolle som defineret i artikel 153 TEUF.

Overordnet set er det bekymrende, når Kommissionen i så høj grad gør brug af såkaldte delegerede retsakter. At Kommissionen får beføjelse til at vedtage retsakter, der skal regulere behandlingen af personoplysninger, kan have særlig betydning for det ansættelsesretlige område, for ledelsesretten og ansættelsesforholdet. Derfor anbefaler Danske Regioner, at brugen af delegerede retsakter begrænses.

Konkrete eksempler på ansættelsesretlige problematikker

Artikel 7, stk. 4, undtager samtykke fra den registrerede som gyldigt retsgrundlag for behandling af oplysninger, når der er skævhed mellem den registeransvarlige og den registrerede. I forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager er det en forudsætning, at visse oplysninger kan behandles af ar-

bejdsgiver. Derfor er det Danske Regioners anbefaling, at ansættelsesretlige forhold undtages fra regulering i medfør af artikel 7.

Side 9

Artikel 9 angiver kategoriseringen af personoplysninger. En række af sådanne oplysninger, særligt oplysninger om straffeforhold, er nødvendige i opretholdelsen af det arbejdsretlige forhold mellem arbejdsgiver og arbejdstager. Det er således en forudsætning for ansættelsesforholdet, at undtagelserne som nævnt i artikel 9, stk. 1, litra a - f, ikke medfører, at arbejdsgivers ledelsesret tilsidesættes i forhold til nuværende national regulering eksempelvis ved Lov om behandling af personoplysninger og Bekendtgørelse om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister.

Artikel 81 fastsætter reglerne for behandling af helbredsoplysninger. I forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager kan det være en forudsætning for ansættelsesforholdet, at der videregives og behandles personoplysninger om helbred fx i form af lægeerklæringer ved ansættelse af tjenestemænd. Derfor er det Danske Regioners anbefaling, at ansættelsesretlige forhold undtages fra bestemmelserne i artikel 81.

Artikel 82 fastsætter reglerne for behandling af oplysninger i ansættelsesforhold. De ansættelsesretlige forhold i Danmark reguleres bl.a. af kollektive overenskomster og aftaler, hvorfor også det er Danske Regioners overbevisning, at indgåelsen af sådanne aftaler ikke bør underlægges forordningens regulering. Derfor bør det i artikel 82 specifikt fremgå, at arbejdsmarkedsparterne i medlemsstaterne, i henhold til artikel 153 (TEUF) og i overensstemmelse med principperne i forslagets artikel 5, kan indgå aftaler, der regulerer behandlingen af arbejdstageres personoplysninger i ansættelsesforhold.

Slutteligt skal det bemærkes, at Danske Regioner stiller sig tvivlende overfor den overvågende og kontrollerende funktion, der tillægges den databeskyttelsesansvarlige i forslagets artikel 37. Endvidere kan der rejses spørgsmål ved de ansættelsesretlige konsekvenser, der følger af udpegningsen af den databeskyttelsesansvarlige i mindst to år, jf. forslagets artikel 35, stk. 7.

Økonomiske konsekvenser:

Danske Regioner forventer at ressourcemæssige konsekvenser, som følge af forslaget, kompenseres via DUT-princippet.

Med venlig hilsen

Janet Marie Samuel



Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Høringsvar til Justitsministeriets grund- og nærhedsnotat af 8. maj 2012 vedrørende EU-Kommissionens forslag til en generel forordning om databeskyttelse

Finansrådet har modtaget Justitsministeriets grund- og nærhedsnotat ved e-mail af 11. maj 2012 vedlagt EU-Kommissionens forslag til forordning om databeskyttelse.

Indledningsvis vil Finansrådet takke for muligheden for at afgive bemærkninger til grund- og nærhedsnotatet.

Det er Finansrådets holdning, at det er væsentligt at ajourføre og opdatere reguleringen vedrørende personoplysninger, hvis grundlag er direktivet fra 1995. Finansrådet finder det desuden særdeles hensigtsmæssigt, at der arbejdes for at etablere et ensartet retsgrundlag i EU.

Det fremgår af afsnittet, "Foreløbig generel dansk holdning", side 25 i grund- og nærhedsnotatet, at det er Justitsministeriets vurdering, at det er nødvendigt forud for en endelig stillingtagen til forordningen at undersøge, om der er den rette balance mellem hensynet til databeskyttelsen og en række andre væsentlige hensyn, herunder hensynet til de berørte virksomheders rammevilkår. Finansrådet er meget enig heri og vil i forlængelse heraf pointere, at det er særdeles vigtigt at undersøge dette i dybden. I den forbindelse bør det afklares, hvorledes forordningen konkret forholder sig til nationale regler og øvrig EU-regulering. Det er væsentligt for virksomhederne, at der ikke er usikkerhed om, hvilken retsakt der er gældende, både generelt og i tilfælde af konflikter mellem regelsættene.

Justitsministeriet anfører yderligere på side 25, at den endelige stillingtagen til forslaget vil afhænge af, om der skabes den rette balance mellem merværdi og omkostninger, herunder i form af administrative konsekvenser. Således som forslaget foreligger på nuværende tidspunkt, er det Finansrådets vurdering, at der er betydelige omkostninger forbundet med forslaget – omkostninger, som på ingen måde er proportionelle med den merværdi, som forslaget også indeholder i enkelte tilfælde. Det er efter Finansrådets vurdering væsentligt, at det undersøges og konkretiseres, hvilke dele af forslaget der medfører en merværdi, og hvilke der vil medføre øgede omkostninger. Nedenfor i høringssvaret vil Finansrådet påpege, hvor der efter Finansrådets vurdering foreligger en merværdi, og hvor omkostningerne

5. juli 2012

Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Journalnr. 373/08
Dok. nr. 313201-v6

øges. Finansrådet bemærker i øvrigt med glæde, at Justitsministeriet vil arbejde for, at omkostningerne reduceres.

Side 2

Finansrådet kan desuden tilslutte sig, at det er nødvendigt, at der foretages en nærmere vurdering af forslagets indhold, som anført i Justitsministeriets grund- og nærhedsnotat side 25. I den forbindelse er det væsentligt at bemærke, at de mange delegerede retsakter er med til at vanskeliggøre en vurdering af forslaget. Det er Finansrådets holdning, at der bør arbejdes for at reducere antallet af delegerede retsakter, således at forordningens indhold fremstår klart.

Journalnr. 373/08

Dok. nr. 313201-v6

Finansrådet har med glæde noteret sig, at Justitsministeriet vil overveje, om det meget høje bødeniveau er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

Justitsministeriet har bemærket på side 2 i grundnotatet, at et af formålene med forordningen er at bekæmpe bureaukrati for erhvervslivet. Finansrådet ser ikke, at dette formål er opfyldt ved nærværende udkast til forordning, tværtimod. Forordningen medfører enkelte lettelser, men også betydelige administrative byrder. Ikke blot i gennemførelsesfasen, men også efterfølgende. Der vil være store udgifter til udvikling og vedligeholdelse af it-systemer, udgifter til flere medarbejdere og udgifter til implementeringen. Det skal bemærkes, at det eksempelvis vil være nødvendigt, at alle fremtidige produkter intensivt vurderes i forhold til persondataforordningen, og at der opbevares fuldstændig dokumentation herfor. Virksomheder, som ikke har grænseoverskridende aktiviteter til et andet EU-land, får efter vores vurdering ingen administrative lettelser, men alene byrder. Det er således alene internationale virksomheder, som kan drage fordel af enkelte dele af reguleringen.

Finansrådets væsentligste bemærkninger

Det er særligt vigtigt for Finansrådet, at det bliver klart, hvorledes forordningen påvirker øvrig lovgivning både den nationale og anden EU-regulering.

Forordningen er umiddelbart gældende, hvilket er ensbetydende med, at øvrige nationale regler, som er i konflikt med forordningen, vil skulle ophæves eller ændres. Det er væsentligt at få præciseret, om Justitsministeriet tiltræder denne fortolkning, og om det samme gør sig gældende for øvrige myndigheder.

Det er væsentligt at få belyst, om denne fortolkning lægges til grund, eksempelvis i forhold til lov om finansiel virksomhed og især i forhold til lovens kapitel 9 om videregivelse. Såfremt det er tilfældet, må konsekvensen være, at udvekslingen af oplysninger alene følger persondataforordningen, når der er tale om fysiske personer.

For så vidt angår forholdet til hvidvaskreguleringen har forordningen ikke taget højde for de forpligtelser, som påhviler private aktører efter hvidvask-

direktivet. Der er således en direkte konflikt mellem, hvad hvidvaskdirektivet stiller af krav om eksempelvis noteringer og indberetninger til myndighederne, og hvad udkastet til dataforordningen tillader uden samtykke og i øvrigt kræver, at den registrerede får indsigt i.

Side 3

På baggrund af den usikkerhed, som forordningen medfører i forhold til øvrig regulering, opfordrer Finansrådet Justitsministeriet til at udarbejde en liste over de love, som berøres af forordningen, samt hvorledes de forskellige ressortmyndigheder forholder sig til forordningen i forhold til de konkrete love. Dette vil give de berørte parter en reel mulighed for at indrette sig efter de ændringer, som forordningen medfører. Antallet af love, som fremgår af punkt 3.5 i grundnotatet, bør udvides, således at det bliver retvisende. Yderligere kan lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven/direktivet, betalingstjenesteloven/direktivet, tinglysningens lov, CPR-loven, forbruger-kreditloven/direktivet og kreditinstitutdirektivet/CRD IV tilføjes.

Journalnr. 373/08

Dok. nr. 313201-v6

Det er Finansrådets vurdering, at det ville være mest hensigtsmæssigt både for myndigheder og den finansielle sektor, såfremt det alene er de finansielle tilsyn, som har tilsynsforpligtelsen i forhold til den finansielle sektor, også i forhold til reguleringen efter persondataforordningen. Herved vil man undgå, at forskellige myndigheder fortolker forskellige regelsæt modstridende, med de uheldige konsekvenser dette har for private virksomheder.

Forordningen omfatter et højt antal af delegerede retsakter, jf. forordningens art. 86. Dette medfører, at forordningens reelle indhold bliver uigenomsigtigt på nuværende tidspunkt. Denne lovgivningsform er uhensigtsmæssig og indebærer, at det kan diskuteres, hvorvidt en reel høring finder sted af medlemsstaterne og nationale interesser, eller om EU-Kommissionen har adgang til den reelle regulering uden om demokratiske høringsprocesser.

Finansrådets bemærkninger til forordningens enkelte bestemmelser

Indledende bemærkninger til kapitel II Principper - især videregivelse og samtykke

Forordningen bør støtte udviklingen af digitale integrations- og effektiviseringsmuligheder, da disse er til fordel for såvel personer og virksomheder som det offentlige og samfundet. Det er navnlig i forhold til reglerne om behandling af data, at det har betydning.

Det er i denne forbindelse væsentligt for Finansrådet, at der ikke sker en indskrænkning af den adgang til videregivelse som foreligger efter de eksisterende regler som finanssektoren er underlagt, jf. kap 9 i lov om finansiel virksomhed. Dette er eksempelvis vigtigt i forhold til digital tinglysning, outsourcing, kreditmæssige beslutninger og forebyggelse af svindel/svig.

Udveklingen af data bør også kunne ske mellem parter, som ikke er koncernforbundne. Herved sikres for ens konkurrencevilkår for virksomheder af forskellig størrelse.

Det er uklart efter art. 9, hvilke data/oplysninger der kan udveksles, og hvilke der ikke kan. Disse afgrænsninger er afgørende for udviklingen af systemer til administration, og især for afskærmningsprincipper.

Side 4

Det er uhensigtsmæssigt og vanskeligt håndterbart, såfremt der skal gives samtykke på hændelsesbasis. Samtykket bør i stedet omfatte løbende opsamling, behandling og videregivelse af data.

Journalnr. 373/08
Dok. nr. 313201-v6

Det skal i øvrigt bemærkes, at forordningen ikke bør være til hinder for, at aktørerne efter samtykke fra kunderne kan indgå aftaler om at give hinanden fuldmagt til at behandle personhenførbare oplysninger på vegne af hinanden. Dette er eksempelvis relevant, når kunder skifter fra et pengeinstitut til et andet, og når kunder skal have hjælp til tinglysning.

Art. 4, stk. 1, litra 8 – Definition af samtykke

Definitionen af samtykke er nu udvidet, således at samtykket også skal være udtrykkeligt. Den nye definition af samtykke, jf. art. 4, stk. 1, litra 8, medfører, at det er usikkert, om:

- 1) der generelt skal indhentes nye samtykker, og/eller om
- 2) samtykket skal indhentes forud for enhver behandling af en kundes personoplysninger.

Såfremt dette er tilfældet, er det en meget væsentlig omkostning, der reelt umuliggør fx outsourcing og fælles betjening af en kunde i flere virksomheder.

Art. 7, stk. 4 – Skævt grundlag

Det fremgår af art. 7, stk. 4, at et samtykke ikke tilvejebringer et grundlag for behandling, såfremt der er en klar skævhed mellem den registrerede og den registeransvarlige.

Det bør præciseres, hvad der forstås herved og bekræftes, at der ikke er tale om forholdet erhvervsdrivende/forbruger. Alene det forhold, at man er kunde, må og kan ikke være ensbetydende med, at der er en klar skævhed i forholdet efter vurderingen af art. 7, stk. 4. Såfremt dette var tilfældet, ville det ikke være muligt for erhvervsdrivende at indhente et samtykke.

Det fremgår af præambelens betragtning 34, at denne skævhed blandt andet eksisterer i ansættelsesforhold. Det bør være muligt, også i ansættelsesforhold at give samtykke til behandling af personoplysninger, idet samtykke er en forudsætning for tidssvarende databehandling af oplysninger om ansatte i virksomheder, der består af mere end en juridisk enhed.

Art. 8 – Børn

Af art. 8, stk. 1 fremgår, at behandling af børns oplysninger kræver samtykke fra værge, når børnene er under 13 år. Det er usikkert, hvorledes børn mellem 13-18 år er reguleret.

Art. 12, stk. 2 – Elektronisk meddelelse

Såfremt den registrerede anmoder om eksempelvis indsigt i egne oplysninger, og dette sker elektronisk, skal tilbagemeldingen fra pengeinstituttet også ske elektronisk. Dette kan indeholde sikkerhedsmæssige udfordringer, eksempelvis sikring af personens identitet.

Journalnr. 373/08

Dok. nr. 313201-v6

Under forudsætning af, at identifikation af personer kan leve op til de sikkerhedsmæssige krav, ses der positivt på denne bestemmelses mulighed for øget digitalisering.

Art. 12, stk. 4 – Superklagere

Procedurer, der igangsættes efter den registreredes ønske i medfør af art. 13-19 er gratis. Bestemmelsen indeholder en begrænsning i den registreredes adgang til iværksættelse af procedurer, såfremt der er overdreven gentagelse. Bevisbyrden for, at der er overdreven gentagelse, påhviler den registeransvarlige. Det ville være hensigtsmæssigt, såfremt den registeransvarlige alene kunne iværksætte procedurer én gang hver 6 måned, således som det i dag er tilfældet i medfør af persondatalovens § 33. Heraf fremgår, at den registrerede først har krav på indsigt 6 måneder efter sidste meddelelse, medmindre der godtgøres en særlig interesse.

Det kan her tilføjes, at chikanøs klageaktivitet er et kendt fænomen hos alle myndigheder og i de fleste større virksomheder. Det er væsentligt af omkostningsmæssige grunde, at der sikres rimelige beskyttelsesmekanismer på dette område.

Art. 13-19 – Generelt

Generelt medfører bestemmelserne, at pengeinstitutterne skal indkøbe nye it-systemer, der kan håndtere de krav, som stilles i forordningen. Flere af bestemmelserne er uklare, og omfanget af bestemmelserne bliver således upræcist.

Art. 15 – Retten til indsigt

I medfør af art. 15 gives den registrerede ret til indsigt i, hvilke oplysninger den registeransvarlige har. Retten til indsigt er meget bredt formuleret, og retten til indsigt er væsentligt udvidet i forhold til eksisterende lovgivning. Det bør fastslås, hvorledes indsigtsretten forholder sig til oplysninger, som for pengeinstitutterne er lovpligtige at opbevare og som ikke må oplyses kunden, eksempelvis efter hvidvaskloven.

Art. 17 – Retten til at blive slettet

Princippet om "Retten til at blive glemt" kan – hvis ikke man tænker sig om – komme til at stride mod anden lovgivning om registrering af data. Det er derfor afgørende, at lovgivningsarbejdet koordineres tværgående og ikke sker i siloer.

Art. 17 indeholder store udfordringer, da den dataansvarlige skal sondre mellem, hvilke oplysninger der er pligt til at opbevare, også selv om den registrerede ønsker dem slettet, og øvrige oplysninger. Eksempelvis er det

et lovgivningskrav i forhold til løbende rådgivning af kunderne, at pengeinstitutter skal opbevare en række oplysninger om kunderne.

Side 6

Artikel 18 – Retten til dataportabilitet

Forslaget til forordning indeholder en ret for personer til at få kopi af de oplysninger, som den registeransvarlige behandler om den pågældende "i et almindeligt anvendt elektronisk og struktureret format, som den registrerede kan anvende senere". Rettigheden skal blandt andet gøre det muligt for registrerede at flytte deres personoplysninger mellem forskellige udbydere af digitale ydelser.

Journalnr. 373/08

Dok. nr. 313201-v6

Det fremgår ikke klart, hvilke typer virksomheder eller situationer rettigheden kan anvendes i forhold til, og i forhold til hvilke data det kan ske. Det bør fremgå klart. Som bestemmelsen er formuleret, må det forventes, at der vil være betydelige omkostninger til etablering af it-systemer, der kan håndtere en kundeforhøvelse om dataportabilitet.

Under forudsætning af, at identifikation af personer kan leve op til de sikkerhedsmæssige krav, ses der positivt på denne bestemmelses mulighed for øget digitalisering i forbindelse med overførsel af et kundeengagement fra en aktør til en anden, for eksempel hvis en person vælger at skifte pengeinstitut.

Art. 20 – Profilerings

Det udgangspunkt, at en person ikke må være genstand for profilering, såfremt den registrerede person har fremsat indsigelser herimod, fremgår allerede af § 39 i persondataloven.

Kapitel IV – Registeransvarlig og registerfører

Det er usikkert, hvad forordningens kapitel IV konkret medfører. Det er dog utvivlsomt, at det vil indebære et omfattende arbejde og være meget omkostningstungt for pengeinstitutterne. Eksempelvis er det i art. 28 anført, at der skal opbevares dokumentation for enhver behandling af personoplysninger. Medfører dette således, at pengeinstitutterne skal opbevare den dokumentation, som er slettet?

Art. 22 – Den registeransvarliges ansvar

Den registeransvarlige har pligt til at udarbejde og implementere procedurer for behandling af persondata, jf. art. 22. Dette bliver ligeledes omkostningsfuldt, fordi pligterne efter art. 22 er langt mere omfattende, end det der følger af persondataloven.

Art. 31 og 32 – Anmeldelse af brud på persondatasikkerheden

I tilfælde af brud på persondatasikkerheden skal virksomhederne notificere den ansvarlige myndighed og den registrerede, hvis oplysninger krænktes, jf. henholdsvis art. 31 og 32.

Bestemmelserne bør indeholde proportionalitet, således at det alene er brud af væsentlige oplysninger, der skal orienteres om. Såfremt den registrerede

skal orienteres om alle brud, vil effekten af bestemmelsen blive udhulet eller skabe unødigt panik. Det kunne overvejes, om det i stedet skulle være Data-tilsynet, som skulle træffe beslutning om, i hvilke sager der skal ske orientering til den registrerede.

Side 7

En underretning til myndighederne inden for 24 timer vil i mange tilfælde ikke være en realistisk mulighed. Blot at få afklaret, hvad der præcist er sket, og hvilke oplysninger der er hvor, kan tage flere dage. Det vil i mange tilfælde ikke være muligt at opfylde meddelelsens krav, som fremgår af art. 31, stk. 3. Det vil være mere hensigtsmæssigt, såfremt den dataansvarlige i sådanne tilfælde anvendte tiden på at begrænse skaden mest muligt i stedet for at oplyse myndighederne i henhold til meget konkrete formkrav.

Journalnr. 373/08

Dok. nr. 313201-v6

Bestemmelserne har for de dataansvarlige den konsekvens, at de medfører øgede omkostninger i forhold til nuværende regulering samt øget risiko for imagedtab.

Art. 33 – Konsekvensanalyse

Det er uklart, hvad konsekvensanalysen præcist indeholder, og hvornår samt hvordan denne skal foretages. Skal der eksempelvis udarbejdes en konsekvensanalyse i forhold til hvert engagement? Det er forbundet med øgede omkostninger at foretage sådanne konsekvensanalyser. Derudover er det uklart, hvem repræsentanten er i medfør af art. 33, stk. 4?

Art. 35 – Data Protection Officer

Kravet om en Data Protection Officer er en stor administrativ byrde at pålægge virksomheder, som ikke har meget mere end 250 ansatte. Det er desuden uklart, om den dataansvarlige kan varetage en compliance-funktion i øvrigt, eller om Data Protection Officer alene skal varetage databeskyttelsesreglerne.

At det direkte i forordningen bestemmes, at der skal ansættes en Data Protection Officer, er en udvikling, som ikke findes hensigtsmæssig. Det bør ikke være sådan, at der skal ansættes en ny medarbejder, hver gang EU finder, at et retsområde skal ændres grundlæggende. I forlængelse heraf vil man kunne forestille sig ansatte med fokus på miljø, ligestilling mv. Der ses således ingen særlig årsag til, at dette område skulle skille sig væsentligt ud i forhold til øvrige områder.

Art. 43 – Bindende virksomhedsregler

Dataoverførelser mellem samarbejdende og koncernforbundne virksomheder og outsourcing til databehandlere kan finde sted, såfremt virksomhederne indfører Binding Corporate Rules (BCR), som er godkendt af en national myndighed, jf. art. 43. Dette er umiddelbart en lempelse af reglerne, da der alene skal ske godkendelse i et enkelt land af reglerne. Det forudsætter, at nationale myndigheder vil godkende BCR, hvilket i dag kan være forbundet med væsentlige udfordringer. Det er desuden væsentligt, at art. 43 ikke kun omfatter koncerner, men også samarbejder.

Art. 45 – Internationalt samarbejde

Det bør afklares, hvorledes reglerne forholder sig til 3. lande, som ikke er forpligtet til at overholde reglerne. Virksomheder, som er etableret i EU, men som har filialer uden for EU, vil være underlagt to regelsæt. Dette medfører, at det eksempelvis ville være hensigtsmæssigt at undtage en del af virksomheden i forbindelse med udarbejdelsen af BCR eller at udarbejde nationale regler, som ikke behøver være grænseoverskridende. Det skal desuden afklares, hvad der gælder, når virksomheder modtager information fra disse lande?

Journalnr. 373/08

Dok. nr. 313201-v6

Art. 51 – Kompetence

Forbrugeren bør kunne klage til nationalt datatilsyn og ikke alene der, hvor hovedvirksomheden er etableret.

Virksomheder med grænseoverskridende aktivitet er underlagt datamyndigheden i det land, hvor hovedforretningen finder sted, jf. art. 51. Dette er en væsentlig forbedring i forhold til de eksisterende regler.

Art. 79 – Administrative bøder

Det fremgår af art. 79, stk. 2, at den administrative sanktion skal være effektiv og stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Det voldsomme bødeniveau med bøder op til 2 pct. af omsætningen er på ingen måde proportionelt med den retskrænkelser, der kan ske. Det er væsentligt at pointere, at eventuelle overtrædelser ikke sker for egen vindings skyld, således som det eksempelvis kan være tilfældet ved den konkurrenceretlige regulering. Derimod vil en overtrædelse af reglerne for virksomhederne være forbundet med et tab allerede i kraft af den dårlige omtale, det vil medføre.

Det er ikke i overensstemmelse med dansk retstradition at udstede administrative bøder i denne størrelsesorden. Vi har derfor med glæde noteret os, at Justitsministeriet vil overveje, om det meget høje bødeniveau er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

I stedet for at anvende bøder kunne det overvejes at offentliggøre overtrædelserne, således som det eksempelvis er tilfældet i offentliggørelsesbekendtgørelsen.

Finansrådet står selvfølgelig til rådighed, såfremt Justitsministeriet ønsker ovennævnte uddybet.

Med venlig hilsen
Helle Troelsgaard Pedersen



Justitsministeriet Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Dato: 6. juli 2012

Sag: FO-12/08812-3

Sagsbehandler: /tmn

Høring over forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse)

Justitsministeriet har anmodet om at modtage eventuelle bemærkninger til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Det bemærkes i Deres brev af 11. maj 2012, at forordningen, hvis den bliver vedtaget, vil ophæve det gældende databeskyttelsesdirektiv (direktiv 95/46/EF), og at det kan medføre ændringer af persondataloven og andre love.

Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med overholdelse af markedsføringsloven, herunder lovens § 6, der indeholder et forbud mod bl.a. at rette uanmodet elektroniske henvendelse til nogen med henblik på afsætning, medmindre den pågældende har anmodet om det.

Markedsføringslovens § 6 gennemfører bl.a. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor, som er ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/136/EF af 25. november 2009. Direktiverne fastslår, at brug af elektronisk post med henblik på direkte markedsføring kun kan tillades over for abonnenter, der forudgående har givet sit samtykke hertil.

Samtykkekravet i direktiv 2002/58/EF svarer til samtykkekravet i direktiv 95/46/EF, jf. direktiv 2002/58/EF, artikel 2, litra f. Hvis dette direktiv ophæves, må vi derfor gå ud fra, at samtykkekravet skal fortolkes i overensstemmelse med forordningen.

Det er på den baggrund, at vi afgiver følgende bemærkninger til forslaget:

Vi ser, at mange erhvervsdrivende udfolder store bestræbelser for at opnå forbrugerens samtykke til markedsføring. Fx er det ikke ualmindeligt, at erhvervsdrivende betinger salg af en vare eller en tjenesteydelse af, at forbrugeren giver samtykke til at modtage markedsføring via elektronisk

FORBRUGEROMBUDSMANDEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 51 51

Fax 41 71 51 61

CVR-nr. 10 29 48 19

forbrugerombudsmanden@kfst.dk
www.forbrugerombudsmanden.dk

**ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET**

Medlem af International Consumer
Protection & Enforcement Network
(ICPEN)
www.icpen.org

post. Forbrugeren har selvfølgelig mulighed for at indgå aftale med en anden leverandør, men det er uhensigtsmæssigt, at der kan stilles sådanne betingelser.

Det er endvidere et meget stort problem, at erhvervsdrivende udbyder konkurrencer, gaver og lignende på internettet, hvor deltagelse er betinget af, at forbrugeren giver samtykke til, at en række erhvervsdrivende kan markedsføre sig over for den pågældende ved brug af fx elektronisk post. Typisk medfører deltagelse i en konkurrence, at forbrugeren giver samtykke til, at 20 til 30 erhvervsdrivende kan sende mails og ringe forbrugeren op. Forbrugerne hæfter sig normalt ikke ved, at der stilles sådanne krav, idet konkurrenceelementet fjerner fokus fra, at det reelt drejer sig om at opnå forbrugers samtykke til markedsføring. Dette har ført til mange klager til Forbrugerombudsmanden.

Problem kan efter vores opfattelse løses ved, at det præciseres, at samtykket skal gives særskilt, for at det opfylder kravet om, at det skal være afgivet "frivilligt", og at det således ikke kan sammenkobles med accept af indgåelse af en aftale eller lignende.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Tina Morell Nielsen
Chefkonsulent

| | | |
|-------------|-----------|------------|
| Høringssvar | Initialer | HGT/DRL |
| | Oprettet | 29-06-2012 |
| | Side | 1 af 7 |

Høringssvar til EU-Kommissionens forslag af 25. januar 2012 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandlingen af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse)

Videncentret for Landbrug, Økonomi & Virksomhedsledelse, har følgende bemærkninger til forslag til generel forordning om databeskyttelse:

1. Valg af reguleringsform - forordning

Reguleringen af beskyttelse af personoplysninger har hidtil været foretaget i direktiver på EU-retligt plan. Som noget nyt foreslås det, at reguleringen skal foretages i en forordning. I modsætning til direktiver er forordninger umiddelbart anvendelige i medlemsstaternes respektive retssystemer og kan dermed pålægge borgere og virksomheder direkte pligter.

I dette lys bør Europa-Kommissionen være særlig påpasselig med at sikre, at reglerne i forordningen formuleres tilstrækkeligt klart og præcist, således at borgere og virksomheder – særligt som registeransvarlige og registerførere – kan forudberegne deres retsstilling i forhold til de krav, som forordningen stiller. Dette gør sig særligt gældende vedrørende forslaget til generel forordning om databeskyttelse, som er et særdeles omfangsrigt og kompliceret regelsæt.

Det bemærkes, at forordningen mange steder er vagt og upræcist formuleret, jf. for eksempel "*iværksætter mekanismer*" (artikel 17, stk. 7) og "*træffe passende foranstaltninger*" (artikel 22). Sådanne retlige standarder bør ikke indgå i forordningen, når det drejer sig om at pålægge borgere eller virksomheder pligter, idet rækkevidden heraf er upræcis og vag.

Hertil kommer, at der også anvendes begreber i forordningen, som kan være vanskelige at forstå for almindelige borgere, jf. for eksempel "*dataportabilitet*" (artikel 18) og "*sammenhængsmekanisme*" (artikel 57).

På den baggrund opfordres Europa-Kommissionen til at overveje en sprogbrug, som er mere forståelig, og som derved i højere grad tilgodeser princippet om klare og præcise regler.

2. Bemyndigelser til Europa-Kommissionen

Europa-Kommissionen er flere steder i forslaget bemyndiget til at udarbejde standardformularer, procedurer og lignende. Der opfordres til, at disse standardformularer og procedurer udarbejdes hurtigst muligt, samt at disse formularer og procedurer i praksis ikke bliver for omfattende og mere vanskelige at håndtere end højst nødvendigt.

3. Artikel 4, nr. 5 og 6: Definitionerne af "*registeransvarlig*" og "*registerfører*" i den danske udgave af forslag til generel forordning om databeskyttelse

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EF-

Tidende 1995 L 281, side 31 ff.) er gennemført i Danmark ved lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer (persondataloven).

I den danske udgave af direktivet er der anvendt definitionerne "den registeransvarlige" og "registerfører", jf. direktivets artikel 2, litra d og e. Disse definitioner er videreført i forslaget til forordning om databeskyttelse.

I forbindelse med gennemførelse af direktiv 95/46/EF valgte man i Danmark at anvende begreberne "dataansvarlig" og "databehandler" i persondataloven (persondatalovens § 3, nr. 4 og 5). Disse begreber er i dag fast indarbejdede definitioner og efter Videncentret for Landbrugs opfattelse mere præcise begreber end "registeransvarlig" og "registerfører".

Idet forordningen erstatter direktiv 95/46/EF og dermed også persondataloven, som gennemfører dette direktiv, bedes EU-Kommissionen overveje, om der i den danske udgave af forordningen kan anvendes begreberne dataansvarlig og databehandler i stedet for registeransvarlig og registerfører. For så vidt angår databehandler bemærkes det, at dette også stemmer mere overens med definitionen "behandling", jf. artikel 4, nr. 3 i forslag til forordningen.

Dataansvarlig og databehandler vurderes til at kunne holdes inden for forståelsen af begreberne i for eksempel den engelske, franske udgave og tyske udgave af forslag til forordningen, jf. "processor"/"controller", "responsable du traitement"/"sous-traitant" og "für die Verarbeitung Verantwortlicher"/"Auftragsverarbeiter".

4. Artikel 4, nr. 8 sammenholdt med artikel 6, stk. 1, litra a og b – særligt vedrørende klientforhold

Det fremgår af artikel 6, stk. 1, litra a og b, at personoplysninger kan behandles lovligt ved indhentelse af samtykke fra den registrerede, eller hvis behandlingen er nødvendig til opfyldelsen af en kontrakt.

Definitionen af samtykke i forordningens artikel 4, stk. 8, er ændret i forhold til tidligere med følgende tilføjelser "udtrykkelig" og "baseret på en erklæring eller klar bekræftelse fra den registrerede".

Det fremgår af afsnit 3.4. under "Forslagets retlige aspekter", at formålet med ændringen af artikel 4, nr. 8, er at sikre, at der er en fælles og ensartet definition, så den registrerede gøres opmærksom på, at og til hvad han eller hun afgiver samtykke.

Endvidere fremgår følgende af 25. betragtning: "Der bør gives udtrykkeligt samtykke ved hjælp af en passende metode, der muliggør en frivillig, specifik og informeret viljetilkendegivelse fra den registrerede enten ved en erklæring eller en klar bekræftelse fra den registrerede, for at sikre, at den pågældende er bekendt med, at han eller hun giver sit samtykke til behandlingen af personoplysninger, herunder ved at markere et afkrydsningsfelt, når han eller hun besøger et websted, eller en anden erklæring eller handling, der tydeligt tilkendegiver den registreredes accept af den foreslåede behandling af vedkommendes personoplysninger. Tavshed eller inaktivitet kan derfor ikke indebære samtykke. Samtykke bør dække alle behandlingsaktiviteter, der foretages til det eller de samme formål. Hvis den registreredes samtykke skal gives efter en elektronisk anmodning, skal anmodningen være klar, præcis og ikke unødigt forstyrre brugen af den tjeneste, det gives til."

Ydermere fremgår følgende af 32. betragtning: "Når behandlingen er baseret på den registreredes samtykke, bør den registeransvarlige bevise, at den registrerede har givet sit samtykke til behandlingen. I forbindelse med navnlig skriftlige erklæringer om andre forhold bør garantier sikre, at den registrerede er bekendt med, at og i hvilket omfang der afgives samtykke."

Endelig fremgår følgende af 35. betragtning: "*Behandling bør anses for lovlig, når den er nødvendig i forbindelse med en kontrakt eller den påtænkte indgåelse af en kontrakt.*"

Det er uklart, hvorvidt behandling af personoplysninger i forbindelse med klientforhold skal behandles efter artikel 6, stk. 1, litra a eller b.

Det fremgår således hverken udtrykkeligt af artikel 6, stk. 1, litra b, eller den 35. betragtning, om der med kontrakt også menes aftaler – skriftlige såvel mundtlige – med professionelle rådgivere.

Såfremt sådanne klientforhold ikke er omfattet af artikel 6, stk. 1, litra b, finder Videncentret for Landbrug, Økonomi & Virksomhedsledelse, det nødvendigt med en afklaring af, hvordan kravet om udtrykkelighed i relation til samtykke skal foreslås i et klientforhold.

Hvis en borger for eksempel henvender sig til en professionel rådgiver med anmodning om dennes assistance i forbindelse med en retssag, administrativ klagesag, udarbejdelse af regnskab eller lignende, vil forordningens krav til udtrykkelighed så indebære, at anmodningen om assistance ikke i sig selv kan udgøre fornødent samtykke til at behandle de af den registreredes personoplysninger, som er nødvendige for at kunne yde den påkrævede assistance til den registrerede?

I bekræftende fald vil forordningens krav om udtrykkelighed udgøre en meget tidskrævende og besværlig, administrativ opgave for den professionelle rådgiver at indhente fornødent samtykke i sådanne situationer.

Europa-Kommissionen opfordres på den baggrund til at overveje en formulering af forordningens artikel 4 og 6 - eller i det mindste forordningens præambel - der sikrer, at kravene til lovlig behandling af personoplysninger i klientforhold ikke medfører større byrder for professionelle rådgivere end højest nødvendigt – særligt fordi den registeransvarlige skal kunne dokumentere, at behandlingen af personoplysninger har været lovlig.

5. Artikel 5, stk. 1, litra e: Ændring i formuleringen "*historiske, statistiske eller videnskabelige forskningsformål*"

Dette er en lidt anden formulering i forhold til artikel 6, stk. 1, litra b i direktiv 95/46/EF, som foreskriver "*historisk, statistisk og videnskabeligt øjemed*".

Det fremgår af den 40. betragtning, at behandling af personoplysninger til andet formål kun bør tillades, hvis behandlingen er forenelig med de formål, som oplysningerne oprindeligt var indsamlet til, navnlig hvis behandlingen er nødvendig til historiske, statistiske eller videnskabelige forskningsformål. Derimod er det ikke muligt at udlede en forklaring på den ændrede formulering "forskningsformål", som er væsentligt mere snævert end "øjemed".

Videncentret for Landbrug, Økonomi & Virksomhedsledelse, skal henstille, at den oprindelige formulering i direktiv 95/46/EF bibeholdes overalt i forordningen, så senere behandling af oplysninger, der alene sker i historisk, statistisk eller videnskabeligt øjemed, ikke anses for uforenelig med de formål, hvortil oplysningerne er indsamlet. Alternativt bør det anderledes og indskrænkede formulering forklares nærmere i præambelen til forordningen som et relevant fortolkningsmoment af forordningens bestemmelser.

6. Artikel 7, stk. 4: En klar skævhed mellem den registrerede og den registeransvarlige

Formuleringen "*en klar skævhed mellem den registrerede og den registeransvarlige*" er uklar. Det fremgår af den 33. og 34. betragtning, at der herved tænkes på, at den registrerede befinder sig i et "*afhængighedsforhold til den registeransvarlige*". Denne formulering synes mere præcis end den i artikel 7, stk.

4 anvendte. Når der henses til, at artikel 7, stk. 4, retter sig til private borgere og virksomheder som registeransvarlige, bør Europa-Kommissionen overveje en mere præcis og klar formulering af bestemmelsen, så den ikke giver anledning til tvivl.

7. Artikel 10: Behandling, der ikke muliggør identifikation

Videncentret for Landbrug, Økonomi & Virksomhedsledelse, har med tilfredshed noteret, at det udtrykkeligt fremgår, at beskyttelsesprincipperne ikke bør gælde for oplysninger, der er gjort anonyme på en sådan måde, at den registrerede ikke længere kan identificeres.

8. Artikel 14, stk. 6: Tilstrækkelige foranstaltninger til at beskytte den registreredes legitime interesser

Artikel 14, stk. 6, forskriver følgende: *"I det tilfælde, der er nævnt i stk. 5, litra b), træffer den registeransvarlige tilstrækkelige foranstaltninger til at beskytte den registreredes legitime interesser."* Det kan ikke umiddelbart udledes af præamblen, hvad der menes med *"tilstrækkelige foranstaltninger til at beskytte den registreredes legitime interesser"*. Det kunne være gavnligt med en præcisering i bestemmelsen – alternativt i præamblen – af, hvilke pligter borgere og virksomheder som registeransvarlig helt præcist pålægges.

9. Artikel 18: Udlevering af oplysninger, der er behandlet elektronisk, i et almindeligt anvendt elektronisk og struktureret format

Det fremgår af artikel 18, stk. 1, at den registrerede, når personoplysninger behandles elektronisk og i et struktureret og almindeligt anvendt format, har ret til af den registeransvarlige at få en kopi af oplysninger, der er genstand for behandling, i et almindeligt anvendt elektronisk og struktureret format, som den registrerede kan anvende senere.

Det fremgår hverken af forordningens bestemmelser eller af præamblen, hvad der ligger i *"et almindeligt anvendt elektronisk og struktureret format"*. Hertil kommer, at artikel 79, stk. 5, litra d, som strafsanktionerer overtrædelse af artikel 18, benytter begreberne *"elektronisk kopi af personoplysningerne"* og *"overføre personoplysningerne til en anden applikation"*. Europa-Kommissionen opfordres til at uddybe bestemmelsen i artikel 18 nærmere i forordningen, idet bestemmelsen vil få stor praktisk betydning. Det er således afgørende, at den registeransvarlige på forhånd ved, hvad der forstås ved *"et almindeligt anvendt elektronisk og struktureret format"* for at kunne iagttage de forpligtelser, som bestemmelsen pålægger den registeransvarlige.

Følgende fremgår af artikel 18, stk. 2: *"Hvis den registrerede har afgivet personoplysningerne, og behandlingen er baseret på samtykke eller en kontrakt, har den registreredes ret til at overføre disse personoplysninger og andre oplysninger, som den registrerede har afgivet, og som opbevares i et databehandlingssystem, til et andet system i et almindeligt anvendt elektronisk format uden hindring fra den registeransvarlige, som personoplysningerne flyttes fra."*

Denne bestemmelse er ligeledes uklar. Skal den dataansvarlige alene udlevere de oprindeligt afgivne oplysninger i ubearbejdet form, eller er der lagt op til, at den registrerede har krav på at få oplysningerne udleveret i bearbejdet form – for eksempel efter samstilling af oplysningerne? Dette bør afklares i forordningen eller i det mindste i præamblen til forordningen, idet rækkevidden af bestemmelsen vil få meget stor praktisk betydning for professionelle rådgivere, herunder revisorer og advokater.

I relation til artikel 18, stk. 2, bør det endvidere afklares, om der er mulighed for at fravige bestemmelsen i forbindelse med afgivelse af samtykke eller indgåelse af kontrakt.

10. Artikel 22, stk. 3, 2. punktum: Kontrol ved interne eller uafhængige revisorer

Efter artikel 22, stk. 1, pålægges den registeransvarlige at indføre regler med henblik på at sikre, at forordningen overholdes i forbindelse med behandling af personoplysninger.

Det fremgår af artikel 22, stk. 3, 1. punktum, at der skal gennemføres mekanismer til at kontrollere effektiviteten heraf.

Artikel 22, stk. 3, 2. punktum forskriver: *"Denne kontrol udføres af interne eller uafhængige revisorer, hvis det er hensigtsmæssigt."*

Den markerede formulering er udpræget skønsmæssig, og det er ikke umiddelbart præciseret eller eksemplificeret i forordningens præambel, i hvilke situationer Europa-Kommissionen har forestillet sig, at dette kunne være hensigtsmæssigt.

Tilsynsmyndighedens beføjelser i medfør af forordningen og de interne regler, som skal udarbejdes af den registeransvarlige selv, må være tilstrækkelige til at sikre fornødne kontrol af, om forordningen overholdes.

Når der henses til, at en sådan yderligere kontrol af intern eller ekstern revisor kan være bekostelig for virksomheder, opfordres EU-Kommissionen til at overveje, om artikel 22, stk. 3, 2. punktum overhovedet er nødvendig.

11. Artikel 23, stk. 2: Databeskyttelse gennem indstillinger

Følgende fremgår af artikel 23, stk. 2 *"Den registeransvarlige gennemfører mekanismer med henblik på som udgangspunkt at sikre, at kun de personoplysninger, der er nødvendige til det specifikke formål med behandlingen, behandles, og at de navnlig ikke indsamles eller opbevares ud over, hvad der er nødvendigt til disse formål, både med hensyn til mængden af oplysninger og opbevaringsperioden. Disse mekanismer sikrer navnlig, at personoplysninger som udgangspunkt ikke stilles til rådighed for et ubegrænset antal personer"*.

Rækkevidden af bestemmelsen er uklar og kan have omfattende konsekvenser i forhold til indretning af IT-systemer, der behandler personoplysninger. Når der henses til, at ansatte normalt er underlagt tavshedspligt, jf. også forudsætningsvist artikel 84 i forordningen, burde dette retsmiddel være tilstrækkeligt til at sikre, at personoplysninger behandles i overensstemmelse med forordningen.

EU-Kommissionen opfordres derfor til at overveje at lade bestemmelsen udgå eller alternativt indsnævre bestemmelsens anvendelsesområde.

12. Artikel 28 – Dokumentation

Det fremgår af artikel 28, stk. 1, at en registeransvarlig og registerfører samt den registeransvarliges eventuelle repræsentant skal opbevare dokumentation for enhver behandling, der gennemføres under denne. Det er i artikel 28, stk. 2, præciseret, hvilke oplysninger der som minimum skal dokumenteres.

Selvom denne dokumentationsforpligtelse er indskrænket til kun at gælde visse virksomheder, organisationer og fysiske personer, jf. artikel 28, stk. 4, vil indførelse af en forpligtelse til at opbevare dokumentation for **enhver form for behandling af personoplysninger** - henset den brede definition på *"behandling"*, jf. artikel 4, nr. 3 - være ganske omfattende og forde et stor ressourceforbrug for private rådgivningsvirksomheder, som yder rådgivning til fysiske personer. Omkostningerne forbundet hermed kan kun væltes over på den registrerede som kunde.

På den baggrund opfordres EU-Kommissionen til at genoverveje forslaget om indførelse af denne omfattende dokumentationsforpligtelse, idet det i forhold til klientforhold i realiteten vil blive den registrerede som kunde, der kommer til at betale for udgifterne hertil.

13. Artikel 31: Anmeldelse af brud på datasikkerhed til tilsynsmyndigheden

Artikel 31, stk. 1, foreskriver følgende: *"Ved brud på persondatasikkerheden anmelder den registeransvarlige uden unødigt forsinkelse og om muligt senest 24 timer, efter at denne er blevet bekendt med det, bruddet på persondatasikkerheden til tilsynsmyndigheden. Anmeldelsen til tilsynsmyndigheden ledsages af en begrundelse, hvis den ikke er indgivet inden for 24 timer"*.

Fristen på 24 timer – uagtet at den blot er et udgangspunkt – virker uforholdsmæssig kort. Fristen bør som minimum være 48 timer, således at den dataansvarlige får tilstrækkeligt med tid til at kunne skaffe sig overblik over situationen inden anmeldelse til tilsynsmyndigheden. En frist på 48 timer kan i øvrigt også holdes inden for forståelsen af "unødigt forsinkelse".

14. Kapitel 4, afdeling 4: Den databeskyttelsesansvarlige

Det fremgår af artikel 35, stk. 8, at den databeskyttelsesansvarlige kan være ansat af den registeransvarlige eller registerføreren eller udføre sit hverv på grundlag af en tjenesteydelseskontrakt. Endvidere fremgår det af artikel 35, stk. 6, at den registeransvarlige eller registerføreren sikrer, at den databeskyttelsesansvarliges øvrige arbejdsopgaver er forenelige med den pågældendes opgaver og ansvar som databeskyttelsesansvarlig og ikke medfører interessekonflikt.

Det fremgår af den 75. betragtning, at den databeskyttelsesansvarlige skal være i stand til at udøve sit hverv i fuld uafhængighed.

Det kunne være hensigtsmæssigt i præambelen til forordningen at få præciseret, hvilke arbejdsopgaver der typisk ikke vil medføre interessekonflikt for en ansat, som er databeskyttelsesansvarlig.

15. Artikel 38, stk. 1, litra h: Udenretslige procedurer og andre procedurer til bilæggelse af tvister

Det fremgår af artikel 38, at der skal indføres adfærdskodekser for at fremme overholdelse af forordning vedrørende blandt andet *"udenretslige procedurer og andre procedurer til bilæggelse af tvister mellem registeransvarlige og registrerede vedrørende behandlingen af personoplysninger, uden at det berører registreredes rettigheder i henhold til artikel 73 og 75"*.

Der opfordres til, at det præciseres eller eksemplificeres nærmere i forordningens bestemmelser eller præambel, hvad der ligger i udenretslige procedurer og andre procedurer til bilæggelse af tvister. Tænkes der for eksempel på voldgift og mediation?

16. Artikel 73, stk. 3: Organ, organisationer og sammenslutninger, der har til formål at beskytte registreredes rettigheder og interesser

Ovennævnte organer, organisationer og sammenslutninger tillægges i artikel 73, stk. 3, en ret til uafhængigt af en klage fra den registrerede at indgive klage til en tilsynsmyndighed i enhver medlemsstat, hvis de vurderer, at et brud på persondatasikkerheden har fundet sted.

Videncentret for Landbrug, Økonomi & Virksomhedsledelse, har ingen indvendinger imod, at ovennævnte organer, organisationer og sammenslutninger tillægges ret til på vegne af en eller flere registrerede, jf. artikel 73, stk. 2. Derimod synes det mere vidtgående, end formålet med forordningen tilsiger, at disse

organer, organisationer og sammenslutninger - uafhængigt af en klage fra den registrerede – skal have selvstændig ret til at indbringe sager for tilsynsmyndigheden.

Med den foreslåede formulering kan man forestille sig, at organer, organisationer eller sammenslutninger kan indbringe sager for tilsynsmyndigheden i en situation, hvor den registreret modsætter sig en sådan klage. Det virker ikke i tråd med formålet med forordningen - beskyttelse af fysiske personers personoplysninger. Videncentret for Landbrug, Økonomi & Virksomhedsledelse, har noteret, at sådanne organer, organisationer og sammenslutninger kun kan indbringe sager for domstolene på vegne af en eller flere registrerede, jf. artikel 76, stk. 1.

Såfremt artikel 73, stk. 3, ikke udgår af forordningen, bør Europa-Kommissionen i det mindste overveje at indskrænke den selvstændige klageret yderligere – for eksempel til sager af principiel eller væsentligt større betydning.

17. Artikel 77, stk. 1: Erstatning

Det fremgår af artikel 77, stk. 1, at enhver, som har lidt skade som følge af en ulovlig behandling eller enhver anden handling, der er uforenelig med denne forordning, har ret til erstatning for den forvoldte skade fra den registeransvarlige eller registerføreren.

For ikke at efterlade tvivl om, at bestemmelsen alene hjemler mulighed for erstatning ved økonomisk skade, bør det fremgå udtrykkeligt af artikel 77, stk. 1, at der kan ydes erstatning ved økonomisk skade – alternativt bør dette præciseres i den 118. betragtning i præamblen, således at der ikke er tvivl om bestemmelsens rækkevidde.

18. Artikel 79: Administrative sanktioner

I artikel 79 tillægges tilsynsmyndigheden beføjelser til at anvende administrative sanktioner

Efter artikel 79, stk. 3, er muligheden for en skriftlig advarsel begrænset til alene at gælde fysiske personer, der behandler personoplysninger uden kommerciel interesse samt virksomheder eller organisationer, der beskæftiger **under** 250 personer, der udelukkende behandler personoplysninger som en aktivitet i tilknytning til dens hovedaktiviteter. Efter forslaget er der således ikke mulighed for, at virksomheder med **over** 250 ansatte ved førstegangsforsæelser kan slippe med en skriftlig advarsel. Denne forskelsbehandling er ikke nærmere begrundet i præamblen til forordningen.

Det fremgår derimod udtrykkeligt af artikel 79, stk. 2, at den administrative sanktion skal være effektiv, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Ud fra proportionalitetsmæssige overvejelser og princippet om ligebehandling bør virksomheder med **over** 250 ansatte også have mulighed for at slippe med en skriftlig advarsel ved førstegangsforsæelser.

For så vidt angår tilsynsmyndighedens mulighed for at pålægge borgere og virksomheder bøder efter artikel 79, stk. 4-6, finder Videncentret for Landbrug, Økonomi & Virksomhedsledelse, anledning til at udtrykke principiel betænkelighed ved denne ordning – særligt når der henses til bødestørrelserne. Fastsættelse af bøder af en sådan størrelse bør henhøre under domstolene og ikke administrative myndigheder.

Justitsministeriet
EU-formandskabssekretariatet

att. Johan K. Legarth

sendt pr. email til jm@jm.dk

Bemærkninger til høring om EU-kommissionens forslag om generel forordning om databeskyttelse fra FDIH, Foreningen for Dansk Internet Handel

FDIH takker for muligheden til at give input til Justitsministeriets arbejde med databeskyttelsesforeningen, og udover de bemærkninger, der er i dette brev, vil FDIH løbende bidrage med kommentarer og forslag i det omfang, det bliver aktuelt.

Da vi først for nylig er blevet gjort bekendt med den høring, der slutter 1. juli, har der ikke været tid til at gå dybt ind i detaljeringsgraden i forordningen.

For en god ordens skyld skal jeg derfor bede om, at FDIH fremover får tilsendt høringsmateriale direkte - kontakt@fdih.dk - og vi deltagger ligeledes gerne i relevante arbejdsgrupper, der måtte nedsættes inden for ministeriets område.

Vi har som interesseorganisation for virksomheder, der bruger internettet og de digitale muligheder kommercielt, primært e-handel, et meget stor interesse i alle de områder, der vedrører EU-kommissionens digitale agenda.

Generelle bemærkninger

FDIH kan derfor tilslutte tanken om forordningen, som den er skitseret i forslaget fra EU-kommissionen. Som person skal man give samtykke til, at der registreres data om ens person, ligesom man har krav på at vide, hvilke typer data, der registreres.

Forslaget om en generel forordning om databeskyttelse er derfor på mange måder et meget positivt skridt, der peger i retning af et ensartet regelsæt i EU, til glæde for forbrugerne og for virksomhederne.

Selvfølgelig under forudsætning af,

- at reglerne er praktisk gennemførlige
- at de er rummelige nok til give mening i forskellige situationer
- at de endelige regler fastsættes i dialog med berørte parter - primært erhvervslivet og forbrugerne
- at der sker en effektiv og ensartet håndhævelse af reglerne i alle medlemsstater

Det er FDIHs indtryk, at mange af foreningens elementer mere har karakter af politiske programerklæringer, end af gennemarbejdede forslag.

Der er derfor et markant behov for både i EU og på nationalt plan at identificere disse områder, og få indledt en konstruktiv dialog mellem de berørte parter om, hvordan de politiske mål kan nås på en måde, der tager hensyn til så vel praktiske forhold som legitime ønsker.

FDIH ønsker helt konkret, at der i en række tilfælde arbejdes i retning af at få etableres kodeks, der konkret beskriver "best practice" med mulighed for løbende at tilpasse kodeks, så det afspejler såvel tekniske muligheder/begrænsninger som de politiske ønsker, der er til spørgsmålet.

Programerklæringer med "løs bagkant"

Et samtykke skal være udtrykkeligt

Hvad er et samtykke - en underskrevet erklæring, en afkrydsning i et felt eller *en udtrykkelig viljestilkendegivelse...*

Dette er det HELT GRUNDLÆGGENDE PROBLEM!

FDIH har allerede på nærmeste hold problematikken inde på livet. Bestemmelsen er en parallel til cookie-bestemmelsen, der blev indført i dansk lov (telelovgivningen) i maj sidste år.

Vi er endnu ikke blevet enige med Erhvervstyrelsen om forståelse af / rækkevidden af samtykke, som det er beskrevet i direktivet.

Det er man i øvrigt heller ikke i resten af EU, hvor tolkningen enten er foretaget politisk (Holland) eller som best practice aftale (Frankrig) - Belgien og Italien er meget langsomme (hvis de da er gået i gang)

FDIH anbefaler, at vi fra dansk side arbejder på, at få EU-kommissionen til i samarbejde med relevante internationale organisationer, BEUC, ECOMMERCE EUROPE, EUROCOMMERCE, IAB m.fl. til at tage fat på samtykkeproblematikken og får etableret en fælles forståelse (kodeks) - se evt. på den franske aftale om brug af cookies

Retten til at blive glemt.

Selvfølgelig skal data om den enkelte person kun gemmes så længe, at det giver mening - både for forbruger og virksomhed

FDIH er dog uforstående over for bestemmelsen i sin nuværende udformning, og det er et område hvor der er et markant behov for at få afdækket de forskellige problemstillinger

For e-handlen

*Indsamling af data til statistiske formål - fx besøg på hjemmesider, brug af betalingsmidler mm er ikke personfølsomme, men af afgørende betydning for fx e-handlende, der bruger data til at effektivisere og højne kundeservice baseret på faktiske data
Skal disse data udvandes/fjernes, fordi en kunde beder om sletning?*

Hvad med data om kunder, der har handlet i netbutikker - garantiordninger, dokumentation i forhold til konkrete handler (valg af betalingsmiddel) og meget mere

Generelt

Hvad med kunder, der har deltaget i chatfora/sociale medier - skal deres indlæg slettes/anonymiseres ?

Hvad med kunder, der samtidig beder om ikke at blive kontaktet - hvilke data må/skal bevares for at sikre, at man ikke ved en fejl kontakter kunden igen

Endelig er det værd at bemærke, at der også kan opstå tvivl om, hvilke data, der er personfølsomme - og dermed om de skal slettes

*Er der forskellige datainddelinger - følsomme / ikke-følsomme / behandlede data
Vil det være tilstrækkeligt at bevare statistisk materiale, hvor "strengen til personen klippes" - altså anonymisere indsamlede og behandlede data*

FDIH anbefaler igen, at det fra dansk side stærkt anbefales, at de retsregler, der skal følge af bestemmelsen drøftes med forskellige foreninger, der repræsenterer de forskellige interessenter - både forbrugere, e-handel, humanitære foreninger, markedsføringsbureauer osv

Retten til at flytte egne data

Retten til at flytte forbrugerens egne personlige data mellem forskellige udbydere af digitale tjenester

Efter FDIHs opfattelse en meget svært forståelig bestemmelse. Vi kan ganske enkelt ikke se behovet eller situationerne, hvor en sådan bestemmelse er nødvendig

Hvis målet er en standard a la levering af data i Excel-regneark, så er det teknisk muligt - men hvem skulle benytte dette.

En virksomhed skal ikke være forpligtet til at viderebefordre resultaterne af en databehandling - fx kreditværdighedsrapport - det er jo virksomhedens egen produktion.

Altså kan der kun komme på tale at videreføre almindelige personlige data, som forbrugeren selv må formodes at have styr på - navn, fødselsdata, ægteskabelig stand, adresse, beskæftigelse, børn etc.

Bøvlede bestemmelser - hvor der mangler vilje til at se krav i kontekst med virkeligheden

FDIH kan principielt tilslutte sig tanker om, at der i enhver virksomhed skal udarbejdes procedurer for, hvordan man behandler de indsamlede persondata.

Der skal dog være rimelighed i, hvilke krav man stiller til formalia, da håndtering af kundedata, udarbejdelse af procedurer, efteruddannelse og udpegning af ansvarlige b'r ses i kontekst med den virkelighed, som virksomheden lever i, og med tanke på de forventninger, som kunderne måtte have til virksomhedens håndtering af kundedata.

Den rimelighedsbetragtning savner vi i forordningen

En række bestemmelser virker som meget dyre, administrativt bøvlede og desværre, men vigtigst, de har kun begrænset værdi. De synes at være skåret over læsten "one size fits all".

Vores bemærkning skal ses i lyset af, at flertallet af danske virksomheder placeres i gruppen "Små virksomheder". Desværre skæver forordningsforslaget kun i meget begrænset omfang til virksomhedernes størrelse, når de administrative konsekvenser af bestemmelserne tages i betragtning.

En første gangs fejl i håndtering af et kundekartotek i en lille e-handelsvirksomhed fx med 5 ansatte og en årlig omsætning under 10 mio. DKK vil kunne udløse bøder på 250.000 Euro (omkring 1,9 mio DKK)

FDIH anbefaler, at der arbejdes målrettet på, at der indføres graduerede krav, hvor der tages hensyn til de forskellige virksomheders og brancher karakteristika samt skadens omfang fx ved sikkerhedsbrud.

Bødeskalaen er et vildskud. Den skal ændres, så den starter ved en tilrettevisning fra den relevante myndighed til markante bøder. Samme model som den danske Forbrugerombudsmand bruger i forbindelse med overtrædelser af markedsføringsloven.

FDIH anbefaler derfor, at der af uvildig tredjepart fx advokatfirma gennemføres et antal interviews med forskellige virksomhedstyper fx i samarbejde med relevante interesseorganisationer, for at kortlægge nuværende praksis og beskrive konsekvenser af reglerne fra forordningen.

Det kan danne grundlag for en videre drøftelse af disse bestemmelser.

Afslutning

Sammenfattende vil vi igen konstatere, at mange af tankerne bag forordningen er gode og konstruktive.

De bør dog konkretiseres inden forordningen træder i kraft, og det kan bedst ske i samarbejde med alle relevante parter, så der udarbejdes en række "code of conduct"-papirer, som tager hensyn til den virkelige verden.

Endelig vil vi igen slå fast, at en klar definition af samtykke-kravet er afgørende for, om virksomhederne ved om de er fast eller gyngende grund både med hensyn til nuværende kunder/kontakter og i forhold til procedurer ved indsamling af samtykke fremadrettet.

Endelig er det værd at bemærke, at den bebudede stærkere håndhævelse er et meget positivt skridt. Det er dog værd at bemærke, at mange erhverv - ikke mindst e-handlen - er underkastet en række regler og love, der beklageligvis ikke håndhæves af samme myndighed. Endnu en myndighed kan forplumre dette billede endnu mere, og derfor er der ved denne lejlighed en opfordring til øget koordinering mellem forskellige myndigheder.

FDIH vil udover interessevaretagelsen for medlemmerne i Danmark, ligesom arbejde gennem vores europæiske paraplyorganisation, Ecommerce Europe, for at skabe lydhørhed i EU-kommissionen og EU-parlamentet for de her fremsatte synspunkter.

Vi ser frem til en fortsat dialog om forordningen

De bedste hilsner

Henrik Theil

Chef for Public Affairs og Kommunikation

FDIH - Foreningen for Dansk Internet Handel

Børsen

1217 København K

+45 7225 5601

